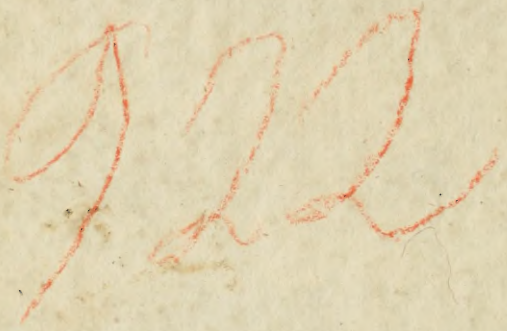

922

11

HIEROGLYPHICA
HORAPOLLINIS,

A DAVIDE HOESCHELIO

Fide Codicis Augustani ms. correcta, supplета, illustrata.

AUGUSTÆ VINDELICORUM
ad insigne pinus.

Cum priuilegio Cæs. perpetuo.

ANNO M D V C.

HIEROGLYPH. HORAPOLLINIS LIBRI II.
GRÆCE.

HORVM VERSIO LATINA IOAN. MERCERI.

OBSERVATIONES IOAN. MERCERI.

NOTÆ DAVIDIS HOESCHELII.

AMPLISSIMO VIRO, DN. MARCO VELSERO,

Reip. Augustanæ Consuli, patrono inprimis colendo,

S. P.

VEtus Hebræorum lex, vir nobilissime, laudatur, quæ libros sacros nõ cuivis, sed alios alijs, pro ætatis ac vitæ ratione, legendos permisit: idq;, *ne sanctum canibus*, quod ajunt. Idem philosophi quicunq;, in suo etiam docendi genere, observarunt; obscuris quibusdam ænigmatum notis usi, quibus doctrinæ arcana obvelarent, non invidia: sed ne mysteria abusu prophanarentur. Hinc Ægyptij sacerdotes, Persæ Magos, Indi Gymnosophistas, Celtæ Druidas habuere: quibus abdita rerum, & penetralia, solis erant cognita. Ac è varijs Ægyptiorum involucris & picturis vix una atq; altera tabula est reliqua, Horapollinis Niliaci, Philippo quodam paraphraste, Libelli duo hieroglyphici; digni, vel antiquitatis nomine, cujus vestigia

Naz. de commod. differ. rat. & Apologet. fuga.

exprimunt, quibus operæ aliquid navetur. Quare quum illi annis abhinc xc. Græce ab Aldo sint editi quidem; sed, exemplaris vitio, corrupti non nusquam atq; mutili: operæ me pretium, neq; ingratum doctis, facturum speravi, si, adhibito partim Codice Augustano calamo exarato, partim alijs adminiculis, eos prælo sic adornarem, ut integriores atq; nitidiores, quàm unquam anteà, imprimerentur. Tibi autem, vir amplissime, cur hos inscribam: multæ me causæ impellunt. Te enim auctore atq; hortatore laborem hunc susceperi: tuo solius beneficio typis adeò elegantibus mystica hæc πονημάτια prodeunt. Et quemadmodum olim Bernardinus Trebatius Vicentinus, primus horum ἱερογλυφικῶν interpres, Cunrado Peutingero IC. primo reliquiarum antiquitatis in urbe nostra indagatori suam lucubrationem nuncupavit: ita tibi earundem παλαιοτήτων, quas vocant, instauratori atq; interpreti, & primo annalium Augustanorum Scriptori, eundem Horapollinem à me recognitum jure dicandum duxi, patriæ nostræ ocello; per quem literas hîc renasci, verè dixerim. In qua eâdem urbe ut Typographia non inventa sit (quam ei laudem vir magni nominis tribuere non dubitat) primo tamen

Gilb. Cognatus, lib. 3. Sylloge narrationum.

men omnium libri Mathematici, cum figuris Geometricis, ante annos cxv. excusi sunt, ejus industria, qui Venetias posteà concessit. Cæterùm, quod nullum aliud exemplar ad manum (nostris enim ad finem penè perductis, à Frid. Sylburgio nostro Gallicam editionem me accepisse, non es nescius) præter Aldinum, esset: illud passim secutus fui; nisi ubi apertè mẽdosum constaret. Lacunas è manu scripto non nullas explevi; unde & σφάλματα quædam correxi: quædam partim conjectura, partim ex Philippi Phasianini Bononiensis (cui codex haud malus fuit) interpretatione emendavi. de quibus in Notis Lectorem ferè monui. Quod restat: hanc qualemcunq; meam operam boni velim consulas, & Remp. literariam, non minùs quàm patriam, adjuvare pergas, meq; commendatum habere digneris. Vale decus patriæ.

Erhardus Ratholdus, Augustanus.

IV. Idus Augusti. M. D. XCV. Augustæ.

Amplitudini tuæ
deditiss.

David Hœschelius.

Μάξι-

Μάξιμος ταπεινὸς Κυθήρων Ἐπίσκοπος, τοῖς περὶ τὴν φιλοσοφίαν ἐσχολακόσιν, ἐπίδοσιν φρονήσεως.

Τὸν μὲν ἐπικεκρυμμένον τῆς φιλοσοφίας τρόπον, καὶ τὸ τῆς συμβολικῆς ἑρμηνείας αἰνιγματῶδες εἶδος, ἀρχαῖόν τε ἅμα γεγονέναι, καὶ τῇ τῆς ἀληθείας γνώσει ὅτι μάλιστα χρήσιμον, πρός τε ἐπίδειξιν συνέσεως συνεργοῦν, καὶ πρὸς βραχυλογίας ἄσκησιν: πλείω τὲ ἄλλα συμμαρτυρεῖ, καὶ τὸ, τοὺς πραγματικῶς τὰ τῶν ἀρχαίων φιλοσοφήσαντας, τοῦτο καὶ μάλα ἐζηλωκότας φαίνεσθαι. ἑβραῖοι μὲν γὰρ διὰ τῶν παρ' αὐτοῖς παραπετασμάτων, αἰγύπτιοι δὲ καὶ αὐτοὶ διὰ τῶν ἀδύτων παρ' αὐτῶν καλουμένων, τοῦτο σαφῶς ἐκδιδάσκουσι. καὶ ὅλως βάρβαροί τε ἅμα καὶ ἕλληνες τὰς τῶν πραγμάτων ἀρχὰς ἀποκρυψάμενοι, αἰνίγμασί τε καὶ συμβόλοις, ἀλληγορίαις τε καὶ μεταφοραῖς, καὶ τοιούτοις τισὶ τρόποις παραδεδώκασι τὴν ἀλήθειαν. ἐντεῦθεν δήπου καὶ ἡ ἱερὰ παρ' ἡμῖν θεολογία ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ διὰ ἡσαΐου τοῦ προφήτου οὕτω διαῤῥήδην φησὶ, δώσω σοὶ θησαυροὺς σκοτεινοὺς ἀποκρύφους. θησαυρὸν σκοτεινὸν καὶ ἀπό-

κρυ-

κρυφον ἁρμόττει τῷ δυσπρόσοπον ἀποκαλύψαι σοφίαν. ἔτι δὴ καὶ οἱ δι' αἰνιγμάτων χρησμοὶ, καὶ αἱ μὴ αὐταῖς ὡς ἔτυχεν ἐπιδεικνύμεναι τοῖς ἐντυγχάνουσι τελεταὶ, ἀλλὰ μετὰ νῶν καθαρμῶν καὶ προρρήσεων, καὶ τῶν συμβόλων ὥσαύτως τὰ ἀφανέστερα. τὸ γὰρ τῆς τοιαύτης ἐπικρύψεως αἴτιον ἔτ' οἶμαι μάλιστα γεγονέναι, ὡς αὖ μὴ τοῖς ἐτοίμως τῆς καταλήψεως καὶ τοῖς τυχοῦσι τὰ θεῖα δύνασθαι φέρεσθαι γίνοιτο. ἀδὲ γὰρ δεῖ βεβήλοις τὰ ἱερὰ λόγια διηγεῖσθαι μυστήρια. ὅπερ τάχα καὶ ἀβραάμ ὑπαινίξασθαι βουληθεὶς, τὸ, τὸν ἱερὸν καὶ μύστην λόγον ἐπικεκρύφθαι δεῖν, ἐγκρυφίας διὰ τριῶν σεμιδάλεως μέτρων ποιεῖν τῇ Σάρρᾳ προστάττει. καὶ ὁ σωτηρικὸς δὲ λόγος μὴ ῥίπτειν τὰ ἅγια τοῖς κυσὶ, μηδὲ βάλλειν τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, ἔτ' αὐτὸ τοῦτο σημαίνων, διακελεύεται. πρὸς δὲ, καὶ ὅπως εἰς τὸν τῶν αἰνιγμάτων ἔννοιαν ἢ τῶν σοφῶν παρεισδύσασα ζήτησις, ἐμμιθότερον ἐπὶ τὸν τῆς ἀληθείας θύρεσιν ἀνατέχοι: ἀμέλει τοι καὶ οἱ παρ' αἰγυπτίοις τοῖς σοφοῖς παιδευόμενοι, πρῶτον μὲν πάντων τὸν τῶν γραμμάτων μέθοδον ἐκμανθάνουσι, τὸν ἐπιστολογραφικὸν καλούμενον. δευτέραν δὲ, τὸν ἱερατικὸν, ᾗ χρῶνται οἱ ἱε-

ερ-

ρογραμματεῖς, ὑστάτην δὲ καὶ τελευταίαν, τὴν ἱερογλυφικὴν, τὴν κατά τινας αἰνιγμοὺς ἀλληγορουμένην. οὗ δὴ γένους καὶ τὸ μετὰ χεῖρας τοῦτο καθέστηκε συγγραμμάτιον, βραχὺ μὲν τόγε ἐπὶ τῷ ὄγκῳ, πολὺ δὲ τοῖς νοήμασι, καὶ διά τε τὰ πράγματα αὐτὰ, καὶ τὸν τρόπον τῆς φράσεως, τοῖς περὶ τὴν Σοφίαν ἐσχολακόσιν, ὅτι μάλιστα ἐπωφελὲς γενησόμενον. δέξασθε οὖν καὶ τουτὶ φιλοφρόνως, καὶ τῷ τῆς τούτου ἐκδόσεως αἰτίῳ γενομένῳ τὰς προσηκούσας σχοίητε χάριτας. Ἔρρωσθε.

Κατὰ τὸ ᾳ φυέ ἔτος τὸ σωτήριον, σκιῤῥοφοριῶνος πέμπτῃ φθίνοντος.

+ Κ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

EX SVIDA.

Ὡραπόλλων, Φανεβύθεως κώμης τῆς πανοπολίτης νομῆς, γραμματικὸς, διδάξας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, εἶτα ἐν Κωνσταντίνου πόλει ἐπὶ Θεοδοσίου. ἔγραψε τεμενικὰ, ὑπόμνημα σοφοκλέους, ἀλκαίου, εἰς Ὅμηρον. λαμπρὸς μὲν ἐπὶ τῇ τέχνῃ ἀνθρωπος, καὶ τῶν πάλαι λογιμωτάτων γραμματικῶν οὐδέν τι μεῖον κλέος ἀπενεγκάμενος. *Quæ sequuntur in Suida, omisimus; quoniam ijs neq; pes neq; caput constat.*

HORAPOLLO, *ex Phœnebythide pago Panopolitanæ præfecturæ, grammaticus, Alexandriæ docuit, & in Ægypto, tandem Constantinopoli sub Theodosio. Scripsit* τεμενικὰ, *id est, de lucis & templis; & Commentarios in Sophoclem, Alcæum, Homerum: homo ob artem celebris, gloria nulli veterum doctissimorum Grammaticorum secundus.*

ὡραπόλλωνος νειλώου ἱερογλυφικὰ, ἃ ἐξήνεγκε μὲν αὐτὸς αἰγυπτίᾳ φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φίλιππος εἰς τὴν ἑλλάδα διάλεκτον.

Ald. σημαίνει. α. πῶς αἰῶνα* σημαίνουσι;

Αἰῶνα σημαίνοντες, ἥλιον καὶ σελήνην γράφουσι, διὰ τὸ αἰώνια εἶναι στοιχεῖα. αἰῶνα δ' ἑτέρως γράψαι βουλόμενοι, ὄφιν ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα κρυπτομένην, ὃν καλοῦσιν αἰγύπτιοι, οὐραῖον, ὅ ἐστιν ἑλληνιστὶ βασιλίσκον. ὅνπερ* χρυσοῦν ποιοῦντες, θεοῖς περιτιθέασιν. αἰῶνα δὲ λέγουσιν αἰγύπτιοι διὰ τοῦδε τοῦ ζώου δηλοῦσθαι: ἐπειδὴ τριῶν γενῶν ὄφεων καθεστώτων, τὰ μὲν λοιπὰ, θνητὰ ὑπάρχει, τοῦτο δὲ μόνον ἀθάνατον. ὃ καὶ προσφυσῆσαν ἑτέρῳ παντὶ ζώῳ δίχα [καὶ] τοῦ δακεῖν, ἀναιρεῖ. ὅθεν ἐπειδὴ δοκεῖ ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύειν, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν θεῶν ἐπιτιθέασιν.

*Ald. χρυσὸν.

β'. πῶς κόσμον;

Κόσμον βουλόμενοι γράψαι, ὄφιν ζωγραφοῦσι

τὴν

HORAPOLLINIS NILIACI *SACRÆ SCVLPTVRÆ, QVAS IPSE quidem Ægyptio sermone prodidit, Philippus verò linguâ Græcâ donavit.*

1. Quo pacto ævum significant?

ÆVum innuentes, Solem ac Lunam pingunt, quòd hæc æterna sint, æviq; fluxum producentia elementa. Quin & aliter ævum picturâ exprimere volentes, serpentem pingunt, cujus cauda reliquo involvatur ac tegatur corpore. Hunc Ægyptij quidem linguâ suâ Vræum, Græci verò Basiliscum appellant. Eundem ex auro conflatum dijs circumponunt. Cæterùm hoc animali ævum significari propterea Ægyptij dicunt, quòd cùm tria sint serpentium genera, solum hoc ex omnibus immortale est, cætera mortalia: utpote cùm quodvis aliud animal solo afflatu absq; ullo morsu serpens hic interimat. Vnde & quoniam vitæ necisq; potestatem habere videtur, meritò sanè deorum capitibus inseritur.

2. Quo pacto mundum?

MVNDVM exprimere volentes, serpentem pingunt,

τὸν ἑαυτῦ ἐθίσαντα ἀεὶ, ἐπιγλυφὸν φολίσι ποικίλας. διὰ μὲν τῶν φολίδων αἰνιττόμενοι σὺν ἐν τῷ κόσμῳ ἀστέρας. βαρύταδον δὲ τὸ ζῶον, καθάπερ καὶ ἡ γῆ. λιθόταδον δὲ ὥσπερ ὕδωρ. καθ' ἕκαστον δὲ ἐνιαυτὸν τὰ γῆρας ἀφεὶς, ἀποδύεται. καθ' ὃ καὶ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ ἐνιαύσιος χρόνος ἀναλαγὼν ποικίλος, νεάζει. τὸ δὲ ὡς τροφῇ χρῆσθαι τῷ ἑαυτῦ σώματι, σημαίνει, τὰ πάντα ὅσα ἐκ τῆς θείας προνοίας ἐν τῷ κόσμῳ γίνεται, ταῦτα πάλιν καὶ τῷ μείωσιν εἰς αὐτὸν λαμβάνειν.

ν'. πῶς ἐνιαυτόν;

ΕΝιαυτὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, ἴσιν, τουτέστι γυναῖκα ζωγραφοῦσιν. τῷ δὲ ἄπῳ, ἢ τῷ θεὸν σημαίνουσιν. ἴσις δὲ παρ' αὐτοῖς ἐστὶν ἀσὴς, αἰγυπτιστὶ καλούμενος σῶθις: ἐλλιπεῖ δὲ * ἀστρονόμων, ὃς καὶ δοκεῖ βασιλεύειν τῶν λοιπῶν ἀστέρων: ὁτὲ μὲν μείζων, ὁτὲ δὲ ἥσσων ἀνατέλλων. καὶ ὁτὲ μὲν λαμπρότερος, ὁτὲ δὲ, ἀχ ἕτως. ἔτι δὲ καὶ διότι ἐκ τῶν τούτου ἄστρου ἀνατολῶν, σημειούμεθα καὶ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ μελλόντων τελεῖσθαι. διόπερ οὐκ ἀλόγως τὸν ἐνιαυτὸν, ἴσιν λέγουσιν. καὶ ἑτέρως δὲ ἐνιαυτὸν γράφοντες, φοίνικα ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ

* Alii. ἀστρονόμων.

δένδρον

qui suam ipsius caudam rodat, varijs interstinctum squamis: per squamas quidem stellas, quibus cœlum mundusvé distinctus est, obscurè innuentes. Cæterùm hoc animans non secus ac terra gravissimum est, lævissimum autem ac maximè lubricum, in aquæ morem. Insuper ut serpens quotannis pelle simulq; senio exuitur: sic & annus vertens, qui mundi circumactu producitur, immutatione factâ renovatur, ac velut rejuvenescit. Quòd verò velut cibo, suo utatur corpore, significat id, quæcunq; Dei providentia in mundo gignuntur, ea rursum in eundem resolvi, & tanquam imminutionem sumere.

3. Quomodo annum?

PORRO *annum demonstrare volentes, Isin, hoc est mulierem pingunt: quo etiam signo deam significant. Est autem apud eos Isis sidus, quod Ægyptio quidem nomine Sothis, Græco verò Astrocyon dicitur, quì & inter reliqua sidera principatum obtinere videtur: ut qui dum oritur, nũc major sit, nunc minor, interim splẽdidior, interim verò secus. Insuper & quoniã in hujusce sideris exortu, ea signis quibusdam observamus, quæ toto anno peragẽda sunt: propterea non ab re annũ Isin appellant. Aliter quoq; annũ indicantes, palmã pingũt, quod*

δένδρον τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων κατὰ [τὴν] ἀνατολὴν τῆς σελήνης, μίαν βάϊν γεννᾷν, ὡς ἐν ταῖς δώδεκα * βάεσιν ἐνιαυτὸν ἀπαρτίζεσθαι.

* βάϊσιν Ald.

δ'. πῶς μῆνα;

Μῆνα δὲ γράφοντες, βάϊν ζωγραφοῦσιν, ἢ σελήνην ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω. βάϊν μὲν, τῆς προειρημένης ἐπὶ τοῦ φοίνικος αἰτίας χάριν. σελήνην δὲ ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω, ἐπειδή φασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ * πεντεκαίδεκα μοῖραι ὑπάρχουσι, πρὸς τὸ ἄνω τοῖς κέρασιν ἐσχηματίσθαι. ἐν δὲ τῇ ἀποκρούσει, τὸν ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν πληρώσασαν, εἰς τὸ κάτω τοῖς κέρασι νεύειν.

* ἰέ. μοιρῶν ὑπάρχουσαν, m. s.

ε'. πῶς τὸ ἐνιστάμενον ἔτος;

Ἔτος τὸ ἐνιστάμενον γράφοντες, τέταρτον ἀρούρας γράφουσιν. ἔστι δὲ μέτρον γῆς ἡ ἄρουρα, πηχῶν ἑκατόν. βουλόμενοί τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν. ἐπειδή φασι κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἄστρου τῆς σώθεως, μέχρι τῆς ἄλλης ἀνατολῆς, τέταρτον ἡμέρας * προστίθεσθαι. ὡς εἶναι τὸ ἔτος τοῦ θεοῦ, τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν. ὅθεν καὶ διὰ τετραετηρίδος περισσὴν ἡμέραν ἀριθμοῦσιν αἰγύπτιοι. τὰ δὲ τέσσαρα τέταρτα, ἡμέραν ἀπαρτίζει.

* Ald. προτίθ.

arbor hæc sola ex omnibus ad singulos Lunæ ortus, singulos etiam ramos procreet, ita ut duodecim ramorum productione annus expleatur.

4. Quomodo mensem?

MENSEM *autem notantes, ramum pingunt, aut Lunam deorsum conversam. Ramum quidem, ob causam jam in palmâ dictam. Lunam verò deorsum vergentem, quòd in ortu quidem, ut inquiunt, quindecim ei partes supersint, ut sursum erectis cornibus appareat: At in occasu, triginta diebus completis, cornua deorsum inflexa gerat.*

5. Quomodo instantem annum?

INSTANTEM *annum significantes, quartam arvi partem pingunt. Est autem ἄρουρα, unde Latinis arvum dicitur, terræ mensura centum complectens cubitos. Itaq; annum volentes dicere, quartum dicunt, propterea quod ab uno, ut tradunt, sideris cui Sothis nomen fecimus, ortu, ad alterum quarta sit interjecta diei pars. Enimvero dei Solis inquam annus trecentis sexaginta quinq; diebus absolvitur: unde & quarto quoq; anno supervacuum diem computant atq; intercalant Aegyptij. Quatuor siquidem diei quadrantes diem perficiunt.*

ϛ. Τί δηλοῦσιν ἱέρακα γράφοντες;

ΘΕὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἢ ὕψος, ἢ ταπείνωσιν, ἢ ὑπεροχὴν, ἢ αἷμα, ἢ νίκην, ἢ ἄρεα, ἢ ἀφροδίτην, ἱέρακα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, διὰ τὸ πολύγονον εἶναι τὸ ζῶον, καὶ πολυχρόνιον. ἔτι γὲ μὴν, ἐπεὶ καὶ δοκεῖ εἴδωλον ἡλίου ὑπάρχειν, παρὰ πάντα τὰ πετεινὰ πρὸς τὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας ὀξυωποῦν, ἀφ' οὗ καὶ οἱ ἰατροὶ πρὸς ἴασιν ὀφθαλμῶν τῇ ἱερακίᾳ βοτάνῃ χρῶνται. ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ὡς κύριον ὄντα ὁράσεως, ἔσθ' ὅτε ἱερακόμορφον ζωγραφοῦσιν. ὕψος δὲ, ἐπεὶ τὰ μὲν ἕτερα ζῶα εἰς ὕψος πέτεσθαι προαιρούμενα, πλαγίως * περιφέρεται, ἀδυνατοῦντα κατευθὺ χωρεῖν: μόνος δὲ ἱέραξ εἰς ὕψος κατευθὺ πέτεται. ταπείνωσιν δὲ, ἐπεὶ τὰ ἕτερα ζῶα, οὐ κατὰ κάθετον * πρὸς τοῦτο χωρεῖ, πλαγίως δὲ καταφέρεται: ἱέραξ δὲ κατευθὺ, ἐπὶ τὸ ταπεινὸν τρέπεται. ὑπεροχὴν δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ πάντων τῶν πετεινῶν διαφέρειν. αἷμα δὲ, ἐπειδή φασι τοῦτο τὸ ζῶον, ὕδωρ μὴ πίνειν, ἀλλὰ αἷμα. νίκην δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῶον, πᾶν νικᾶν πετεινόν. ἐπειδὰν γὰρ ὑπὸ ἰσχυροτέρου ζώου καταδυναστεύηται, τὸ τηνικαῦτα ἑαυτὸν ὑπτιάσας ἐν τῷ ἀέρι, ὡς σεὺ μὲν ὄνυχας

* Ald. φέρεται.

* Ald. χωρεῖ πρὸς τοῦτο.

αὐτοῦ

6. Quid accipitrem pingentes, innuunt?

DEVM *cum volunt significare, aut sublimitatem, aut humilitatem, aut præstantiam, aut sanguinẽ, aut victoriam: accipitrem pingunt. Deum quidem, tum quòd fœcundum sit ac diuturnæ vitæ hoc animal, tum etiam quòd Solis præter cæteras volucres simulachrum esse videatur, utpote peculiari quadam atq; occultâ naturæ vi, intentissimis in ejus radios oculis prospiciens. Atq; hinc est, quòd medici ad sananda oculorum vitia, hieraceo herba utuntur. Inde etiam fit, ut Solem interdum tanquam visus tutorem ac dominum, accipitris forma pingant. Sublimitatem verò, quoniam cum cætera quidem animantia, quoties in sublime tolli volunt, obliquè ferãtur, nec rectà sursum evehi possint; solus accipiter rectà in altũ volat. Humilitatẽ porrò seu dejectionẽ, quòd eadẽ ratione cæteræ animantes nõ perpendiculi modo, sed velut ex transverso & flexuosè deorsum ferantur, solus accipiter directo ad inferiora viam carpat. Præstãtiam, quòd cæteris præstare videatur avibus. Sanguinẽ, quia animal hoc inquiunt, non aquã sed sanguinẽ bibere. Victoriam demum, quòd cætera volatilia vincere videatur. Cum enim robustioris animantis potẽtia se videt opprimi, tum sese in aëre ita resupinans, ut ungues quidem*

αὐτοῦ ἐν τῷ ἄνω ἐσχηματίσθαι, τὰ δὲ πτερὰ, καὶ τὰ ὀπίσθια εἰς *τὰ κάτω, τὴν μάχην ποιεῖται. οὕτω γὰρ [τὸ] ἀντιμαχόμενον αὐτῷ ζῶον, τὸ αὐτὸ ποιῆσαι ἀδυνατοῦν, εἰς ἧτταν ἔρχεται.

*Ald. τὸ.

ζ. πῶς δηλοῦσι ψυχήν;

*Ἐπὶ γεμὴν καὶ αὐτὶ ψυχῆς ὁ ἱέραξ τάσσεται, ἐκ τῆς τοῦ ὀνόματος ἑρμηνείας. καλεῖται γὰρ παρ' αἰγυπτίοις ὁ ἱέραξ, βαιήθ. τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα διαιρεθὲν, ψυχὴν σημαίνει καὶ καρδίαν. ἔστι γὰρ τὸ μὲν βαΐ, ψυχὴ. τὸ δὲ ἤθ, καρδία. ἡ δὲ καρδία κατ' αἰγυπτίους, ψυχῆς περίβολος. ὥς τε σημαίνειν τὴν *συνθέσιν τοῦ ὀνόματος, ψυχὴν ἐγκαρδίαν. ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἱέραξ [διὰ] τὸ καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν *συμπαθεῖν, ὕδωρ οὐ πίνει τὸ καθόλου, ἀλλ' αἷμα, *ᾧ καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται.

*Ald. συνήθειαν.

*Ald. συμπαθεῖς

*idem ὡς.

η. πῶς ἄρεα καὶ ἀφροδίτην;

*Ἄρεα δὲ γράφοντες καὶ ἀφροδίτην, δύο ἱέρακας ζωγραφοῦσιν. ὧν τὸν ἄρσενα, εἰκάζουσιν ἄρει: τὴν δὲ θήλειαν, ἀφροδίτῃ. ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα θηλυκὰ ζῶα πρὸς πᾶσαν μίξιν τῷ ἀνδρὶ οὐχ ὑπακούει, καθάπερ ἱέραξ. τριακοντάκις γὰρ τῆς ἡμέ-

ρας

fursum, pennas verò ac posteriores partes deorsum versas habeat, cum idem avis quæ cum eo congreditur efficere nequeat, ita facilè eam in fugam vertit, ac sibi victoriam parat.

7. Quo modo animam indicant?

QVIN *& pro anima ponitur accipiter, juxta nominis interpretationem. Si quidem Ægyptijs accipiter baieth dicitur, quod nomen si diviseris, animam & cor sonat: BAI enim anima est, & ETH cor. Cor autem ex Ægyptiorum sententiâ, animæ ambitus est. Itaq; * ex consuetâ significatione nomen hoc, animam cordatam notat. Vnde & accipiter ob eum quem cum animâ habet naturæ consensum, aquam omnino non bibit, sed sanguinem, quo & ipsa nutritur anima.*

* *compositum nomen hoc.*

8. Quo modo Martem ac Venerem?

MARTEM *verò & Venerem notantes, duos pingunt accipitres, eorum marem Marti, fœminam Veneri comparantes: idque propterea, quod ex cæteris animantibus fœmina mari non ad omnẽ congressum obtemperat, ut in accipitrũ genere, in quo etsi tricies*

ρας βασανιζομένη, ἐπειδὰν ἀναχωρήσῃ, φωνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄρσενος, πάλιν ὑπακούει. διὸ καὶ πᾶσαν θήλειαν τῷ ἀνδρὶ πειθομένην, αἰγύπτιοι ἀφροδίτην καλοῦσι. τὴν δὲ μὴ πειθομένην, οὐχ οὕτω προσαγορεύουσι. διὰ τοῦτο καὶ ἡλίῳ τὸν ἱέρακα ἀνέθεσαν. παραπλησίως γὰρ τῷ ἡλίῳ τὸν τριάκοντα ἀριθμὸν ἐν τῷ πλησιασμῷ τῆς θηλείας ἀποδίδωσιν.

ἑτέρως δὲ τὸν ἄρεα καὶ τὴν ἀφροδίτην γράφοντες, δύο κορώνας ζωγραφοῦσιν, ὡς ἄνδρα καὶ γυναῖκα. ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον, δύο ὠὰ γεννᾷ, ἀφ' ὧν ἄρρεν καὶ θῆλυ γεννᾶσθαι δεῖ. ἐπειδὰν δὲ γεννήσῃ, ὅπερ σπανίως γίνεται, δύο ἀρσενικὰ, ἢ δύο θηλυκὰ: τὰ ἀρσενικὰ τὰς θηλείας γαμήσαντα, οὐ μίσγεται ἑτέρᾳ κορώνῃ. οὐδὲ μὴν ἡ θήλεια * ἑτέρᾳ κορώνῃ μέχρι θανάτου, ἀλλὰ μόνα τὰ ἀποζυγέντα διατελεῖ. διὸ καὶ μιᾷ κορώνῃ συναντήσαντες, οἰωνίζονται οἱ ἄνθρωποι, ὡς χηρεύοντι συνηντηκότες ζώῳ. τῆς δὲ τοιαύτης αὐτῶν ὁμονοίας χάριν, μέχρι νῦν οἱ ἕλληνες ἐν τοῖς γάμοις, ἐκκορὶ, κορὶ, κορώνην λέγουσι ἀγνοοῦντες.

* Ald. κορώνῃ ἑτέρᾳ.

ε. πῶς γάμον;

Γάμον δὲ δηλοῦντες, δύο κορώνας πάλιν ζωγραφοῦσι, τοῦ λεχθέντος χάριν.

ι. πῶς

in die fœmina à mare comprimatur, ab eo digressa si inclamata fuerit, paret iterum. Ideoq; & fœminam omnem quæ viro morem gerit, Ægyptij Venerem vocant: Quæ verò non est dicto audiens, non ita appellant. Atq; hæc sanè causa fuit, cur Soli accipitrem consecrarint: non secus enim ac Sol, ter denarium explet numerum in congressu fœminæ.

Aliter quoq; Martem & Venerem scribentes, duas pingunt Cornices, ut marem ac fœminam: quoniam animal hoc gemina solet ova parere, ex quibus mas & fœmina gignantur. Vbi verò, quod rarò tamen accidit, vel duo mascula vel duo fœminea ova peperit, mares fœminis connubio juncti nunquam ad alteram divertunt cornicem, ac ne ipsa quidem fœmina, quoad vivit, ad alterum marem: sed disjuncti, soli deinceps semper degunt. Vnde & cùm uni cornici occurrerint homines, augurantur præsagium sibi hoc esse viduæ vitæ, quòd scilicet animali viduam agenti vitã obvij facti fuerint. Proinde in hunc usq; diem, Græci ob tantam harũ aviũ concordiã, in nuptijs ignorantes verbum illud usurpare solent κηλοεῖ, nimirum κοεὶ cornicem appellantes.

9. Quo modo nuptias?

A TQVE eandem ob causam nuptias innuentes, duas rursum appingunt Cornices. Vid. p. 86.

i. πῶς μονογενές;

Μονογενὲς δὲ δηλοῦντες, ἢ γένεσιν, ἢ πατέρα, ἢ κόσμον, ἢ ἄνδρα: κανθαρὸν ζωγραφοῦσι. μονογενὲς μὲν, ὅτι αὐτογενές ἐστι τὸ ζῶον, ὑπὸ θηλείας μὴ κυοφορούμενον. *μόνη γὰρ γένεσις αὐτοῦ, τοιαύτη ἐστίν. ἐπειδὰν ὁ ἄρσην βούληται παιδοπιήσασθαι, βοὸς ἀφόδευμα λαβὼν, πλάσσει σφαιροειδὲς παραπλήσιον τῷ κόσμῳ χῆμα. ὃ ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν κυλίσας ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, αὐτὸς πρὸς ἀνατολὴν βλέπει, ἵνα ἀποδῶ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα. αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται. ὁ δὲ τῶν ἀστέρων δρόμος, ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην. ταύτην οὖν τὴν σφαῖραν κατορύξας, εἰς γῆν κατατίθεται ἐπὶ ἡμέρας εἰκοσιοκτὼ, ἐν ὅσαις καὶ ἡ σελήνη ἡμέραις τὰ δώδεκα ζώδια κυκλεύει. ὑφ' ἣν ἀπομένον, ζωογονεῖται τὸ τῶν κανθάρων γένος. τῇ ἐνάτῃ δὲ καὶ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀνοίξας τὴν σφαῖραν, εἰς ὕδωρ βάλλει. *ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν νομίζει σύνοδον εἶναι σελήνης καὶ ἡλίου, ἔτι τε καὶ γένεσιν κόσμου. ἧς ἀνοιγομένοις ἐν τῷ ὕδατι, ζῶα ἐξέρχεται, τουτέστιν οἱ κάνθαροι. *γένεσιν δὲ, διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. πατέρα δὲ, ὅτι ἐκ μόνου πατρὸς;

*μόνου Ald.

*Ald. ταύτῃ.

*Ald. γενέσεις.

τὴν

10. Quo modo unigenitum?

VNIGENITVM *autem significantes, aut ortum, aut patrem, aut mundum, aut virum: Scarabæum fingunt. Ac unigenitum quidem, quòd per se gignatur hoc animal, utpote in utero fœminæ non prius efformatum ac gestatum: ejus enim solius hujuscemodi ortus est. Cùm mas sobolem procreare vult, bovis fimum nactus, globulum ex eo ejusdem cum mundo figuræ fingit: quem ubi ab ortu in occasum aversis pedibus volutarit, ipse rursum, ut orbi persimilem figuram edat atq; exprimat, in ortum convertitur. Ipse siquidem orbis à Subsolano circumagitur in Africum: At siderum contrarius est cursus, ab Africo ad Subsolanum. Hanc itaque pilam in terra defossam reponit in dies octo & viginti: nam & totidem diebus Luna duodecim Zodiaci signa perlustrat, sub qua toto illo tempore permanens animatur ac semen vitale suscipit scarabæorum genus. Nono autem & vicesimo die apertam pilam, in aquam conijcit (eum enim diem esse putat quo & Luna cum Sole congrediatur, & mundi insuper fiat generatio) quæ dum in aquâ aperitur, prodeunt animalia, hoc est scarabæi. Ortum autem, propter jam dictam causam. Patrem, quod ex solo patre*

ortum

τὴν γένεσιν ἔχει ὁ κάνθαρος. κόσμον δὲ, ἐπειδὴ κοσμοειδῆ τὴν γένεσιν ποιεῖται. ἄνδρα δὲ, ἐπειδὴ θηλυκὸν γένος αὐτοῖς οὐ γίνεται. εἰσὶ δὲ καὶ κανθάρων ἰδέαι τρεῖς. πρώτη μὲν, αἰλουρόμορφος, καὶ ἀκτινωτὴ, ἥν περ καὶ ἡλίῳ ἀνέθεσαν διὰ τὸ σύμβολον. φασὶ γὰρ τὸν ἄῤῥενα αἴλουρον, συμμεταβάλλειν τὰς κόρας τοῖς τοῦ ἡλίου δρόμοις. ὑπεκτείνονται μὲν γὰρ κατὰ πρωῒ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ ἀνατολήν. * στρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ἀμαυρότεραι δὲ φαίνονται, δύνειν μέλλοντος τοῦ ἡλίου. ὅθεν καὶ τὸ ἐν ἡλίου πόλει ξόανον τοῦ θεοῦ αἰλουρόμορφον ὑπάρχει. ἔχει δὲ πᾶς κάνθαρος καὶ δακτύλους τριάκοντα, διὰ * τὴν τριακονταήμερον τοῦ μηνὸς, ἐν αἷς ὁ ἥλιος ἀνατέλλων, τὸν ἑαυτοῦ ποιεῖται δρόμον. δευτέρα δὲ γενεὰ, ἡ * δίκερως καὶ ταυροειδὴς, ἥτις καὶ τῇ σελήνῃ καθιερώθη, ἀφ' οὗ καὶ τὸν * ἐν οὐρανῷ ταῦρον, ὕψωμα τῆς θεοῦ ταύτης λέγουσιν εἶναι παῖδες αἰγυπτίων. τρίτη δὲ, ἡ μονόκερως καὶ ἰδιόμορφος. ἣν ἑρμῇ διαφέρειν ἐνόμισαν. καθὰ καὶ ἶβις τὸ ὄρνεον.

* Ald. sing. num.

* Ald. τῶν λ'. ἡμερῶν.

* Ald. δίκερα.

* οὐράνιον m. s.

ἁ. Τί γῦπα γράφοντες δηλοῦσι;

Μητέρα δὲ γράφοντες, ἢ βλέψιν, ἢ ὅριον, ἢ πρόγνωσιν, ἢ ἐνιαυτὸν, ἢ οὐρανίαν, ἢ ἐλεήμονα, ἢ

ἀθηναῖ

ortum habeat ſcarabæus. Mundum, quòd ad mundi figuram ejus generatio ac fœtus accedat. Virum deniq;, quòd non ſit in eorum genere fœmina. Sunt porrò Scarabæorum formæ tres: Prima felium ſpecie, ac velut radijs inſignita, quam & Soli ob ſignificationem quandam dicarunt. Ajunt enim felem marem juxta varium Solis habitum & curſum pupillas commutare, ad ortum quidem Solis manè nonnihil extendi, ſub meridiem velut rotundas fieri; Sole ad occaſum vergente, obtuſiores obſcurioresq; apparere. Unde & quæ apud Heliopolim eſt DEI Solis inquam ſtatua, felis ſpeciem præſefert. Habet autem & Scarabæus omnis digitos triginta, idq; in indicium 30. menſis dierum, quibus Sol oriens ſuum per ſingula Zodiaci ſigna curſum peragit. Alterum Scarabæorum genus bicorne eſt, & taurinâ ſpecie: quod cùm & Lunæ conſecratum ſit, inde etiam eum qui inter ſidera relatus eſt taurum, hujuſce deæ elevationem eſſe perhibent Ægyptiorum filij. Tertium unicorne eſt, & ſuæ peculiaris formæ, quod & Mercurio ſacrum eſſe, ut etiam eſt Ibis avis, exiſtimarunt.

11. Quid, Vulturem delineantes, indicant?

CÆterùm matrem ſignificantes, aut aſpectum, aut limitem, aut futurorum cognitionem, aut annum, aut cœlum, aut miſericordem, aut Miner-

ἀθηναῖν, ἢ ἥραν, ἢ δραχμὰς δύο: γῦπα ζωγραφοῦσι. μητέρα μὲν, ἐπειδὴ ἄῤῥεν ἐν τούτῳ τῷ γένει τῶν ζώων οὐχ ὑπάρχει. ἡ δὲ γένεσις αὐτῶν, γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ὅταν ὀργώσῃ πρὸς σύλληψιν ἡ γὺψ, τὴν φύσιν ἑαυτῆς ἀνοίξασα πρὸς βορέαν * ἄνεμον, ὑπὸ τούτου ὀχεύεται ἐπὶ * ἡμέραις πέντε. ἐν αἷς, οὔτε βρωτοῦ οὔτε ποτοῦ μεταλαμβάνει, * ποθοῦσα παιδοποιΐαν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη * γυπῶν, ἃ ὑπὸ ἀνέμου * συλλαμβάνει, ὧν τὰ ὠὰ πρὸς βρῶσιν αὐτὸ μόνον, οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν ἐστὶ χρήσιμα. γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον ποιουμένων τὴν ὀχείαν, ἡ τῶν ὠῶν γένεσις ζωογονεῖται. βλέψιν δὲ, ἐπειδὴ τῶν ἄλλων ζώων ἁπάντων, ὀξυωπέστερον ὁρᾷ ἡ γύψ. ἐν μὲν ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ὄντος, πρὸς δύσιν βλέπουσα, ἐν δύσει δὲ τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντος, πρὸς ἀνατολὴν, ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος, πορίζομένη τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῇ βρώσιμα. ὅριον δὲ, διότι πολέμου μέλλοντος τελειοῦσθαι, τὸν τόπον ὁρίζει, ἐν ᾧ μέλλει ὁ πόλεμος γίνεσθαι, πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐπ' αὐτὸν παραγινομένη. πρόγνωσιν δὲ, διά τε τὰ προειρημένα, καὶ ὅτι πρὸς τοὺς πλείονας σφαζομένους καὶ ἡττωμένους βλέπει. ταμιευομένη τὴν ἑαυτῆς ἐκ τῶν πτωμάτων τροφὴν, παρ' ὃ καὶ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, κατα-

* Ald. ἄνελκον nullo sensu.
* ἡμέρας m. s.
* Ald. ποιοῦσα.
* ὀρτέων m. s.
* Ald. συλλαμβάνονται, & mox αὐτῶν.

vam, aut Iunonem, aut drachmas duas: vulturem pingunt. Matrem quidem, quòd in hoc animantium genere mas non sit. Gignuntur autem hunc in modum: Cùm *amore concipiendi vultur exarserit, vulvam illæsam ad Boream aperiens, ab eo velut comprimitur per dies quinque, quibus nec cibum, nec potum omnino capit, fœtus procreationi intentus. Sunt porrò & alia *vulturum genera, quæ ex vento concipiunt quidem, sed quoniam ova ad esum duntaxat [ipsorum] non item ad fœtum suscipiendum ac formandum sunt accommodata. At eorum vulturum, quorum non est subventaneus duntaxat & inefficax coitus, ova ad gignendum, tollendamq; sobolem sunt inprimis idonea. Aspectum autem, quòd ex omnibus animantibus perspicacissimi visus sit vultur, ut qui oriente quidem Sole in occasum, occidente verò in ortum prospiciat, atq; è satis longo intervallo quæ sibi usui sint, comparet edulia. Limitem, quòd cùm belli conficiendi tempus instat, locum ubi pugna committenda sit, septem antè diebus ad eum accedens præfiniat & circumscribat. Præsagium verò, tum ob jam dictam causam, tum etiam quòd ad eam exercitus partem sese convertere soleat, ubi major sit futura clades, sibi ex cadaveribus alimentũ seponens, ac in futurum providè reservans. Vnde & prisci reges, ex-

* ὀρχύσῃ Ald. mendosè.

* Volucrium.

σκόπους ἔπεμπον σκεπτόμενοι κατὰ ποῖον τοῦ πολέμου αἱ γῦπες βλέπουσι μέρος, ἐντεῦθεν σημειούμενοι τοὺς ἡττωμένους. ἐνιαυτὸν δὲ, διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ ζώῳ τριακοσίας ἑξήκοντα πέντε ἡμέρας τοῦ ἔτους διαιρεῖσθαι, ἐν αἷς ὁ ἐνιαύσιος ἐκτελεῖται χρόνος. ἑκατὸν γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας *ἔγκυος μένει, καὶ τὰς ἴσας τοὺς νεοσσοὺς ἐκτρέφει. ταῖς δὲ λειπούσαις ἑκατόν *εἴκοσι, τὴν ἑαυτῆς ἐπιμέλειαν ποιεῖται, μήτε κυοφοροῦσα, μήτε τρέφουσα: παρασκευάζουσα δὲ ἑαυτὴν εἰς ἑτέραν σύλληψιν. τὰς δὲ λοιπὰς πέντε τοῦ ἔτους ἡμέρας, ὡς ἤδη προεῖπον, εἰς τὴν τοῦ ἀνέμου ὀχείαν καταναλίσκει. ἐλεήμονα δὲ, ὅπερ δοκεῖ παράτισιν ἐναντιώτατον ὑπάρχειν, ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον πάντα ἀναιρεῖ. ἠναγκάσθησαν δὲ τοῦτο γράψαι, ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἑκατὸν *εἴκοσι ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα, ἐπὶ πλεῖον οὐ πέτεται, περὶ δὲ τοὺς νεοσσοὺς καὶ τὴν τούτων τροφὴν ἀσχολεῖται. ἐν αἷς ἀπορήσασα τροφῆς. ἣν παράσχηται τοῖς νηπίοις, τὸν ἑαυτῆς μηρὸν ἀνατεμοῦσα, παρέχει τοῖς τέκνοις τοῦ αἵματος μεταλαμβάνειν, ὡς μὴ ἀπορήσαντα τροφῆς ἀναιρεθῆναι. ἀθηνᾶν δὲ καὶ ἥραν: ἐπειδὴ δοκεῖ παρ' αἰγυπτίοις, ἀθηνᾶ μὲν τὸ ἄνω τοῦ οὐρανοῦ ἡμισφαίριον ἀπειληφέναι: τὸ δὲ κάτω, ἥρα. ὅθεν καὶ ἄτοπον ἡγοῦνται ἀρσε-

*ἔγγειος Ald.

* deest in Aldino exēplari.

* Desideratur ibid.

ploratores mittebant, per quos in vtram aciei partem respexissent vultures, cognoscerent, indeq; vincendos ac internecinâ strage delendos colligerent. Annum porrò, quoniam animal hoc trecentos illos ac sexaginta quinq; dies, quibus completur annus, ita distribuit, ut centum quidem ac viginti diebus prægnans maneat, totidem pullos enutriat; reliquis verò centum ac quinquaginta sui curam gerat, neq; uterum ferens, neque alendis addicta liberis, sed seipsam duntaxat ad aliam parans conceptionem. Quinq; autem illos qui supersunt anni dies inventi, ut jam dictum est, compressionem & coitum insumit. Misericordem autem, quod quibusdam alienissimum forsan videbitur, præsertim quum hoc animal infestissimo animo cætera persequatur, atq; interimat. Sed ut hoc pictura vulturis innuerent, eo impulsi sunt; quod centum illis diebus, quibus suos educat, penè nunquam evolet, sed omnem curam ac sollicitudinem illis alendis adhibeat. Quòd si eo tempore cibus non suppetat, quo eos sustentet, proprio execto femore sugendum eis exhibet & impertitur sanguinem, ut ne cibi penuria atque inedia conficiantur. Minervam ac Junonem, quoniam videtur apud Ægyptios Minerva quidem superius cœli hemisphærium occupasse, Juno verò inferius. Quæ & causa est, ut absurdum censeant cœlum masculino

νικῶς δηλοῦν τὸν οὐρανὸν, [θηλυκῶς μέν τοι τὴν οὐρανόν.] διότι καὶ ἡ γένεσις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται, ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον. καὶ τὸ τῶν γυπῶν δὲ (ὡς προεῖπον) γένος, θηλειῶν ἐστι γένος μόνον. δι' ἣν αἰτίαν καὶ παντὶ θηλυκῷ ζωδίῳ οἱ αἰγύπτιοι γῦπα ὡς βασίλειον ἐπιτιθέασιν, ἀφ' οὗ καὶ πᾶσαν θεὰν, ἵνα μὴ περὶ ἑκάστης γράφων, μηκύνω τὸν λόγον, - - - αἰγύπτιοι. μητέρα οὖν θέλοντες σημῆναι, γῦπα ζωγραφοῦσι: μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκοῦ ζώου. οὐρανίαν δὲ, οὐ γὰρ ἀρέσκει αὐτοῖς τὸν οὐρανὸν λέγειν, καθὼς προεῖπον: ἐπεὶ τούτων ἡ γένεσις ἐκεῖθέν ἐστι.* δραχμὰς δὲ δύο, διότι παρ' αἰγυπτίοις μονάς ἐστιν αἱ δύο γραμμαί. μονὰς δὲ, παντὸς ἀριθμοῦ γένεσις. εὐλόγως οὖν δύο δραχμὰς βουλόμενοι δηλῶσαι, γῦπα γράφουσιν, ἐπεὶ μήτηρ δοκεῖ καὶ γένεσις εἶναι, καθάπερ καὶ ἡ μονάς.

λείπει ἴσ. σημαίνοντες, τὴν γῦπα γράφουσιν.

* Ald. δράχμαι.

ιβ'. πῶς ἥφαιστον γράφουσι;

Ἥφαιστον δὲ γράφοντες, κάνθαρον καὶ γῦπα ζωγραφοῦσιν. ἀθηνᾶν δὲ: γῦπα καὶ κάνθαρον. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ κόσμος συνεστάναι* ἔκ τε ἀρσενικοῦ [καὶ θηλυκοῦ] ἐπὶ δὲ τῆς ἀθηνᾶς τὴν γῦπα γράφουσιν. οὗτοι γὰρ μόνοι θεῶν παρ' αὐτοῖς, ἀρσενοθήλεις ὑπάρχουσι.

* Ald. οὔτε ἄρσενικοῖς relicta mox lacuna, quam recens manus supplevit.

Τί

genere efferre: quippe cùm & Solis & Lunæ cæterorumq; siderum genitura in eo perfecta sit, qui nimirum fœminæ actus est. Quin & vulturum genus, ut jam exposui, fœminas tantùm complectitur. Quam ob causam & cuivis fœminei sexus animanti Ægyptij vulturem, ut in eo sexu principem ac primarium apponunt: ex quo & deam omnem, ne sigillatim unamquamque percurrens, prolixior sim, significant Ægyptij. Insuper & matrem innuere volentes, vulturem pingunt: est enim mater fœmineæ naturæ. ἀρανίαν autem hoc est cælum (neque enim placet ipsis, ut dixi masculino genere ἀρανὸν [sed fœminino] dicere) quoniam horum omnium generatio inde est. Duas deniq; drachmas, quòd apud Ægyptios duæ lineæ unitas est. Vnitas verò cujuslibet numeri ortus est ac principium. Optima itaque ratione duas drachmas indicare volentes, vulturem pingunt, quòd generationis ipse sibi autor materq; ac principium, quemadmodum & unitas, esse videatur.

13. Quo modo Vulcanum notant?

AT Vulcanum indicantes, scarabæum & vulturem pingunt. Minervam verò, vulturem & scarabæum: * *solis enim his, non etiam masculis, mundus videtur consistere. Vulturem autem Minervæ appingũt, quòd hi soli ex dijs apud ipsos mares sint simul ac fœminæ.*

* *Ex masculo n. & fœmineo ipsis mundus.*

Quo

ιγ'. Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσι;

ΘΕὸν δὲ ἐγκόσμιον σημαίνοντες, ἢ εἱμαρμένην, ἢ τὸν πέντε ἀριθμὸν: ἀστέρα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, ἐπειδὴ πρόνοια θεοῦ, τὴν νίκην προστάσσει, ᾗ τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ παντὸς κόσμου κίνησις ἐκτελεῖται. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς δίχα θεοῦ, μηδὲν ὅλως συνεστάναι. εἱμαρμένην δὲ, ἐπεὶ καὶ αὕτη ἐξ ἀστρικῆς οἰκονομίας συνίσταται. τὸν δὲ πέντε ἀριθμὸν: ἐπειδὴ πλήθους ὄντος ἐν οὐρανῷ, πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινούμενοι, τὴν τοῦ κόσμου οἰκονομίαν ἐκτελοῦσι.

ιδ'. Τί κυνοκέφαλον γράφοντες δηλοῦσι;

ΣΕλήνην δὲ γράφοντες, ἢ οἰκουμένην, ἢ γράμματα, ἢ ἱερέα, ἢ ὀργὴν, ἢ κόλυμβον: κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι. σελήνην μὲν, ἐπειδὴ τὸ ζῶον τοῦτο, συμπάθειαν τινὰ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ σύνοδον ἐκτήσατο. ὅταν γὰρ ἐν τῷ μέρει τῆς ὥρας ἡ σελήνη συνοδεύουσα ἡλίῳ ἀφώτιστος γένηται, τότε ὁ μὲν ἄρσην κυνοκέφαλος, οὐ βλέπει, οὐδὲ ἐσθίει: ἄχθεται δὲ εἰς τὴν γῆν νενευκὼς, καθάπερ πενθῶν τὴν τῆς σελήνης ἁρπαγήν. ἡ δὲ θήλεια μετὰ τοῦ μὴ ὁρᾷν, καὶ ταυτὰ τῷ ἄρρενι πάσχειν, ἔτι [δὲ] καὶ ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως αἱμάσσεται. διὸ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐν τοῖς ἱεροῖς

τρέφον-

13. Quid sidus pingentes, innuunt?

DEVM *pulchrè ornatum significantes, aut fatum, aut quinarium numerum: sidus pingunt. DEum quidem: quòd DEI providentia victoriam decernit atq; imperat, qua & siderum orbisq; universi motus peragitur. Existimant enim sine DEO nihil prorsus consistere. Fatum autem: quòd ex siderum cursu ac dispensatione constituatur. Quinarium verò numerum: quoniam cùm quamplurima atq; adeo innumera sint in cœlo sidera, sola ex his quinq;, motu suo orbis pulcherrimam efficiunt distributionem ac moderamen.*

14. Quid Cynocephalum pingentes demonstrant.

LVNAM *demonstrantes, aut terrarum orbem, aut literas, aut sacrificum, aut iram, aut natationem: Cynocephalum pingunt. Lunam quidem: propterea quòd animal hoc consensum quendam cum Deæ congressu, ex quo & affici soleat, habet. Ubi enim aliquanto tempore Luna cum Sole cõgrediens, expers luminis opacaq; permanet, tum mas quidẽ cynocephalus, nec quoquam intuetur, nec vescitur: sed demisso in terram vultu indignabundus, velut Lunæ raptũ deplorans, tristatur. Fœmina verò, præterquã quòd nusquã oculos cõtorquet, cadẽq; cum mare patitur, insuper & è genitali vase sanguinem mittit. Ideoq; ad hæc usque tempora in sacris*

τρέφονται κυνοκέφαλοι, ὅπως ἐξ αὐτῶν γινώσκη-
ται τὸ ἡλίου καὶ σελήνης μέρος τῆς συνόδου. οἰκου-
μένην δὲ, ἐπειδὴ ἑβδομήκοντα δύο χώρας τὰς ἀρ-
χαίας φασὶ τῆς οἰκουμένης εἶναι. τούτους δὲ τρεφο-
μένους ἐκ τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιμελείας *τυγχάνοντας,
οὐ, καθάπερ τὰ λοιπὰ ζῶα ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τελευτᾷ,
οὕτω καὶ τούτους: ἀλλὰ μέρος αὐτῶν καθ' ἑκάστην ἡ-
μέραν *νεκρούμενον, ὑπὸ τῶν ἱερέων θάπτεσθαι, οὗ λοι-
ποῦ σώματος ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντος. ἕως δ' ἂν αἱ
ἑβδομήκοντα καὶ δύο πληρωθῶσιν ἡμέραι, τότε ὅλος
ἀποθνήσκει. γράμματα δὲ, ἐπειδή ἐστι συγγένεια
κυνοκεφάλων *αἰγύπτια ἐπισταμένων γράμμα-
τα, παρ' ὃ εἰς ἱερὸν ἐπειδὰν πρῶτα κομισθῇ κυνο-
κέφαλος, δέλτον αὐτῷ παρατίθησιν ὁ ἱερεὺς, καὶ σχοι-
νίον, καὶ μέλαν. πειράζων εἰ ἐκ τῆς ἐπισταμένης ἐστὶ
συγγενείας γράμματα. καὶ *εἰ γράφει. ἔτι δὲ καὶ τὸ
ζῶον ἐπὶ ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμ-
μάτων. ἱερέα δὲ, ὅτι φύσει ὁ κυνοκέφαλος ἰχθὺν
οὐκ ἐσθίει, ἀλλ' οὐδὲ *ἰχθυώμενον ἄργον, καθάπερ
καὶ οἱ ἱεροῖς ἐκτός. γεννᾶταί τε περιτετμημένος, ὡς
καὶ οἱ ἱεροῖς ἐπιτηδεύουσι περιτομήν. ὀργὴν δὲ, ἐπεί-
περ τὸ ζῶον οὗτο παρὰ τὰ ἄλλα θυμικώτατόν τε καὶ ὀρ-
γίλον ὑπάρχει. κόλυμβον δὲ, διότι τὰ μὲν ἄλλα

*Ald. τυγχάνοντες.

*Ald. νεκρούμενον corruptè.

*Ald. αἰγυπτίοις.

*Ald. ἐγγράφει.

*Ald. ἰχθυώμενος vide Notas.

Cynocephali nutriuntur, ut ex ipsis, conjunctionis Solis & Lunæ tempus cognosci possit. Terrarum autem orbem: quoniam septuaginta duas inquiunt jam olim orbis habitati regiones fuisse. hos porrò, si diligenter in sacris nutriantur & curentur, non sicut cætera animalia uno die emoriuntur, sic & ipsos emori: sed ipsorum partem quandam singulis diebus emorientem ac tabescentem à sacerdotibus humari, reliquo interim corpore in sua natura persistente, idq; per septuaginta duos dies; quibus expletis, tunc prorsus interit. Literas, quia est [apud Ægyptios] cognatio quædam & genus cynocephalorum, qui literas norunt. *Quapropter ubi primum in sacram ædem ductus fuerit cynocephalus, tabellam ei sacerdos apponit, una cum scirpeo stilo ac atramento: nimirum ut periculum faciat, sitne ex eo cynocephalorum genere, qui literarum gnari sunt:* pingit itaq; in ea tabella literas. *Præterea hoc animal Mercurio dicatum est, qui literarum omnium particeps est. Sacrificum verò: quòd naturâ cynocephalus ab esu piscis abhorret, quem tametsi piscibus interim vesci contingat, segne tamen & torpori deditum animal non est, sicut & externi sacerdotes. Adde quòd circumcisus gignitur, quam quidem circumcisionem summo curant ac peragunt studio sacerdotes. Iram: quia hoc præter cætera animantia maximè iracundum est, & ad indignationem proclive. Natationem porrò, quoniam cætera quidem*

* Ægyptias literas.

* & num literas pingat.

ζῶα κολύμβῳ χρώμενα, ῥυπαρὰ φαίνεται, μόνον δὲ οὗτο, εἰς ὃν τόπον προῄρηται πορευθῆναι κολυμβᾷ, κατὰ μηδὲν τῷ ῥύπῳ παραφερόμενον.

ιε. πῶς γράφουσι σελήνης ἀνατολήν;

Σελήνης δὲ ἀνατολὴν γράφειν βουλόμενοι, πάλιν κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι, * σχήματι τοιῷδε. ἑστῶτα καὶ τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐπαίροντα. βασίλειόν τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα. οὗτο γράφουσι τὸ σχῆμα ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς, ὃ κυνοκέφαλος ποιεῖται ὡς εἰπεῖν, προσευχόμενος τῇ θεῷ. ἐπειδὴ ἀμφότεροι φωτὸς μετειλήφασι.

* Ald. τρόπῳ τοιῷδε.

ιϛ. πῶς ἰσημερίας δύο.

Ἰσημερίας * δύο πάλιν σημαίνοντες, κυνοκέφαλον καθήμενον ζωγραφοῦσι ζῶον: ἐν ταῖς δυσὶ γὰρ ἰσημερίαις τοῦ ἐνιαυτοῦ, δωδεκάκις τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστην ὥραν οὐρεῖ. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ταῖς δυσὶ νυξὶ ποιεῖ. διόπερ οὐκ ἀλόγως ἐν τοῖς ὑδρολογίοις αὐτῶν αἰγύπτιοι κυνοκέφαλον καθήμενον γλύφουσιν. ἐκ δὲ τοῦ μορίου αὐτῷ ὕδωρ ἐπιῤῥέον ποιοῦσιν. ἐπεὶ ὥσπερ προεῖπον τὰς τῆς ἰσημερίας δώδεκα, σημαίνει ὥρας. ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον * τὸ ὕδωρ

* Ald. δι.

* Vide Notas.

κατα-

animantia frequenti natatione sordes ac squalorem contrahunt: solum hoc ad eum quem instituit locum nando pervenit, nec tamen ullis à nativo colore transfertur aut inquinatur sordibus.

15. Quomodo Lunæ exortum indicant?

LVNAM *autem orientem indicare volentes, rursum Cynocephalum hoc habitu pingunt; stantem, manusq; in cœlum tollentem, ac regium insigne capite gestantem. Hac autem figurâ, ad Lunæ ortum demonstrandum, depingunt cynocephalum, quòd hoc habitu videatur cynocephalus deæ congratulari; quòd ambo, Solinquam ac Luna, luminis participes sint.*

16. Quomodo æquinoctia duo?

RVRSVM *æquinoctia significantes, idem animal, Cynocephalum sedentem pingunt. Duobus enim anni æquinoctijs, duodecies in die per singulas nimirum horas urinam reddit, idemq; & noctu facit. Vnde non immerito suis hydrologijs Ægyptij cynocephalum sedentem insculpunt, è cujus membro aqua defluat: idq; propterea, quòd duodecim, ut jam dixi, in quas æquinoctij tempore dies ac noctes ex æquo dividuntur, horas significat. Cæterum ne foramen illud acutè artificioseque constructum, per quod in horologium aqua pro-*

* Ald. ὑπάρχει κατασκευάσματα * ὑπάρχη. δι' οὗ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ὡρολόγιον ἀποκρίνεται, μὴ δὲ πάλιν στενώτερον, ἀμφοτέρων γὰρ χρεία. τὸ μὲν γὰρ εὐρύτερον, ταχέως ἐκφέρον τὸ ὕδωρ, οὐχ ὑγιῶς τὴν ἀναμέτρησιν τῆς ὥρας ἀποτελεῖ. τὸ δὲ στενώτερον, κατ' ὀλίγον καὶ βραδέως ἀπολύον τὸν κρουνὸν, ἕως τῆς οὐρᾶς τρίχα * διείραντες, πρὸς τὸ ταύτης πάχος, σίδηρον κατασκευάζουσι πρὸς τὴν προκειμένην χρείαν. οὗτο δὲ αὐτοῖς ἀρέσκει ποιεῖν, οὐκ ἄνευ λόγου τινὸς [ὡς] καὶ οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων. καὶ ὅτι ἐν ταῖς ἰσημερίαις, μόνος τῶν ἄλλων ζώων δωδεκάκις τῆς ἡμέρας κράζει καθ' ἑκάστην ὥραν.

* Ald. διάφραντες depravatè.

ιζ'. πῶς θυμὸν δηλοῦσι.

Θυμὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι. κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην τὸ ζῶον. καὶ τὰς μὲν κόρας πυρώδεις, τὸ δὲ πρόσωπον, στρογγύλον. καὶ περὶ αὐτὸ ἀκτινοειδεῖς τρίχας, κατὰ μίμησιν ἡλίου, ὅθεν καὶ ὑπὸ τὸν θρόνον τοῦ ὥρου, λέοντας ὑποτιθέασι, δεικνύντες τὸ πρὸς τὸν θεὸν τοῦ ζώου σύμβολον. ἥλιος δὲ ὁ ὧρος ἀπὸ [τοῦ] τῶν ὡρῶν κρατεῖν.

fluit & excernitur, aut latius sit, aut rursum arctius (utriusq; enim magni refert. siquidem latius, quum magnâ celeritate aquam profundat, non rectè horæ modum ac dimensionem perficit: angustius autem paulatim ac lentius quàm par sit, aquæ ductum laxat) remedium hoc excogitarunt, ut quicquid pilorum est, ad caudam usq; abradentes, pro hujus crassitudine ferream quandam fistulam in usum jam dictum fabricetur. Hoc autem ipsis visum est non absq; ratione quadam, sicut nec in cæteris, facere: & quòd etiam solus ex omnibus animantibus, æquinoctio duodecies in die per singulas horas adlatrat.

71. Quomodo animum animivé præstantiam innuunt.

ANIMVM *autem volentes signare, Leonem pingunt. Caput enim magnum habet hoc animal, & pupillas quidem ignitas, faciem verò rotundam, & circumquaque radiorum more sparsos pilos ad Solis similitudinem. unde & sub solio hori, hoc est Solis, Leones supponunt, hujus animalis cum DEO utpote Sole similitudinem maximam monstrantes. Dicitur autem apud eos Sol Horus, ex eo quòd horis præsit.*

κ. πῶς ἀλκυὼ γράφουσιν;

Ἀλκυὼν γράφοντες, λέοντος τὰ ἔμπροσθεν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ δυνατώτερα αὐτῷ ὑπάρχειν ταῦτα τὰ μέλη τοῦ σώματος.

κα. πῶς ἐγρηγορότα γράφουσιν;

Ἐγρηγορότα γράφοντες, ἢ κῆν φύλακα, λέοντος γράφουσι κεφαλήν. ἐπειδὴ ὁ λέων ἐν τῷ ἐγρηγορέναι μέμυκε τοὺς ὀφθαλμούς, κοιμώμενος, ἀνεῳγότας τούτους ἔχει. ὅπερ ἐστὶ τοῦ φυλάττειν σημεῖον. διόπερ καὶ συμβολικῶς τοῖς κλείθροις τῶν ἱερῶν, λέοντας ὡς φύλακας παρεμήφασι.

κβ. πῶς φοβερόν.

Φοβερὸν δὲ σημαίνοντες, τῷ αὐτῷ χρῶνται σημείῳ, ἐπειδὴ ἀλκιμώτατον ὑπάρχον τοῦ ζῴου, πάντας εἰς φόβον τοὺς ὁρῶντας φέρει.

κγ. πῶς νείλου ἀνάβασιν.

Νείλου δὲ ἀνάβασιν σημαίνοντες, ὃν καλοῦσιν αἰγυπτιστὶ νῶν, ἑρμηνευόμενον δὲ σημαίνει νέον: ποτὲ μὲν λέοντα γράφουσι, ποτὲ δὲ πηγὰς ὑδρίας μεγάλας. ποτὲ δὲ οὐρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ ἀναβλύζοντα.

λέον-

18. Quomodo robur notant?

ROBVR *notantes, Leonis anteriora membra pingunt, quòd hæc ei ex toto corpore robustissima sint.*

19. Quomodo vigilantem commonstrant?

VIGILANTEM *autem sedulumq; hominem, aut etiam custodem ostendentes, Leonis caput pingunt: quoniam Leo vigilans oculos claudit, eosdem cum dormit apertos habet, quod quidem custodiæ atq; excubiarum signum est. Vnde &, nõ absq; significatione, sacrorum claustris, leones qui custodum loco sint, appinxerunt.*

20. Quomodo terribilem & formidandum?

EODEM *quoq;, ut formidabilem notent, signo utuntur: quia quũ viribus maximè polleat animal hoc, omnibus qui eum inspexerint metum injcit.*

21. Quomodo Nili ascensum & exundationem?

NILI *insuper inundationẽ significantes, quem Aegyptio nomine Nun, quod si interpreteris, novũ sonat, appellant, interim Leonẽ pingunt, interim tres magnas hydrias, interim verò cœlum ac terram aquæ copiã*

λέοντα μὲν: ἐπειδὴ ὁ ἥλιος * εἰς λέοντα γενόμενος, πλείονα τὴν ἀνάβασιν τοῦ νείλου ποιεῖται. ὥς τε ἐμμένοντος τοῦ ἡλίου τῷ ζωδίῳ τούτῳ, τὸ δίμοιρον τοῦ νέου ὕδατος πλημμυρεῖ πολλάκις. ὅθεν καὶ τὰς χολέδρας, καὶ σοῦ εἰσαγωγεῖς τῶν ἱερῶν κρηνῶν, λεοντομόρφους κατεσκεύασαν οἱ [ἀρχαῖοι] τῶν ἱερατικῶν ἔργων ἐπιστάται. ἀφ' οὗ καὶ μέχρι νῦν κατ' εὐχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος ... τρία δὲ ὑδρεῖα, ἢ οὐρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ βλύζουσαν: [τὸ μὲν ὑδρεῖον] ὁμοιοῦντες καρδίᾳ γλῶσσαν ἐχούσῃ. καρδίᾳ μὲν, ἐπειδὴ παρ' αὐτοῖς τὸ ἡγεμονικόν ἐστι τοῦ σώματος αὕτη, καθάπερ ὁ νεῖλος τῆς * αἰγύπτου ἡγεμὼν καθέστηκε. γλώσσῃ δὲ, ὅτι διὰ παντὸς ἐν ὑγρῷ ὑπάρχουσαν ταύτην, καὶ γενέτειραν τοῦ εἶναι καλοῦσι. τρία δὲ ὑδρεῖα, καὶ οὔτε πλείονα οὔτε ἥττονα: ἐπειδὴ ἡ τῆς ἀναβάσεως ἐργασία κατ' αὐσοῦ τριμερὴς ὑπάρχει. ἓν μὲν ὑπὲρ τῆς αἰγυπτίας γῆς τάξαντες: ἐπειδή ἐστι καθ' αὑτὴν ὕδατος γεννητική. ἕτερον δὲ, ὑπὲρ τοῦ ὠκεανοῦ, καὶ γὰρ ἀπὸ τούτου ὕδωρ σπαραγίνεται εἰς αἴγυπτον ἐν τῷ τῆς ἀναβάσεως καιρῷ. τρίτον δὲ ὑπὲρ τῶν ὄμβρων, οἳ γίνονται κατὰ τὰ νότια τῆς αἰθιοπίας μέρη, κατὰ τὸν τῆς ἀναβάσεως τοῦ νείλου καιρόν. ὅτι δὲ γεννᾷ ἡ αἴγυπτος τὸ ὕδωρ,

* λέοντι m. s. ubi præpos. ἐν deest.

Quadrato inclusa desunt in Aldina editione.

* Ald. αἰγυπτίας.

ſcaturientem. Leonem quidem: quòd cùm Sol Leonem ſubit, ampliorem Nili facit inundationem. Quamdiu enim Sol in hoc ſigno perſiſtit, ſæpenumero in duplum ipſius Nili aqua excreſcit. Vnde & tubos canalesq; ſacrorum fontium ſolent ij qui ſacris præſunt operibus, Leonis figura fabricari. Quapropter in hodiernum uſq; diem, dum pro immodica inundatione preces effundunt, Leonis ſigno uti ſolent. Tres autem hydrias, aut cœlum & terram, quæ aquæ copiam ſcaturiat*, Nilum perſimilem facientes cordi linguâ prædito: Cordi quidem, quoniam princeps hæc & potiſſima apud ipſos habetur totius corporis pars, ſicut & Nilus totius Ægypti dux eſt ac princeps. Linguæ autem, quod cùm hæc perpetuo in humido eſſe gaudeat, inſuper & ipſam genitricem cauſamq; rerum ſtatus appellant. Tres porrò hydrias, & nec plures nec pauciores pingunt: quod triplex juxta eorum ſententiam ſit inundationis cauſa effectrix. Vnam quidem Ægyptiæ terræ adſcribunt, quæ ex ſeſe aquam producit: Alteram Oceano, ex quo inundationis tempore aqua in Ægyptum exæſtuat: Tertiam imbribus, qui per id tempus quo intumeſcit Nilus, ad auſtrinas Æthiopiæ partes contingunt. Quòd autem Ægyptus ex ſeſe aquam gignat: inde facile eſt*

* ſoliti ſunt ij qui olim ſacris præerant.

* pingunt; hydriam ſimilẽ faciunt.

δυνατόν ἐστιν ἐντεῦθεν μαθεῖν. ἐν γὰρ τῷ λοιπῷ κλίματι τοῦ κόσμου, αἱ τῶν ποταμῶν πλημμῦραι ἐν τῷ χειμῶνι ἀποτελοῦνται, ὑπὸ τῶν συνεχῶν ὄμβρων τοῦ τοιούτου συμβαίνοντος. μόνη δὲ ἡ αἰγυπτίων γῆ, ἐπεὶ μέση τῆς οἰκουμένης ὑπάρχει, καθάπερ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἡ λεγομένη κόρη, θέρους ἄγει τὴν τοῦ νείλου ἑαυτῇ ἀνάβασιν.

κβ'. πῶς αἴγυπτον γράφουσιν.

Αἴγυπτον δὲ γράφοντες, θυμιατήριον καιόμενον ζωγραφοῦσι, καὶ ἐπάνω καρδίαν. δηλοῦντες ὅτι ὡς ἡ τοῦ ζηλοτύπου καρδία, διὰ παντὸς πυροῦται, οὕτως ἡ αἴγυπτος, ἐκ τῆς θερμότητος, διαπαντὸς ζωογονεῖ τὰ ἐν αὐτῇ ἢ παρ' αὐτῇ ὑπάρχοντα.

κγ'. πῶς ἄνθρωπον μὴ ἀποδημήσαντα;

Ἄνθρωπον τῆς πατρίδος μὴ ἀποδημήσαντα σημαίνοντες, ὀνοκέφαλον ζωγραφοῦσιν: ἐπειδὴ οὔτε ἀκούει τινὸς ἱστορίας, οὔτε τῶν ἐπὶ ξένης γινομένων αἰσθάνεται.

κδ'. πῶς φυλακτήριον.

Φυλακτήριον δὲ γράφειν βουλόμενοι, δύο κεφαλὰς ἀνθρώπων ζωγραφοῦσι, τὴν μὲν τοῦ

ἄρτε

deprehendere, quod cum in cæteris orbis tractibus hyeme soleant exundare flumina, idq; propter imbres copiosos & assiduos; sola Ægyptiorum regio, quoniam totius orbis velut umbilicus est ac media, non secus ac in oculo pupilla, æstate sibi inundationes Nili procreat.

22. Quomodo Ægyptum designant?

ÆGYPTVM *autem designantes, conflagrantem acerram pingunt, & supernè Cor: illud innuentes, quòd quemadmodum Zelotypi cor in perpetuo æstu ac flamma est; sic Ægyptus, quia immodicè calet, continenter quæ in se sunt animat ac procreat.*

23. Quomodo hominem, qui è patria peregrè nunq̃ profectus sit.

HOMINEM *qui nunquam solo natali relicto peregrinatus fuerit, significantes, Onocephalum pingunt: quia nec ullam audit historiam, nec quæ apud exteras gentes fiunt, cognoscit.*

24. Quomodo tutelam ac præsidium?

PRÆSIDIVM *autem ac remedium innuere volentes, duo pingunt hominum capita, unum ma-*

ἄρσενος ἔσω βλέπουσαν, τὴν δὲ θηλυκὴν ἔξω: οὕτω γάρ φασιν οὐδὲν τῶν δαιμονίων ἐφάψεται. ἐπειδὴ καὶ χωρὶς γραμμάτων, ταῖς δυσὶ κεφαλαῖς ἑαυτοῦ φυλακτηριάζουσι.

κε. πῶς ἄνθρωπον ἄπλαστον γράφουσιν.

Ἄπλαστον δὲ ἄνθρωπον γράφοντες, βάτραχον ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ ἡ τούτου γένεσις ἐκ τῆς τοῦ ποταμοῦ ἰλύος ἀποτελεῖται. ὅθεν καὶ ἔσθ' ὅτε ὁρᾶται τῷ μὲν ἑτέρῳ μέρει αὐτοῦ, βατράχῳ: τῷ δὲ λοιπῷ, γεώδει τινὶ * ἐμφερής. ὡς καὶ ἐκλιπόντι τῷ ποταμῷ, συνεκλείπειν.

* Ald. ἐμφερίς.

κϛ. πῶς ἄνοιξιν.

Ἄνοιξιν δὲ θέλοντες δηλῶσαι, λαγωὸν ζωγραφοῦσι. διὰ τὸ πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεωγότας ἔχειν τοῦτο τὸ ζῶον.

κζ. πῶς τὸ λέγειν.

Τὸ λέγειν δὲ γράφοντες, γλῶσσαν ζωγραφοῦσι, καὶ ὕφαιμον ὀφθαλμόν. τὰ μὲν πρωτεῖα τῆς λαλιᾶς, τῇ γλώσσῃ μερίζοντες, τὰ δευτερεῖα δὲ ταύτης, τοῖς ὀφθαλμοῖς. οὕτω γὰρ οἵ τε λόγοι τελείως τῆς ψυχῆς καθεστήκασι πρὸς τὰ κινήματα αὐ-

τῆς

ris intro aſpiciens, alterum fœminæ foras. Ita enim nullum dæmonem invadere poſſe aſſerunt. Sic enim & ſine literis, duobus inquam capitibus ſeſe ab omni diſcrimine & inſidijs tuentur.

25. Quo modo imperfectum adhuc hominem, rudemq; ac informem fœtum demonſtrant?

HOMINEM *nec dum omnibus in utero membris efformatum notantes, ranam pingunt: quòd hæc cùm ex limo fluminis procreetur, interdum altera quidem ſui parte rana, altera terreſtre quippiam videatur: adeò ut deficiente flumine, ipſa quoq; deficiat.*

26. Quo modo apertum ac patens quippiam.

PATVLVM *autem quippiam ſignificare volentes, leporem pingunt; quòd ſemper apertos habeat oculos hoc animalis genus.*

27. Quomodo ſermonem?

SERMONEM *porrò deſignantes, linguam pingunt, ſubtusq; cruentum oculum: primas quidem ſermonis partes linguæ, ſecundas verò oculis tribuentes. Sic etenim perfectè conſiſtunt ipſius animi ſermones, cum ad*

eius

τῆς συμμεταβάλλοντες: εἴπερ καὶ ἑτέρα λαλιὰ παρ' αἰγυπτίοις ὀνομάζεται. ἑτέρως δὲ τὸ λέγειν σημαίνοντες, γλῶσσαν καὶ χεῖρα ὑποκάτω γράφουσι. τῇ μὲν γλώσσῃ, τὰ πρωτεῖα τοῦ λόγου φέρειν δεδωκότες: τῇ δὲ χειρὶ, ὡς τὰ τῆς γλώσσης βουλήματα ἀνύουσῃ, τὰ δεύτερα.

κή. πῶς ἀφωνίαν.

Ἀφωνίαν δὲ γράφοντες, ἀριθμὸν αὐτέ. γράφουσιν, ὃς τριετοῦς ἐστὶ χρόνου ἀριθμὸς, ἐκ τριακοσίων ἑξηκονταπέντε ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος. ἐφ' ὃν χρόνον μὴ λαλῆσαν τὸ παιδίον σημειοῦται ὡς * παραπεποδισμένον τῇ γλώσσῃ.

* παρείπετο διαμένον τῇ Αἰεί.

κθ'. πῶς φωνὴν μακρόθεν.

Φωνὴν δὲ μακρόθεν βουλόμενοι δηλῶσαι, ὃ καλεῖται παρ' αἰγυπτίοις οὐαιὲ: ἀέρος φωνὴν γράφουσι. τουτέστι βροντὴν, ἧς οὐδὲν καταφθέγγει μεῖζον, ἢ δυναμικώτερον.

λ'. πῶς ἀρχαιογονίαν.

Ἀρχαιογονίαν δὲ γράφοντες, παπύρου ζωγραφοῦσι δέσμην: διὰ τούτου δηλοῦντες τὰς πρῶ-

τας

ejus motus ſenſáq; accommodantur ac variantur: præſertim quum apud Ægyptios animus, alter ſermo nominetur. Quin & aliter ſermonem innuentes, linguam ſubtusq; manum pingunt: linguæ quidem, primas in loquendo adſcribentes, manui verò, ut quæ linguæ placita exequatur, ſecundas partes.

28. Quomodo ſilentium?

*AT ſilentium ſignificantes, numerum 1095. pingunt, qui triennij numerus eſt, ſi ex trecentis ſexaginta quinq; diebus annus conſtituatur: intra quod tempus cùm non loquatur puellus, indicatur eum *, et ſi perpetuo linguam habuerit, vocem tamen ac loquelam defeciſſe.*

* linguæ impeditæ eſſe.

29. Quomodo vocem remotam.

VOCEM remotam volentes ſignificare, quod Ægyptijs væ dicitur; ſonitum pingunt aëris, hoc eſt tonitru, quo nihil quicquam majus aut vehementius reſonat.

30. Quomodo antiquam originem?

ANTIQVAM originem notantes, papyri faſciculum pingunt, hoc primam indicantes educa-

τας τροφάς. τροφῶν γὰρ οὐκ ἄν τις εὕροι, ἢ γονῆς, ἀρχήν.

λα'. πῶς γεῦσιν.

ΓΕῦσιν δὲ δηλοῦντες, ἀρχὴν στόματος ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις μέχρι ταύτης σώζεται: γεῦσιν δὲ λέγω τελείαν. γεῦσιν δὲ μὴ τελείαν δηλοῦντες, γλῶσσαν ἐπὶ ὀδόντων ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις τούτοις τελεῖται.

λβ'. πῶς ἡδονήν.

Ἡδονὴν δὲ δηλῶσαι βουλόμενοι δεκαὲξ ἀριθμὸν γράφουσιν. ἀπὸ γὰρ τούτων τῶν ἐτῶν, ἀρχὴν τῆς πρὸς γυναῖκας συνουσίας καὶ πρὸς τέκνα γενέσεως, οἱ ἄνδρες ἔχουσι.

λγ'. πῶς συνουσίαν.

Συνουσίαν δὲ δηλοῦντες, δύο δεκαὲξ *ἀριθμοὺς γράφουσιν. ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν εἴπομεν εἶναι· ἡ δὲ συνουσία, ἐκ δύο ἡδονῶν συνέστηκεν, ἔκ τε τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τῆς γυναικὸς: διὰ τοῦτο τὰ ἄλλα δεκαὲξ προσγράφουσι.

* Αἰδ. ἀριθμὸν.

λδ'. πῶς ψυχὴν ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσαν.

ψυχὴν

tionem; cujus, ſicut & genituræ, non facilè quis initium invenerit.

31. Quomodo guſtum.

GVSTVM *innuentes, oris initium pingunt. Omnis enim guſtus eo uſq; retinetur. Guſtum autem perfectum intelligo. Nam ad innuendum guſtum imperfectum, linguam admotam dentibus pingunt: his enim omnis abſolvitur guſtus.*

32. Quomodo voluptatem.

VOLVPTATEM *demonſtrare volentes, ſedecim numerum pingunt: ab eo ſiquidem annorum numero, incipiunt viri conſuetudine capi mulierum, ac procreandæ ſobolis deſiderio.*

33. Quomodo concubitum.

EVNDEM *numerum 16. geminum pingunt, ubi viri fœminæq; congreſſum ſignificare volunt. Cum enim liberi, ut diximus, voluptate procreentur; congreſſus autem duplici conſtet, maris inquam ac fœminæ, voluptate: propterea non immerito alia ſedecim adſcribunt.*

34. Quomodo animam longo hîc tempore agentem.

Ψυχὴν ἐνθάδε πολὺν χρόνον διατρίβουσαν βουλόμενοι γράψαι, ἢ πλημμύραν: φοίνικα τὸν ὄρνεον ζωγραφοῦσι. ψυχὴ μὲν, ἐπειδὴ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πολυχρονιώτατον ὑπάρχει τὸ ζῶον. πλημμύραν δὲ, ἐπειδὴ ἡλίου ἐστὶν ὁ φοῖνιξ σύμβολον, ὃ μηδὲν ἐστι πλεῖον κατὰ τὸν κόσμον. πάντων γὰρ ὑπερβαίνει, καὶ πάντας ὑπερδυνᾷ ὁ ἥλιος.

Lacuna etiã in m.s.

εἶθ' ὕστερον πολὺς --- ὀνομασθήσεται.

κε. πῶς τὸν χρονίως ἀποδημοῦντα.

Καὶ τὸν χρονίως ἀποδημοῦντα βουλόμενοι, πάλιν φοίνικα τὸν ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. ἔστω γὰρ εἰς αἴγυπτον, ἐὰν ὁ χρόνος μοιρίδιον αὐτὸν καταλαμβάνειν μέλλῃ, διὰ πεντακοσίων ἐτῶν ὡρισμένου γίνεται. καὶ ἀποδρὰς, ἐὰν φθάσῃ ἐντὸς τῆς * αἰγύπτου τὸ χρεὼν, κηδεύεται μυστικῶς. καὶ ὅσα ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων αἰγύπτιοι τελοῦσι, ταῦτα καὶ τῷ φοίνικι ὑπάρχειν ὀφείλει. λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡλίῳ χαίρειν ὑπὸ αἰγυπτίων, διὸ καὶ τὸν νεῖλον αὐτοῖς πλημμυρεῖν, ὑπὸ τῆς θερμότητος τούτου θεοῦ. σοὶ δ' μικρὸν ἔμπροσθεν ὁ λόγος ἀποδοθήσεται [σοι] παρ' ἡμῶν.

* Ald. αἰγυπτίας.

κς. πῶς καρδίαν γράφουσι.

Καρ-

ANIMAM *quæ diutissimè in hac vitâ moram traxerit, aut etiam inundationem, commonstrare volentes, Phœnicem avem pingunt. Animam quidem, quòd omnium quæ toto orbe sunt animantium, hoc maximè diuturnæ vitæ est. Inundationem verò, quòd velut signum Solis sit Phœnix, quo nihil in orbe majus, cum omnia subeat, omnes scrutetur & disquirat. Atq; adeo,* πολὺς, *hoc est, multus vocitari solet.*

35. Quomodo eum qui serò tandem è regione peregrina ad suos redeat.

QVIN *& eum innuentes, qui longo tempore peregrinatus tandem in solum natale remeet, rursum Phœnicem avem pingunt. Hæc enim in Ægyptum, cum tempus mortis instat, quingentesimo demum anno regreditur: ubi si naturæ debitum persolverit, magna solennitate ac ritu funeratur. Quæcunq; enim in cæteris sacris animantibus religiosè observant Ægyptij, ea & Phœnici tribui debent. fertur siquidem Sole magis apud Ægyptios gaudere, quàm apud cæteras gentes: ideoq; Nilum ipsis ex hujus DEI calore inundare, cujus rei paulò antè à nobis ratio reddita est.*

36. Quomodo Cor pingunt?

Καρδίαν βουλόμενοι γράφειν, ἶβιν ζωγραφοῦσι. τὸ γὰρ ζῶον, ἑρμῇ ᾠκείωται, πάσης καρδίας καὶ λογισμοῦ δεσπότῃ, ἐπεὶ καὶ ἡ ἶβις αὐτὸ καθ' αὑτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφερής. περὶ οὗ λόγος ἐστὶ πλεῖστος παρ' αἰγυπτίοις φερόμενος.

λζ. πῶς παιδείαν.

Παιδείαν δὲ γράφοντες, οὐρανὸν δρόσον βάλλοντα ζωγραφοῦσι. δηλοῦντες, ὅτι ὥσπερ δρόσος πίπτουσα, εἰς πάντα τὰ φυτὰ χωρεῖ· καὶ τὰ μὲν φύσιν ἔχοντα ἁπαλύνεσθαι, ἁπαλύνει, τὰ δὲ σκληρὰ μένοντα ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως, ἀδυνατεῖ τὸ αὐτὸ τοῖς ἑτέροις ἐκτελεῖν: οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ μὲν παιδεία κοινὴ καθέστηκεν, ὥσπερ ὁ μὲν εὐφυὴς, ὡς δρόσον ἁρπάζει· ὁ δὲ ἀφυὴς, ἀδυνατεῖ τοῦτο δρᾶσαι.

λη. πῶς αἰγύπτια γράμματα;

Αἰγύπτια δὲ γράμματα δηλοῦντες, ἢ ἱερογραμματέα, ἢ πέρας: μέλαν, καὶ κόσκινον, καὶ σχοινίον ζωγραφοῦσιν. αἰγύπτια μὲν γράμματα, διὰ τὸ τούτοις πάντα παρ' αἰγυπτίοις τὰ γραφόμενα *ἐκτελεῖσθαι. σχοίνῳ γὰρ γράφουσι, καὶ οὐκ ἄλλῳ τινί.

*Ald. ἐκθηλεῖσθαι.

κόσκι-

COR volentes indicare, Ibin pingunt, quod quidem animal Mercurio attributum ac dicatum est, cordis omnisq; rationis præsidi & moderatori. Nam & Ibis per se ipsa magna ex parte cordi adsimilis est, de qua re plurimi apud Ægyptios agitantur sermones.

37. Quomodo eruditionem ac doctrinam.

DOCTRINAM autem indicantes, cœlum pingunt rorem fundens, innuentes: quòd quemadmodum ros decidens, in omnes quidem plantas diffunditur, at eas duntaxat mollit, quæ ejus naturæ sunt ut molliri possint, cæteras verò quæ suapte natura duræ sunt, non item: sic & doctrina communiter ad omnes pertingit homines, quam quisquis felici natus est ingenio, ut rorem arripit; qui verò ingenij facultate destituitur, idem efficere non valet.

38. Quomodo Ægyptias literas?

CÆterum Ægyptias literas, aut sacrum scribã, aut finem innuentes; atramentũ, cribrũ & juncũ pingunt. Ægyptias quidẽ literas, quòd his omnis apud eos scriptura cõpleatur: junco .n. & non alio quopiã scribũt.

Scribun-

κόσκινον δὲ, ἐπειδὴ τὸ κόσκινον πρῶτον ὑπάρχον σκεῦος ἀρτοποιίας, ἐκ σχοίνου γίνεται. δηλοῦσιν οὖν ὅτι πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα. ὁ δὲ μὴ ἔχων, ἑτέρᾳ τέχνῃ χρήσεται, ἀφ' οὗ καὶ ἡ παιδεία παρ' αὐτοῖς σβῶ καλεῖται: ὅπερ ἐστὶν ἑρμηνευθὲν, πλήρης τροφή. ἱερογραμματέα δὲ, ἐπειδὴ ζωὴν καὶ θάνατον οὗτος διακρίνει. ἔστι δὲ παρὰ τοῖς ἱερογραμματεῦσι καὶ βίβλος, ἱερὰ καλουμένη ἀμβρὴς, δι' ἧς κρίνουσι τὸν κατακλιθέντα ἄῤῥωστον: πότερον ζώσιμός ἐστιν, ἢ οὔ; οὗτοι ἐκ τῆς κατακλίσεως τοῦ ἀῤῥώστου σημειούμενοι. πέρας δὲ, ἐπειδὴ μαθὼν γράμματα, εἰς ὅρμον ζωῆς εὔδιον ἐλήλυθεν, οὐκέτι πλανώμενος τοῖς τοῦ βίου κακοῖς.

λθ'. πῶς ἱερογραμματέα;

Ἱερογραμματέα δὲ πάλιν, ἢ προφήτην, ἢ ἐνταφιαστὴν, ἢ σπλῆνα, ἢ ὄσφρησιν, ἢ γέλωτα, ἢ πταρμὸν, ἢ ἀρχὴν, ἢ δικαστὴν βουλόμενοι γράφειν: κύνα ζωγραφοῦσιν. ἱερογραμματέα μὲν, ἐπειδήπερ τὸν βουλόμενον ἱερογραμματέα τέλειον γίνεσθαι, χρὴ πολλὰ μελετᾷν, ὑλακτεῖν τε συνεχῶς καὶ ἀπηγριῶσθαι, μηδενὶ * προσχαριζόμενον, ὥσπερ οἱ κύνες. προφήτην δὲ, ἐπειδὴ ὁ κύων ἀτε-

* Ald. χαριζόμενος.

νίζει

Cribrum verò appingunt, quoniam hoc cùm primum sit panis conficiendi instrumentum, ex junco fit. Innuunt itaq; cuicunq; victus suppetit, eum literarum studijs animum adjecturum: cui verò non suppetit, alijs vacaturum artibus. Vnde & apud eos eruditio Sbo vocatur, quod nomen si interpreteris, plenum alimentum sonat. Sacrum autem scribam, quoniam hic vitam mortemq; dignoscit. Nam est apud sacros scribas liber, sacram ambrem appellant, cujus ope judicium de ægroto decumbente ferunt, sit vitalis, nec ne, id ex ægri decubitu signis quibusdam perspicientes. Finem denique; quoniam qui literas didicit, ad tranquillum vitæ portum pervenit, non jam vitæ incommodis oberrans aut fluctuans.

39. Quomodo sacrum scribam.

RVRSVM *sacrum scribam, aut vatem, aut vespillonem, aut splenem, aut odoratum, aut risum, aut sternutationem, aut magistratum, aut judicem volentes signare; canem pingunt. Sacrum quidem scribam: quoniam quicunq; voluerit, ut par est, & absolutissimè hoc fungi munere, eum oportet multa meditari, assidueq; omnibus canum more allatrare, & ferum esse, nulliq; gratificari. Vatem autem, quòd canis*

νίζει παρὰ τὰ ἄλλα τῶν ζώων εἰς τὰ ἄλλα θεῶν εἴδωλα, καθάπερ προφήτης. ἐνταφιαστὴν δὲ τῶν ἱερῶν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος γυμνὰ καὶ ἀνατετμημένα θεωρεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδευόμενα εἴδωλα. σπλῆνα δὲ, ἐπειδὴ οὗτο τὸ ζῶον μόνον παρὰ τὰ ἕτερα, ἐλαφρότερον ἔχει, εἴτε θάνατος αὐτῷ, εἴτε μανία περιπέσοι, ἀπὸ τοῦ σπληνὸς γίνεται. καὶ οἱ θεραπεύοντες δὲ τὸ ζῶον οὗτο ἐν ταῖς κηδείαις, ἐπειδὰν μέλλωσι τελευτᾷν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σπληνικοὶ γίνονται. ὀσφραινόμενοι γὰρ τῆς τοῦ ἀνατεμνομένου κυνὸς ἀποφορᾶς, πάσχουσιν ὑπὸ τούτου. ὄσφρησιν δὲ καὶ γέλωτα καὶ πταρμὸν: ἐπειδὴ οἱ τέλειοι σπληνικοὶ, οὔτε ὀσφραίνεσθαι, οὔτε γελᾷν, οὔτε μὴν πτάρνυσθαι δύνανται.

μ'. Τίνι τρόπῳ δηλοῦσιν ἀρχὴν, ἢ δικαστὴν.

Ἀρχὴν δὲ, ἢ δικαστὴν ἐπὰν γράφωσι: προστιθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην, σχῆμα γυμνόν. διότι ὥσπερ ὁ κύων *καθάπερ προεῖπον, εἰς τὰ τῶν θεῶν εἴδωλα ὀξυωπεῖ: οὕτω καὶ ὁ ἄρχων δικαστὴς ὢν ἐν τοῖς παλαιοτέροις χρόνοις, γυμνὸν ἐθεώρει τὸν βασιλέα. διὸ καὶ ἐπὶ τούτου προσπεριποιοῦσι τὴν βασιλικὴν στολήν.

*καθὰ m. s.

πῶς

præter cætera animantia fixis in deorum ſimulacra, non ſecus ac vates conſuevere, intentisq; proſpiciat oculis. Sacrorum verò pollinctorem, quòd & hic nuda & reſecta, quibus juſta facit, ſimulacra contempletur. Splenem, quoniam hunc inter cætera animalia canis leviſſimum habet: & ſive ei mors ſive rabies acciderit, ex ſplene id contingit. Enimvero & qui ejus funus procurant, ubi morituri ſunt, magna ex parte ſplenetici fiunt. Siquidem gravi illo habitu & vapore qui ex inciſo diſſectoq; cane provenit, inficiuntur. Odoratum porrò, riſum ac ſternutamentum: quoniam qui abſolutè ſplenetici ſunt, nec odorari poſſunt, nec ridere, neq; etiam ſternutare.

40. Quo nam modo magiſtratum innuunt aut judicem.

MAGISTRATVM *verò aut judicem cùm deſignant: appingunt cani & regiam veſtem, nudæ figuræ appoſitam; propterea quòd ut canis, quemadmodum ſupra dixi, in deorum ſimulacra acutiſſimis intuetur oculis: ſic & magiſtratus, qui & judex erat, vetuſtioribus temporibus nudum regem ſpectabat. Ac propterea regiam cani prætextam adijciunt.*

μα. πῶς σημαίνουσι πασοφόρον.

ΠΑσοφόρον ὃ σημαίνοντες, φύλακα οἰκίας ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ ὑπὸ τούτου φυλάττεσθαι τὸ ἱερόν.

μβ. πῶς ἐμφαίνουσιν ὠρεσκόπον.

ΩΡεσκόπον ὃ δηλοῦντες, ἄνθρωπον τὰς ὥρας ἐθίοντα ζωγραφοῦσιν. ἐχ ὅπως τὰς ὥρας ἐθίει ὁ ἄνθρωπος, ἀγνοεῖται· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῶν ὡρῶν ποιέζονται.

μγ. πῶς δηλοῦσιν *ἀγνείαν.

*Ald. ἀγνοίαν mendose.

ΑΓνείαν ὃ γράφοντες, πῦρ καὶ ὕδωρ ζωγραφοῦσιν. ἐπεὶ διὰ τούτων τῶν στοιχείων, πᾶς καθαρμὸς ἐκτελεῖται.

μδ. πῶς αἰνίττονται ἀθέμιτον, ἢ καὶ μῦσος.

ΑΘέμιτον ὃ δηλοῦντες, ἢ καὶ μῦσος· *ἰχθὺν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τοὺς τούτων βρῶσιν μισεῖσθαι καὶ *μεμιᾶσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς. κενοποιὸν γὰρ ἰχθὺς πᾶς, καὶ ἀλληλοφάγον.

*Ald. ἰχθυόν.

*μεμιάνθαι m. s.

με. πῶς γράφουσι σῶμα.

σῶμα

41. Quomodo significant eum qui sacrum pallium gestat?

SIGNIFICANTES *eum qui sacrum gestat pallium: domus custodem pingunt, quòd ab eo sacrum custodiatur.*

42. Quomodo eum qui horarum rationem obseruat, exprimunt.

HORARVM *inspectorem demonstrantes, hominem pingunt horis vescentem. non quòd horas homo comedat (id enim haud quaquam fieri potest) sed quòd hominibus cibi statis horis parentur & apponantur.*

43. Quomodo puritatem innuunt.

PVRITATEM *notantes, ignem & aquam pingunt, quòd his elemẽtis omnis lustratio fiat, atq; expiatio.*

44. Quemadmodum latenter rem nefandam atq; abominandam indicant.

NEFARIAM *autem innuentes, aut etiam abominationem: piscem pingunt, quòd horum esum, qui in sacris versantur, abhorreant atq; execrentur. Est enim ejus naturæ piscis omnis, ut quæ offenderit exhauriat, inq; suum ipse genus sæviat.*

45. Quomodo os pingunt?

ΣΤόμα ὃ γράφοντες, ὄφιν ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ ὁ ὄφις ἑδενὶ ἑτέρῳ τῶν μελῶν ἰσχύει, εἰ μὴ τῷ στόματι μόνον.

μϛ'. πῶς ἀνδρεῖον μὴ σωφρονοῦντος.

Ἀνδρεῖον ὃ μὴ σωφρονοῦντος δηλοῦντες, ταῦρον ὑγιᾶ φύσιν ἔχοντα ζωγραφοῦσι. θερμαντικώτατον γὰρ ὑπάρχει τὸ ζῶον καὶ μόριον. ὥστε ἅπαξ εἰς [τὴν] θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ, καὶ δίχα πάσης κινήσεως, σπερμοβολεῖ. ἐὰν δέ ποτε διαμάρτῃ τῆς φύσεως, καὶ εἰς ἕτερον τόπον τοῦ σώματος τῆς βοὸς ἐρείσῃ τὸ αἰδοῖον· τὴν νικαῦτα τῇ ὑπερβαλλούσῃ ἐνεργείᾳ λυτρώσεται τὴν θήλειαν. ἀλλὰ καὶ σώφρων ἐστὶ, διὰ τὸ μηδέποτε τοῦ θήλεος ἐπιβαίνειν μὴ τὴν σύλληψιν.

μζ'. πῶς ἀκολῶν.

Ἀκολῶν ὃ γράφοντες, ταύρου ὦπον ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴν γὰρ ἡ θήλεια ὀργῶσα πρὸς σύλληψιν ᾖ, ὀργᾷ ὁ ταῦρος πλεῖον ἢ ἐφ' ὥρας τρεῖς· τότε μυκᾶται μέγιστον. ἐν αἷς μὴ προσαγινομένου τοῦ ταύρου, συμμένει τὴν φύσιν, μέχρι τῆς ἑτέρας σιωόδου. ὃ δὴ σπανίως γίνεται. ἀκέει γὰρ ὁ ταῦρος ἀπὸ πολ-

λοῦ

OS *significantes, serpentem pingunt, quoniam serpens nullo alio membro valet, nisi ore.*

46. Quomodo fortem simul & temperantem?

FORTITVDINEM *cum temperantiâ conjunctam inuentes, taurum integra corporis constitutione præditum pingunt. Calidissimum enim est huic animali membrum, ita ut semel eo in fœminæ vulvam immisso, vel absq; vllo motu semen effutiat. Quod si quando à vulva vaccæ aberrans, in aliam corporis partem membrum intenderit, tum ejus immodica intentione vaccam vulnerat. Quin & temperans est: quippe cùm nunquam post conceptum, vaccam ineat.*

47. Quomodo auditum?

AVDITVM *autem demonstrantes, tauri auriculam pingunt. Vbi enim concipiendi desiderio exardet ac stimulatur vacca (exardet autem non amplius quàm per tres horas) tunc vehementer mugit: quo tempore nisi taurus accesserit, ad alium usq; congressum vas genitale claudit: quod sanè rarò accidit. Audit enim protinus vel ex lon-*

λοῦ διαστήματος. συνιεὶς * τὸ ὀργᾶν, διὰ δρόμου παραγίνεται ἐν τῇ συνουσίᾳ, οὗτο μόνον παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων ποιῶν.

* Ald. τὲ.

μή. πῶς αἰδοῖον ἀνδρὸς πολυγόνου.

Αἰδοῖον δὲ ἀνδρὸς πολυγόνου δηλοῦντες, τράγον ζωγραφοῦσιν, οὐκέτι δὲ ταῦρον. ἐπειδὴ οὗτος μὲν μέχρις οὗ ἐνιαύσιος γένηται, οὐ βιβάζει. τράγος δὲ ἑβδομαῖος μετὰ τὴν γένεσιν γενόμενος, ὀχεύει: ἄγονον μὲν καὶ ἄσπορον ἀποκρινόμενος σπέρμα, βιβάζει δὲ ὅμως πρῶτον τῶν ἄλλων ζώων.

μθ. πῶς δηλοῦσιν ἀκαθαρσίαν.

Ακαθαρσίαν δὲ γράφοντες, ὄρυγα ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ ἐπ' ἀνατολὴν ἐρχομένης τῆς σελήνης, ἀτενίζων εἰς τὴν θεὸν, κραυγὴν ποιεῖται. οὐκ εὐλογῶν αὐτὴν, οὐδὲ εὐφημῶν: σημεῖον δὲ τούτου ἐναργέστατον. τοῖς γὰρ ἐμπροσθίοις αὐτοῦ σκέλεσιν ἀνορύσσων τὴν γῆν, ζωγραφεῖ ἑαυτοῦ τὰς κόρας: ὡσπερεὶ ἀγανακτῶν καὶ μὴ βουλόμενος ἰδεῖν τὴν τῆς θεοῦ ἀνατολήν. τὰ δ' αὐτὰ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου θείου * ἄστρου ἀνατολῆς. διόπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, τοῦ ὠροσκόπου σημαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολὴν, ἐπικαθίσαν-

* Ald. ἀπὸ ἀνατολῆς.

ex longissimo intervallo taurus, cumq; eam intelligat venere excitari, mox accurrit: id quod soli huic ex omnibus animantibus, in congressu peculiare est.

48. Quomodo penem fœcundi & semine abundantis hominis.

AT verò penem fœcundi hominis monstrantes; non jam taurum, sed hircum pingunt. Ille enim antequam annum attigerit, coire non solet: hic septem statim post ortum diebus congreditur, infœcundum quidem & genituræ minimè accommodum semen excernens. Priùs tamen ac celeriùs cæteris animantibus coit.

49. Quomodo innuunt immunditiam.

PORRO impurum sceleſtumq; notantes animum, Orygem pingunt, quoniam ad ortum accedente Luna, intentis in deam oculis prospiciens, vociferatur: non ei benè dicens, nec fausta acclamatione gratulationé ve prosequens. Cujus rei argumentum est apertissimum, quòd anterioribus cruribus terram effodiens, suas ipsius pupillas humi velut pingens defigit, quasi indignabunda, invitaq; deæ ortum aspiciens. Idem quoq; in exortu dei Solis inquam efficit. Quapropter antiqui reges, cum sibi ortũ nunciaret horarum observator, huic*

* Solis, divini sideris.

τες τούτῳ τῷ ζώῳ. διὰ μέσου αὐτοῦ, ὥς τινων γνωμόνων, τὴν τῆς ἀνατολῆς ἀκρίβειαν * ἐγνώριζον. διὸ καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦτο μόνον τῶν πτηνῶν, ἀσφράγιστον ἐσθίουσιν. ἐπειδὴ [ἀντιδικίαν] τινὰ πρὸς τὴν θεὸν ἔχον φαίνεται. καὶ γὰρ κατὰ τὴν ἐρημίαν, οὗ * ἐὰν λάβῃ ὑγραγωγοῦ τόπου, πιὸν τοῖς χείλεσιν ἀναταράσσει, καὶ μιγνύει τῷ ὕδατι τὴν ὕλην: τοῖς δὲ ποσὶν εἰς αὐτὸ ἐπιπέμπει κόνιν, πρὸς τὸ μηδενὶ ἑτέρῳ ζώῳ, τοῦτο πότιμον ὑπάρξαι. οὕτω πονηρὰ καὶ ἀπεχθὴς ἡ τοῦ ὄρυγος ἐνομίσθη φύσις. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο καθῆκον ἐργάζεται, τῆς θεοῦ αὐτῆς πάντα γεννώσης καὶ αὐξανούσης ὅσα κατὰ τὸν κόσμον ἐστὶ χρήσιμα.

* Ald. ἀγνωρίζων.

* ἂν λάβ. ὑδραγωγοῦ.

ι. πῶς ἀφανισμόν;

Ἀφανισμὸν δὲ δηλοῦντες, μυῖ ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πάντα ἐσθίων, μιαίνει καὶ ἀχρηστοῖ. τῷ αὐτῷ δὲ σημείῳ χρῶνται καὶ κρίσιν θέλοντες γράψαι. πολλῶν γὰρ καὶ διαφόρων ἄρτων κειμένων, ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος ἐσθίει. διὸ καὶ τῶν ἀρτοκόπων κρίσις ἐν τοῖς μυσὶ γίνεται.

νά. πῶς ἰταμότητα;

Ἰταμότητα δὲ δηλοῦντες, μυῖαν ζωγραφοῦσιν, * ἥτις

* Ald. ὅτι.

συνε-

insidentes animali, per medium ipsum velut Gnomones quosdam, ortus rationem ac tempus accuratè certoq; cognoscebant: unde & sacerdotes solam hanc inter volucres non signatam comedunt, quod simultatem quandam cum deâ exercere videatur. Etenim quemcunq; in deserto locum aquis scatentem nactus fuerit, posteaquam biberit, labris turbat, lutumq; aquæ commiscet, ac pedibus in eam pulverem conijcit: idq;, ut nulli alij animanti aqua sit ad potum idonea. Adeò prava ac infesta putatur Orygis natura. Nam ne hoc quidem officium deæ præstat, quũ ipsa omnia, quæ toto orbe sunt utilia, gignat, augeat, ac vegetet.

50. Quomodo subversionem ac interitum.

INTERITVM *significantes, murem pingunt. Hic enim omnia corrodens inquinat, & inutilia facit. Eodem verò & signo utuntur, ut judicium designent. Multis siquidem varijsq; appositis panibus, mus purissimum atq; optimum delectu habito rodit. Propterea & pistorum judicium ex muribus sumitur.*

51. Quomodo impudentiam.

IMPVDENTIAM *notantes, muscam pingunt: quòd*

συνεχῶς ἐκβαλλομένη, οὐδὲν ἧττον παραγίνεται.

νβ'. πῶς γνῶσιν ζωγραφοῦσι.

* Ald. ζωγραφοῦντες.

ΓΝῶσιν δὲ * γράφοντες, μύρμηκα ζωγραφοῦσιν. ὃ γὰρ ἂν ἀσφαλῶς κρύψῃ ἄνθρωπος, οὗτος γινώσκει. οὐ μόνον δὲ: ἀλλὰ καὶ ὅτι, παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων, εἰς χειμῶνα πορίζομενος ἑαυτῷ τροφὰς, οὐ διαμαρτάνει τοῦ τόπου, ἀλλ' ἄπταιστος εἰς αὐτὸν παραγίνεται.

νγ'. πῶς υἱὸν ζωγραφοῦσιν.

ΥΙὸν δὲ βουλόμενοι γράψαι, χηναλώπεκα ζωγραφοῦσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον φιλοτεκνώτατον ὑπάρχει. κἂν γὰρ διώκηταί ποτε εἰς τὸ συλληφθῆναι σὺν τοῖς τέκνοις, ὅτε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ αὐθαιρέτως διδόασιν ἑαυτοὺς τοῖς κυνηγοῖς, ὅπως τὰ τέκνα διασωθῇ. δι' ἥνπερ αἰτίαν τοῖς αἰγυπτίοις ἔδοξε * σεβάζειν τὸ ζῶον.

* Ald. συμβάλλειν.

νδ'. πῶς ἄνουν;

ΠΕλεκᾶνα δὲ γράφοντες, ἄνουν τε, ἤδη καὶ ἄφρονα σημαίνουσιν. ἐπειδὴ δυνάμενος ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις κατατίθεσθαι τὰ ἑαυτοῦ ὠὰ, ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν πετεινῶν, τοῦτο οὐ ποιεῖ· ἀλλὰ

hæc etsi crebrius abacta, nihilominus accedat.

52. Quomodo cognitionem pingunt.

COGNITIONEM *pingentes, formicam pingunt. Si quid enim homo tutò occultarit, hæc cognoscit. Nec hoc solùm nomine, sed & quòd præter cætera animantia sibi in hyemem cibos congerens, non aberrat à loco ubi condidit, sed absq; ullo errore ad ipsum pervenit.*

53. Quomodo filium pingunt.

FILIVM *volentes significare, vulpanserem pingunt. Hoc enim animal maxime amans est liberorum. Si quando enim ipsum venator simul cum parvulis persequatur, eo usq; ut capiatur, & pater & mater ultro se venatoribus dedunt, ut serventur parvuli. Quam ob causam Ægyptijs placuit * in hujus rei significationem hoc assumere animal.*

* hoc animal colêre.

54. Quo modo amentem.

PELICANVM *autẽ pingentes, amentẽ simul ac imprudentem significant. Cùm enim cæterarum volucrum more possit in locis editioribus ova reponere, id non facit:*

γὰρ καὶ ἀνορύξας γῆν, ἐκεῖ κατατίθεται τὰ γενώμενα. ὅπερ ἐπιγνόντες ἄνθρωποι, τῷ τόπῳ βοὸς ἀφόδευμα ξηρὸν περιτιθέασιν, ᾧ καὶ πῦρ ὑποβάλλουσι. θεασάμενος δὲ ὁ πελεκὰν τὸν καπνὸν, τοῖς ἰδίοις πτεροῖς βουλόμενος ἀποσβέσαι τὸ πῦρ, ἐκ τῶν ἐναντίων κατὰ τὴν κίνησιν ἐξάπτει αὐτό. ὑφ' οὗ * κατακαιόμενος τὰ ἑαυτοῦ πτερὰ, εὐσυλληπτότερος τοῖς κυνηγοῖς γίνεται. δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐνομίσθη ἐσθίειν οὐδὲ ἱερέας αὐτὸν, ἐπειδὴ ἁπαξαπλῶς ὑπὲρ τέκνων ποιεῖται τὸν ἀγῶνα. αἰγυπτίων δὲ οἱ * λοιποὶ ἐσθίουσι, λέγοντες: ὅτι μὴ κατὰ νοῦν τὴν μάχην, ὥσπερ οἱ χηναλώπεκες, ἀλλὰ κατὰ εὔνοιαν ὁ πελεκὰν ποιεῖται.

* κατακαιόμενα Ald.

* Ald. πολλοὶ.

νί. πῶς εὐχαριστίαν δηλοῦσι.

Ἐυχαριστίαν γράφοντες, κουκούφαν ζωγραφοῦσι. διότι τοῦτο μόνον τῶν ἀλόγων ζώων ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν γονέων ἐκτραφῇ, γηράσασιν αὐτοῖς, τὴν αὐτὴν ἀνταποδίδωσι χάριν. ἐν ᾧ γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἐξετράφη τόπῳ, νεοσσιὰν αὐτοῖς ποιήσας, τίλλει αὐτῶν τὰ πτερά. τροφάς τε χορηγεῖ, μέχρις οὗ πτεροφυήσαντες οἱ γονεῖς, βοηθεῖν ἑαυτοῖς δυνηθῶσιν. ὅθεν καὶ τῶν θείων σκήπτρων κουκούφα προτίμησίς ἐστι.

πῶς

*quin potius defossa terra, illic pullos collocat. Quod ubi deprehenderint homines, locum illum arido bovis stercore circumlinunt, cui & ignem subijciunt. Pelicanus autem conspecto fumo, dum pennis suis ignem vult extinguere, è contrario earum agitatione accendit. Quo cùm conflagrent ejus alæ, facilè ab aucupibus capitur. Quam ob causam non consentaneum existimarunt eo vesci sacerdotes, cùm omnino pro liberis in discrimen sese conijciat. *Multi tamen ex Ægyptijs, eo vescuntur, ut qui eum dicant non judicio ac prudentia quadam, ut vulpanseres, sed benevolentia duntaxat & mira in sobolem pietate certamen hoc suscipere.*

*Reliqui.

55. Quomodo gratum indicant animum.

GRATVM *indicantes animum, Cucupham pingunt, propterea quòd solum hoc ex mutis animantibus, posteaquam ab ipsis educatum fuerit, ijsdem senio confectis parem refert gratiam. Quo enim loco ab ipsis enutrita est, eodem nidum ipsis extruit, pennis eorum evulsis, cibumq; subministrat, donec renatis plumis parentes sibi ipsi opem ferre queant. Vnde & divinorum sceptrorum Cucupha insigne atq; ornamentum apud eos esse solet.*

Qui

ν'. πῶς ἄδικον, καὶ ἀχάριστον.

Ἄδικον δὲ καὶ ἀχάριστον: ἱππόποταμος ὄνυχας δύο, κάτω βλέποντας, γράφουσιν. ἔστω γὰρ ἐν ἡλικίᾳ θρόμβῳ, πειράζει τὸν πατέρα, πότερόν ποτε ἰσχύει μαχόμενος πρὸς αὐτόν. καὶ ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ἐκχωρήσῃ, τόπον ἄπῳ μερίσας: ἔστω πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἐπίγαμον ἥκει, καὶ ἐᾷ ἔστιν ζῶν. εἰ δὲ μὴ ἐπτέψειεν ἄπῳ ποιήσασθαι πρὸς τὴν μητέρα γάμον, ἀναιρεῖ αὐτὸν, ἀνδρειότερος καὶ ἀκμαιότερος ὑπάρχων. εἰς ὃ τὸ κατώτατον μέρος ὄνυχας δύο ἱππόποταμος: ὅπως οἱ ἄνθρωποι ἔστιν ὁρῶντες, καὶ τὸν περὶ ἄπτα λόγον ἐπιγινώσκοντες, προθυμότεροι εἰς εὐεργεσίαν ὑπάρχωσι.

νς'. πῶς ἀχάριστον πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ εὐεργέτας.

Ἀχάριστον καὶ μάχιμον τοῖς ἑαυτοῦ εὐεργέταις σημαίνοντες, πτερωτὸν ζωγραφοῦσιν. ὁ γὰρ ἄρσην ἰσχυρότερος θρόμβος, διώκει τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ ἕτως αὐτῇ πρὸς γάμον μίσγεται. καθαρὸν δ' ἔστι τὸ ζῶον ὑπάρχειν δοκεῖ: ἐπειδὴ ἔστης λοιμώδους καταστάσεως, καὶ παντὸς ἐμψύχου τε καὶ ἀψύχου νοσώδους διαλυ-

μένου

56. Quomodo injustum & ingratum.

INIVSTVM verò atq; ingratum, geminos equi fluviatilis ungues deorsum vergentes pingunt. Hic enim cùm ad ætatis florem pervenerit, cum patre pugnans periculum facit, an præpolleat. Et si quidem pater cesserit, locum ei assignans, ipse cum sua ipsius matre connubium contrahit, & eum sinit vivere. Quòd si non permittat pater eum matri jungi; ipsum, cùm fortior sit ac robustior, interimit. Cæterum ideo geminos ejus ungues deorsum maximè inflexos pingunt, ut qui hoc vident homines, hujusq; causam intelligunt, ad beneficentiam procliviores sint.

57. Quomodo ingratum in benè de se meritos.

INGRATVM ac infestum ijs à quibus beneficio affectus est significantes, columbam pingunt. Mas enim ubi robustior evaserit, ex consortio matris patrem expellit, itaq; ei connubio jungitur. Purum autem hoc animal esse videtur. Siquidem cum aëris constitutio pestilens est, omniaq; tam animata, quàm inanimata, eâ afficiuntur,

μένου: οὗτοι ἐσθίοντας τοῦτο μόνον, οὐ μεταλαμβάνει τῆς τοιαύτης κακίας. διόπερ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, οὐδὲν ἕτερον τῷ βασιλεῖ ἐν τροφῆς μέρει παρατίθεται, εἰ μὴ μόνον περιστερά. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τοῖς ἐν ἁγνείαις οὖσι. διὰ τὸ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς θεοῖς. ἱστορεῖται δὲ, ὅτι οὐ σχολὴν ἔχει τοῦτο τὸ ζῶον.

νή. πῶς τὸ ἀδύνατον γενέσθαι.

Ἀδύνατον δὲ γενέσθαι σημαίνοντες, πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι περιπατοῦντας ζωγραφοῦσιν. ἢ καὶ ἄλλως βουλόμενοι τὸ αὐτὸ σημαίνειν, ἀκέφαλον ἄνθρωπον περιπατοῦντα ζωγραφοῦσιν. ἀδύνατα δὲ ἀμφότερα ὑπάρχοντα, εὐλόγως εἰς τοῦτο παρειλήφασι.

νθ'. πῶς βασιλέα κάκιστον.

Βασιλέα δὲ κάκιστον δηλοῦντες, ὄφιν ζωγραφοῦσι κοσμοειδῶς ἐσχηματισμένον, οὗ τὴν οὐρὰν ἐν τῷ στόματι ποιοῦσι. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ βασιλέως, ἐν μέσῳ τῷ εἰλίγματι γράφουσιν, αἰνιττόμενοι γράφειν, τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ὄφεως παρ' αἰγυπτίοις ἐστὶ μεισί.

ξ. πῶς βασιλέα φύλακα.

ἑτέρως

quotquot hoc vescuntur animali, soli ab hac lue immunes servantur. Ideoq; eo tempore regi in cibo sumendo nihil aliud præter columbas apponitur, idemq; ijs, qui quod Dijs ministrent puri castiq; permanent. Traditur & hoc animal felle carere.

58. Quomodo id quod fieri non potest.

QVOD *fieri nequeat, pedes hominis in aqua obambulantes pingunt. Atq; aliter idem significare volentes, hominem absq; capite gradientem pingunt: quorum utrumq; cum ex eorum numero sit, quæ fieri non possint, meritò ad hoc innuendum sumta sunt.*

59. Quomodo regem pessimum.

REGEM *autem pessimum significantes, anguem pingunt in orbis figuram, cujus caudam ori admovent, nomen verò regis in media revolutione scribunt, obscurè innuentes se regem pingere orbi imperitantem. Porrò angui apud Ægyptios nomen est Meisi.*

60. Quomodo regem custodem.

Ἕτέρως ὃ βασιλέα φύλακα δηλοῦντες, τὸν μὲν ὄφιν ἐγρηγορότα ζωγραφοῦσιν· αὐτὶ δὲ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως, φύλακα ζωγραφοῦσιν. ἔστω γὰρ φύλαξ ἐπὶ τοῦ παντὸς κόσμου. καὶ ἑκάστοτε τὸν βασιλέα, ἐπεγρήγορον εἶναι.

ξά. πῶς μιμοῦσι κοσμοκράτορα.

Πάλιν δὲ τὸν βασιλέα κοσμοκράτορα νομίζοντες καὶ μιμοῦντες, αὐτὸν μὲν ὄφιν ζωγραφοῦσιν. ἐν μέσῳ δὲ αὐτοῦ, οἶκον μέγαν δεικνύουσιν ὑάλογως. ὁ γὰρ βασιλέως οἶκος, παρ' αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ.

ξβ. πῶς λαὸν πειθήνιον βασιλεῖ.

Λαὸν πρὸς βασιλέα πειθήνιον δηλοῦντες, μέλισσαν ζωγραφοῦσι. καὶ γὰρ μόνον τῶν ἄλλων ζώων, βασιλέα ἔχει, ᾧ τὸ λοιπὸν τῶν μελισσῶν ἕπεται πλῆθος, καθὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι πείθονται βασιλεῖ. αἰνίττονται δὲ ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος* γλυκύτητος, καὶ ἐκ τῆς τοῦ κέντρου** τοῦ ζώου δυνάμεως** χρησὸν ἅμα καὶ δύσνουν εἶναι πρὸς* τοὺς διοικοῦντας.

* λείπει ἴσ. γλυκύτητος, καὶ
** λείπει ισ. ὅτι χρὴ τὸν βασιλέα.
* λείπει ἴσ. τοὺς πράξεις.

ξγ. πῶς βασιλέα μέρους κόσμου κρατοῦντα.

Βασιλέα

ALITER *quoq; regem custodem signantes, anguem quidem vigilantem pingunt, sed pro regis nomine custodem adnectunt. Hic enim totius orbis custos est. Itaq; regem assiduè vigilantem esse oportere.*

61. Quomodo mundi notant dominum.

RVRSVS *regem orbis moderatorem existimantes, & indicantes, ipsum quidem anguem pingunt, sed in ejus medio magnam domum effingunt ac repræsentant: nec sanè absq; ratione. Regia enim domus quæ ab eo regitur in mundo est.*

62. Quomodo populum regi morigerum.

POPVLVM *principalibus jussis obsequentem innuentes, apem pingunt. Solæ enim hæ ex omni animantium genere regem habent, quem reliqua apum multitudo sequatur, cuiq;, non secus ac vulgus regi, obtemperet. Innuunt autem obscurè, tum ex mellis insigni utilitate, tum ex vi quam in aculeo habet hoc animal, utilem simul ac potentem esse ad res gerendas regem.*

63. Quomodo regem parti orbis imperantem.

Βασιλέα δὲ οὐ τοῦ παντὸς κόσμου κρατοῦντα, μέρους δὲ βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίτομον ὄφιν ζωγραφοῦσι. δηλοῦντες τὸν μὲν βασιλέα διὰ τοῦ ζώου: ἡμίτομον δὲ, ὅτι οὐ τοῦ παντὸς κόσμου.

ξδ'. πῶς παντοκράτορα.

Παντοκράτορα δὲ ἐκ τῆς τοῦ ζώου τελειώσεως σημαίνουσι, πάλιν τὸν ὁλόκληρον ὄφιν ζωγραφοῦντες. οὕτω παρ' αὐτοῖς τοῦ παντὸς κόσμου τὸ διῆκον ἐστὶ πνεῦμα.

ξε'. πῶς γναφέα.

Γναφέα δὲ δηλοῦντες, δύο πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι ζωγραφοῦσι. τοῦτο δὲ, ἀπὸ τῆς τοῦ ἑρμοῦ ὁμοιότητος δηλοῦσι.

ξϛ'. πῶς μῆνα.

Μῆνα δὲ γράφοντες, σελήνης σχῆμα, καθὸ καὶ πρόκειται, ἔχον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἡμέρας ἰσημερινὰς μόνας, ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τῆς ἡμέρας ὑπαρχούσης ζωγραφοῦσι, καθ' ἃς καὶ ἀνατέλλει· ταῖς δὲ λοιπαῖς δύο, ἐν δύσει ἐστί.

ξζ'. πῶς ἅρπαγα, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον.

ἅρπαγα

REGEM *autem non toti orbi, sed parti duntaxat imperantem volentes significare, anguem dimidiatum pingunt, regem quidem per ipsum animal; non toti verò orbi imperantem, ex eo quòd dimidiatus sit, designantes.*

64. Quomodo latè rerum potientem.

OMNIVM *autem moderatorem ex ejusdem animalis perfectione significant, rursum integrum pingentes anguem. Sic & apud eos spiritus est, qui per universum orbem permeat.*

65. Quomodo fullonem.

FVLLONEM *indicantes, geminos hominis pedes in aquâ pingunt: id quod ex Mercurij similitudine indicant.*

66. Quomodo mensem.

MENSEM *autem exprimentes, Lunæ figuram eodem qui supra expositus est habitu, pingunt: cõplectentem octo & viginti dies æquinoctiales duntaxat, die ex viginti quatuor horis constituto, quibus & exoritur in nostro apparens hemisphærio: reliquis verò duobus in occasu est.*

67. Quomodo rapacem, fœcundum, aut furentem.

CÆTE-

Ἅρπαγα δὲ, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ, πολύγονον καὶ πολύτεκνον ὑπάρχειν καὶ μαινόμενον. ἐπὰν γὰρ ἁρπάσαι τὶ βουλόμενος ἀποτύχῃ: θυμωθεὶς, καθ' αὑτοῦ μαίνεται.

ξή. πῶς ἀνατολήν.

Ἀνατολὴν δὲ λέγοντες, δύο ὀφθαλμοὺς κροκοδείλου ζωγραφοῦσιν. ἐπειδήπερ παντὸς σώματος ζώου οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀναφαίνονται.

ξλ'. πῶς δύσιν.

Δύσιν δὲ λέγοντες, κροκόδειλον κεκυφότα ζωγραφοῦσι. αὐτότοκον γὰρ καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον.

ο. πῶς σκιάζουσι σκότος.

Σκότος δὲ λέγοντες, κροκοδείλου οὐρὰν ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ οὐκ ἄλλως εἰς ἀφανισμὸν καὶ ἀπώλειαν φέρει ὁ κροκόδειλος οὗ ἐὰν λάβῃ ζώου, εἰ μὴ τῇ οὐρᾷ τῇ ἑαυτοῦ διαπληκτίσας ἄτοπον παρασκευάσει: ἐν τούτῳ γὰρ τῷ μέρει ἡ τοῦ κροκοδείλου ἰσχὺς καὶ ἀνδρεία ὑπάρχει. ἱκανῶν δὲ καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων σημείων, ἐν τῇ τῶν κροκοδείλων φύσει, αὐτάρκη τὰ δόξαντα ἐν τῷ πρώτῳ συγγράμματι εἰπεῖν.

Τέλος τοῦ πρώτου βιβλίου.

CÆTERVM *rapacem, fœcundum, aut insanum volentes innuere; Crocodilum pingunt: quòd fœcundum maximè sit hoc animal, multosq; liberos procreet, insuper & crebrò in furorem agatur. Vbi enim ab expetitâ prædâ exciderit, indignabundus in se ipse furit.*

68. Quomodo ortum.

ORTVM *ostendentes, geminos Crocodili oculos pingunt: quoniam oculi huic animali veluti ex imo corpore emergunt.*

69. Quomodo occasum.

AT *occasum signantes, Crocodilum inflexum ac cernuum pingunt. Ad partum enim facile, & ad Venerem maximè proclive est hoc animal.*

70. Quomodo tenebras adumbrant.

PORRO *tenebras significantes, Crocodili caudam pingunt. Neq; enim aliter ad exitium & internecionem perducit Crocodilus quodcunq; apprehenderit animal, nisi cauda prius cæsum, invalidum reddiderit. Namq; in hac corporis parte præcipua est Crocodili vis ac robur. Cæterum cùm quamplurima alia in Crocodilorum naturâ signa comperiantur, hæc quæ in primum librum conferre visum est, nunc satis erunt.*

ΩΡΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΝΕΙΛΩΟΥ

τῆς τῶ παρ' αἰγυπτίοις ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ἑρμηνείας, βιβλίον δεύτερον.

Διὰ δὲ τῆς δευτέρας πραγματείας, περὶ τῶν λοιπῶν τὸν λόγον ὑγιῆ ποιήσομαι. ἃ δὲ μὴ ἐξ ἄλλων ἀντιγράφων, ἀλλ' ἔχοντα τινὰ ἐξήγησιν, ἀναγκαίως ἔταξα.

α. Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσιν.

Ἀστὴρ παρ' αἰγυπτίοις γραφόμενος, ποτὲ μὲν θεὸν σημαίνει, *ποτὲ δὲ δεῖλιν] ποτὲ δὲ νύκτα, ποτὲ δὲ χρόνον, ποτὲ δὲ ψυχὴν ἀνθρώπου ἄρρενος.

*) ex m. s. insertum.

β. Τί ἀετὸν νεοττόν.

Καὶ ἀετὸν *νεοττὸν, ἄρρενογόνον καὶ κυκλωπὸν σημαίνει, ἢ σπέρμα ἀνθρώπου.

*ἴσ. νεοττός.

γ. Τί δύο πόδας σεσηγμένους καὶ βεβηκότας.

Δύο πόδες σεσηγμένοι καὶ βεβηκότες, δρόμον ἡλίου ἐν ἐν ταῖς χειμερίαις τροπαῖς σημαί-

νουσι.

τί

HORAPOLLINIS NILIACI, de sacrarum apud Ægyptios insculpturum literarum interpretatione, Liber secundus.

SECVNDO *autem volumine reliquorum tibi veram idoneamq; in medium afferam rationem: quæ & cum ab alijs autoribus nequaquam sint exposita, necessariò subjungenda censui.*

1. Quid stellam pingentes, innuunt.

DEPICTA *Ægyptijs stella nunc deum significat, nunc crepusculum, nunc noctem, nunc verò tempus, interdum etiam hominis masculi animam.*

2. Quid aquilæ pullum.

ET *aquilæ pullus masculum, & orbiculatum quippiam vel semen hominis connotat.*

3. Quid geminos pedes junctos ac stantes.

GEMINI *pedes simul compacti ac firmati, Solis cursum cum in solstitio est hyberno, significant.*

δ'. Τί ἀνθρώπου καρδίαν φάρυγγα ἠρτημένην.

Ἄνθρώπου καρδία φάρυγγα ἠρτημένη, ἀγαθὸν ἀνθρώπου σῶμα σημαίνει.

ι'. πῶς πολέμου σῶμα.

Πολέμου σῶμα δηλοῦσιν ἀνθρώπου χεῖρες ζωγραφούμεναι, ἡ μὲν ὅπλον κρατοῦσα, ἡ δὲ τόξον.

ιε'. Τί δάκτυλον.

Ἀνθρώπου σῶμα χον δηλοῖ δάκτυλος.

ς'. Τί αἰδοῖον χεὶρ κρατοῦμενον.

Αἰδοῖον χεὶρ κρατοῦμενον, σωφροσύνην δηλοῖ ἀνθρώπου.

κ'. πῶς νόσον δηλοῦσιν.

Ἄνθη δὲ ἀνεμώνης, νόσον ἀνθρώπου σημαίνει.

γ'. πῶς ὀσφῦν ἀνθρώπου.

Ὀσφῦν, ἣν σάσιν ἀνθρώπου βουλόμενοι ζωγραφεῖν: τὸ νωτιαῖον ὀστοῦν γράφουσιν. Τινὲς γὰρ λέγουσι τὸ σπέρμα ἐκεῖθεν φέρεσθαι.

ι'. πῶς διαμονὴν ἢ ἀσφάλειαν σημαίνουσιν.

ὄρτυ-

4. Quid hominis cor faucibus appensum.

HOMINIS *cor faucibus appensum, boni viri os designat.*

5. Quomodo belli aciem, ac frontem exercitus ad prælium instructi.

BELLI *aciem indicant, hominis depictæ manus, hæc quidem scutum, illa verò arcum tenens.*

6. Quid digitum.

HOMINIS *stomachum demonstrat digitus.*

7. Quid pudendum manu compressum.

PENIS *manu cohibitus ac tectus, continentiam hominis innuit.*

8. Quomodo morbum significant.

FLORES *autem Anemones, morbum hominis significant.*

9. Quomodo lumbum hominis.

LVMbum, *aut statum constitutionemq; hominis volentes notare: os spinæ dorsi pingimus. Sunt enim qui dicant, hinc semen defluere.*

10. Quomodo permanens aliquid & tutum significant.

Ὄρτυγος ὀστέον ζωγραφούμενον, διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνει: διότι δυσπαθές ἐστι τὸ τοῦ ζώου ὀστέον.

ιά. πῶς ὁμόνοιαν.

Ἄνθρωποι δύο δεξιούμενοι, ὁμόνοιαν δηλοῦσι.

ιβ'. πῶς ὄχλον.

Ἄνθρωπος καθωπλισμένος, καὶ τοξεύων, ὄχλον *σημαίνει.

*δηλοῖ m. f.

ιγ'. πῶς ἀναμέτρησιν.

Ἀνθρώπου δάκτυλος, ἀναμέτρησιν σημαίνει.

ιδ'. πῶς γυναῖκα *ἔγγυον.

*ἔγκυον m. f.

Γυναῖκα *ἔγγυον βουλόμενοι δηλῶσαι, ἡλίου κύκλον σὺν ἀστέρι μετὰ ἡλίου δίσκου, δίχα τετμημένου σημαίνουσιν.

ιε. πῶς ἄνεμον.

Τὴν ἀνατολὴν ἱέραξ ἐπὶ μετεώρου θέων, ἀνέμους σημαίνει. ἔτι καὶ ἄλλως· ἱέραξ διατεταμένος τὰς πτέρυγας ἐν ἀέρι, οἷον πτέρυγας *ἔχων, ἄνεμον σημαίνει.

*ἴσ. ἔχοντα τὸν.

ιϛ'. πῶς πῦρ.

καπνὸς

COTVRNICIS *os pictum, stabile ac tutum quippiam indicat, quòd difficile hujus animalis os afficiatur ac patiatur quicquam.*

11. Quomodo concordiam.

DVO *homines, magistratus ornati insignibus, concordiam innuunt.*

12. Quomodo turbam ac tumultum.

ARMATVS *homo sagittasq; jaculans, tumultum significat.*

13. Quomodo dimensionem.

HOMINIS *digitus dimensionem notat.*

14. Quomodo * desponsatam mulierem.

* *pregnantem m.s.*

*DESPONSATAM *mulierem volentes ostendere, solis circulum, simul cum stellâ & ipso disco solis bipartito pingunt.*

15. Quomodo ventum.

ACCIPITER *ortum versus in sublime tendens, ventos ostendit. Item & aliter: Accipiter expansas in aëre alas habens, ventum, qui alas quasdam habere videtur, significat.*

16. Quomodo ignem.

Καπνὸς εἰς οὐρανὸν ἀναβαίνων, πῦρ δηλοῖ.

ιζ. πῶς ἔργον.

*Deest in Aldino. *Βοὸς] ἄρρεν Θ κέρας γραφόμενον, ἔργον σημαίνει.

ιη. πῶς ποινλώ.

*Desideratur ibid. *γεάφ. ϗ ποιεῖν. * Βοὸς] ἢ θηλείας κέρας γραφόμενον, *ποινλὼ σημαίνει.

ιθ. πῶς ἀνοσιότης.

Προβολὴ σὺν μαχαίρᾳ γραφομένη ἀνοσιότητα δηλοῖ.

κ. πῶς ὥραν.

Ἵππ Θ ποδάμι Θ γραφόμενο Θ ὥραν δηλοῖ.

κα. πῶς πολυχρόνιον.

Ἔλαφ Θ κατ' ἐνιαυτὸν βλασάνει [ἃ] κέρατα. ζωγραφουμένη ἢ, πολυχρόνιον σημαίνει.

κβ. πῶς ἀποσφλώ.

Λύκ Θ, ἢ κύων ἀπεσφαγμένο Θ, ἀποσφλὼ δηλοῖ.

κγ. πῶς μέλλον ἔργον.

Ἀκοὴ ζωγραφουμένη, μέλλον ἔργον σημαίνει.

πῶς

FVMVS *in cœlum ascendens, ignem indicat.*

17. Quomodo opus.

MASCVLI [*bovis*] *animantis cornu pictum, opus notat.*

18. Quomodo pœnam.

AT *fœminæ cornu depictum,* * *ultionem ostendit.*

*Vel, Laborem

19. Quomodo impietatem.

IMAGO *umbilico tenus cum gladio depicta, impietatem innuit.*

20. Quomodo horam.

HIPPOPOTAMVS *depictus horam significat.*

21. Quomodo longævum ac diuturnum.

CERVIS *quotannis cornua renascuntur. Hic depictus longissimam vitam significat.*

22. Quomodo aversionem.

LVPVS *aut canis aversus, aversionem monstrat.*

21. Quomodo futurum opus.

AVRIS *picta, futurum opus significat.*

Vide Notas. κδ'. πῶς φνοέα, ἢ αἷμα κρηνοδείλης.

Σφὴξ ἀερόπετὴς, ἥτις αἷμα κρηνοδείλης βλαπτικὸν, ἢ φόνον σημαίνει.

κε'. πῶς θανάτου.

) ex m.s. insertum. Γυπὸς ὁράξ, θανάτου σημαίνει. ἄφνω γὰρ ἐπέρχεται τοῖς νεοσσοῖς τῶν κορωνῶν] καὶ τὰς νύκτας, ὡς ὁ θανάτος ἄφνω ἐπέρχεται.

κς'. πῶς ἔρωτα.

*ἴσ. θανατηφόρον. *ἴσ. πτερὸν. Παγὶς ἔρωτα ὡς θήραν *θανατ *τερὸν, ἀέρα σημαίνει. ---ὸν, ἰόν.

κζ. πῶς παλαιότατον.

Λόγοι καὶ φύλλα, ἢ βιβλίον ἐσφραγισμένον, παλαιότατον δηλοῖ.

κη. πῶς πολιορκίαν.

Κλίμαξ, πολιορκίαν, διὰ τὸ ἀνώμαλον.

κθ'. πῶς ἄπειρον, ἢ μοῖραν, ἢ μοῖραν.

* Ald. πράγματα. *Γράμματα ἑπτὰ, ἐν δυσὶ δακτύλοις περιεχόμενα μοῖραν, ἢ ἄπειρον, ἢ μοῖραν σημαίνει.

λ'. Τί σημαίνει γραμμὴ, ἐπτακαμμένη ἑτέρα.

γραμ-

24. Quomodo percussorem aut sanguinem Crocodili?

VESPA *per aërem volans, aut Crocodili noxium sanguinem, aut cædem designat.*

25. Quomodo mortem.

NYCTICORAX *mortem significat: quemadmodum enim hic derepente pullos [cornicum] noctu, sic & mors homines nec opinato invadit atq; opprimit.*

26. Quomodo amorem.

LAQVEVS *amorem, ut *feram quandam [ala, aërem] significat.* *indaginem lethiferam.

27. Quomodo vetustissimum.

SERMONES *& folia, aut signatus liber, vetustissimum indicant.*

28. Quomodo obsidionem.

SCALA *obsidionem, quòd inæqualis sit atq; acclivis.*

29. Quomodo inexpertum, musam, aut fatum.

LITERÆ *septem, duobus inclusæ digitis, musam, inexpertem aut fatum significant.*

30. Quid linea significat super alteram inflexa.

*) ἐm. ſ.

ΓΡαμμὴ ὀρθὴ μία, ἅμα γραμμῇ ἐπικεκαμμένῃ * ἢ] δέκα, γραμμὰς ἐπιπέδους σημαίνουσι.

λά. τί δηλοῦσι χελιδόνα γράφοντες.

Τὴν ὁλοσχερῆ σημαίνειν βουλόμενοι κτῆσιν γονικὴν καταλειφθεῖσαν τοῖς υἱέσι, χελιδόνα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ κυλίει ἑαυτὴν εἰς πηλὸν, καὶ κτίζει τοῖς νεοττοῖς φωλεὸν μέλλουσα τεθνᾶναι.

λβ'. τί μέλαιναν περιστεραν.

Γυναῖκα χήραν ἐπιμείνασαν ἄχρι θανάτου θέλοντες σημῆναι, περιστεραν μέλαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ οὐ συμμίγνυται ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἕως οὗ χηρεύσῃ.

* Ald. χηρεύσῃ. *

λγ'. τί ἰχνεύμονα.

Ἄνθρωπον ἀσθενῆ, καὶ μὴ δυνηθέντα ἑαυτῷ βοηθῆσαι δι' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἄλλων ἐπικουρίας θέλοντες δηλῶσαι, ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὅταν ἴδῃ ὄφιν, οὐ πρότερον ἐπιτίθεται αὐτῷ, ἀλλὰ βοῇ σὺν ἄλλους ἐπικαλουμένη, τότε ἐναντιοῦται τῷ ὄφει.

λδ'. τί δηλοῦσιν ὀρίγανον ἱερογλυφοῦντες.

λεῖψον

RECTA *linea simul cum altera supernè inflexa, decem planas lineas indicat.*

31. Quid innuunt, hirundinem pingentes.

OMNES *parentum opes filijs relictas volentes innuere, hirundinem pingunt. Illa enim jam morti proxima, luto seipsam volutat, & pullis latebras comparat.*

32. Quid nigram columbam.

MVLIEREM *viduam, quæ ad mortem usq; in eo permanserit vitæ statu, volentes significare, nigram pingunt columbam. Hæc enim quamdiu vidua est, alteri viro non miscetur.*

33. Quid Ichneumonem.

HOMINEM *invalidum, & qui sibi per se ipse opem ferre nequeat, sed aliorum se tueatur auxilio, volentes monstrare, ichneumonem pingunt. Hic enim conspecto serpente non protinùs in eum irruit, sed vocatis priùs clamore alijs, tum demum ei resistit.*

34. Quid notant, origanum in sacris insculpentes.

Λεῖψον μυρμήκων βουλόμενοι σημῆναι, ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσιν. αὕτη γὰρ ποιεῖ λείπειν τοὺς μύρμηκας ἀποτιθεμένη ἐν τόπῳ ὁπόθεν ἐξέρχονται.

λε. τί σκορπίον, καὶ κροκόδειλον.

Ἄνθρωπον ἐχθρὸν, ἑτέρῳ ἴσῳ ἐναντιούμενον σημῆναι θέλοντες, σκορπίον καὶ κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ. εἰ δὲ ἐναντίον καὶ ἀναιρετικὸν τοῦ ἑτέρου σημαίνουσι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἢ σκορπίον. ἀλλ' εἰ μὲν ὀξέως ἀναιροῦντα, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν: εἰ δὲ βραδέως ἀναιροῦντα, σκορπίον, διὰ τὸ δυσκίνητον.

λϛ. τί γαλῆν.

Γυναῖκα ἀνδρὸς ἔργα πράττουσαν βουλόμενοι σημῆναι, γαλῆν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἄρρενος αἰδοῖον ἔχει, ὡς ὀστάριον.

λζ. τί χοῖρον.

Ὅτε βούλονται ἄνθρωπον ἐξώλη σημῆναι, χοῖρον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τὴν φύσιν τοῦ χοίρου τοιαύτην εἶναι.

λη. πῶς θυμὸν ἄμετρον.

εἰ δὲ

FORMICARVM *absentiam ac discessum volentes significare, origanum inter sacras sculpturas pingunt. Hæc siquidem eo in loco condita, unde formicæ prodeunt, eas fugat.*

35. Quid Scorpium & Crocodilum.

INIMICVM *cum pari congredientem inimico, indicare volentes, scorpium & crocodilum pingunt: uterque enim alteri mutuum affert exitium. Sin verò victorem alterum, quiq; inimicum sustulerit innuant, aut Crocodilum pingunt, aut Scorpium: si celeriter quidem sustulerit, Crocodilum: si lentè, Scorpium, ob ejus difficilem tardumq; motum.*

36. Quid mustelam.

VBI *mulierem quæ viri præstat opera, volunt exprimere, mustelam pingunt: quòd hæc maris pudendum habeat velut osficulum.*

37. Quid porcum.

VOLENTES *pernicioſum & pestiferum hominem monstrare, porcum pingunt: quod ejusmodi sit porci natura.*

38. Quomodo immodicam iram.

Quòd

Ἐι δὲ θυμὸν ἄμετρον, ὥς τε καὶ ἐκ τούτου πυρέττειν τὸν θυμούμενον: λέοντα γράφουσιν, ἐκστοΐζοντα τοῦ ἰδίους σκύμνους. καὶ λέοντα μὲν, διὰ τὸν θυμόν. τοῦ σκύμνους δὲ ἐκστοϊζομένους, ἐπειδὴ τὰ ὀστᾶ τῶν σκύμνων κοπτόμενα, πῦρ ἐκβάλλει.

λθ'. πῶς γέροντα μουσικόν.

Γέροντα μουσικὸν βουλόμενοι σημῆναι, κύκνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἡδύτατον μέλος ᾄδει γηράσκων.

μ'. πῶς ἄνδρα δηλοῦσι συγγινόμενον τῇ ἑαυτοῦ γυναικί.

Ἄνδρα συγγινόμενον τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κατὰ μίξιν βουλόμενοι σημῆναι, δύο κορώνας γράφουσιν. αὗται γὰρ συμμίγνυνται ἀλλήλαις, ὡς μίγνυται ἄνθρωπος κατὰ φύσιν.

μα'. τί δηλοῦσι κάνθαρον τυφλὸν γράφοντες.

Ἄνδρα [δὲ] ὑπὸ ἡλιακῆς ἀκτῖνος πυρέξαντα καὶ ἐντεῦθεν ἀποθανόντα βουλόμενοι σημῆναι, κάνθαρον τυφλὸν γράφουσιν. οὗτος γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου τυφλούμενος ἀποθνήσκει.

μβ'. τί δηλοῦσιν ἡμίονον γράφοντες.

γυναῖκα

QVòd si immoderatam iracundiam, ex qua qui ea est commotus, febrim contraxerit: Leonem pingunt proprios catulos caudâ flagellantem. Leonem quidem, ob iracundiam; catulos verò caudâ cæsos, quod catulorum ossa, si inter se collidantur, ignem emittunt.

39. Quomodo senem Musicum.

SENEM *musicum volentes commonstrare, Cygnum pingunt: quòd hic senescens suavissimum edat concentum.*

40. Quomodo virum innuunt cum sua ipsius uxore congredientem.

VIRVM *qui cum uxore sua consuetudinem veneream habeat, innuere si velint: geminas cornices pingunt: quòd hæ eodem secum invicem modo naturaliter coëant, quo homines.*

41. Quid significant cæcum scarabæum pingentes.

HOMINEM *qui ex solaribus radijs contracta febri perierit, notantes; cæcum pingunt Scarabæum, ut q i splendore Solis excœcatus intereat.*

42. Quid mulam.

Γυναῖκα [ἢ] στεῖραν βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίονον γράφουσιν. αὕτη γὰρ διὰ τοῦτο στεῖρά ἐστι, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν μήτραν ἐπ' εὐθείας.

μγ'. πῶς δηλοῦσι γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη.

Γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη πρώτως, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν. εἰ δὲ ἄῤῥενα, πάλιν ταῦρον ἐπὶ τὰ δεξιὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ τῆς ὀχείας *καταβαίνων, εἰ μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατέλθοι, θῆλυ* γεννᾶται: εἰ δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατέλθοι ἀπὸ τῆς ὀχείας, ἄῤῥεν τίκτει).

* Ald. καταβάλλων.
* Idem, γεννᾶσθαι σημαίνει.

μδ'. πῶς δηλοῦσι σφῆκας.

Σφῆκας βουλόμενοι σημῆναι, νεκρὸν ἵππον ζωγραφοῦσιν. ἐκ γάρ *τούτου ἀποθανόντος, πολλοὶ γίνονται σφῆκες.

* Ald. αὐτοῦ.

με'. πῶς δηλοῦσι γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσαν.

Γυναῖκα ἐκτιτρωσκουσαν βουλόμενοι σημῆναι, ἵππον πατοῦσαν λύκον ζωγραφοῦσιν. οὐ μόνον γὰρ πατοῦσα τὸν λύκον ἐκτιτρώσκει ἡ ἵππος, ἀλλὰ

καὶ

STERILEM *volentes indicare mulierem, mulam pingunt. Hæc namq; eò sterilis est, quòd matricem rectam non habet.*

43. Quo modo mulierem quæ puellos fœmineos pepererit.

MVLIEREM *fœminas primùm infantes enixam significantes, taurum sinistrorsum spectantem pingunt. Mares verò, rursus taurum dextrorsum. Is enim ex congressu discedens, si ad lævam conversus fuerit, genitam esse fœminam indicat, si ad dexteram, marem.*

44. Quomodo vespas.

VESPAS *designantes, cadaver equi pingunt. Ex eo enim multæ procreantur vespæ.*

45. Quomodo mulierem abortientem.

ABORTIENTEM *mulierem significantes, equam quæ lupum conculcet, pingunt. Non solum enim si lupum calcarit, abortum facit equa: sed*

καὶ τὸ ἴχνος ἐὰν πατήσῃ τοῦ λύκου, παραχρῆμα ἐκτιτρώσκει.

μϛ'. πῶς ἄνθρωπον ἰατρεύοντα ἑαυτὸν ἀπὸ χρησμοῦ.

Ἄνθρωπον ἀπὸ χρησμοῦ ἰατρεύοντα ἑαυτὸν βουλόμενοι σημῆναι, φάσσαν κρατοῦσαν φύλλον δάφνης ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὅτε ἀῤῥωστεῖ, φύλλον ἐπιτίθησι δάφνης εἰς τὴν νοσσιὰν ἑαυτῆς καὶ ὑγιαίνει.

μζ'. πῶς κώνωπας πολλούς.

Κώνωπας πολλοὺς ἐπιφοιτῶντας βουλόμενοι ζωγραφῆσαι, σκώληκας γράφουσιν. ἐκ τούτων γὰρ γεννῶνται οἱ κώνωπες.

μη'. πῶς ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολὴν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δεχόμενον.

Ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολὴν αὐτοφυῶς, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δεχόμενον γράφοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν, ἔχουσαν τὰ ὀπίσθια ὀρθά. ἐν ἐκείνοις γὰρ τὴν χολὴν ἔχει.

μθ'. πῶς ἄνθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν.

ἄνθρω-

& si lupi calcarit vestigium, abortit protinus.

46. Quomodo hominem, qui sese responso ab oraculo accepto sanarit.

HOMINEM, *qui se ipse ex oraculo, pristinæ sanitati restituerit, volentes innuere: palumbum pingunt lauri folium tenentem. Hic enim ubi morbo laborat, lauri folium in nidum suum inferens, convalescit.*

47. Quomodo culicum copiam.

EXCRESCENTEM *& adventantem culicum copiam exprimere cupientes, vermes pingunt. Siquidem ex his gignuntur culices.*

48. Quomodo hominem, qui cum ex se biliosus non sit, ab altero tamen bile comoveatur.

HOMINEM *qui suapte natura bile careat, sed eam ab altero suscipiat, notantes; columbam pingunt dorso erecto: illic enim bilem habet.*

49. Quomodo hominem qui tuto urbem incolat.

ιζ'

ΑΝθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν σημῆναι βουλόμενοι, ἀετὸν λίθον βαστάζοντα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ θαλάσσης, ἢ ἀπὸ [τῆς] γῆς λίθον ἐπαίρει, καὶ τίθησιν εἰς τὴν ἰδίαν νοσσιάν. διὰ τὸ ἀσφαλῶς μένειν.

ιζ'. πῶς ἄνθρωπον ἀθενῶς ἔχοντα, καὶ ὑφ' ἑτέρου καταδιωκόμενον.

ιη'

ΑΝθρωπον ἀθενῶς ἔχοντα, καὶ καταδιωκόμενον ὑπὸ ἰσχυροτέρου βουλόμενοι σημῆναι, ὠτίδα καὶ ἵππον ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἵππαται ὅταν ἴδῃ ἵππον.

ιη'. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσι φεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι καὶ μὴ βοηθούμενον.

ιθ'

ΑΝθρωπον φεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι, καὶ μὴ βοηθούμενον, θέλοντες δηλῶσαι: τρυθὸν καὶ γλαῦκα ζωγραφοῦσιν. ἔτος γὰρ τηρουμένου, φεύγει τὴν γλαῦκα τρέχει, καὶ φεύγει αὐτὴν ὡν πέζη).

ιθ'. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ἀθενῆ καὶ φεπετθυόμενον.

ἄνθρω-

VT *hominem significent, qui tuto urbem habitat; aquilam pingunt, quæ lapidem gestet. Hæc enim è mari vel terrâ sublatum lapidem in suum infert nidum, quo tutior sit ac firmior.*

50. Quomodo inferiorem debiliorémq; hominem, quem alius persequatur.

DEBILIOREM *hominem, quem validior ac potentior insectetur, volentes designare, otidem & equum pingunt. Hæc enim equo conspecto protinus avolat.*

51. Quomodo eum qui ad proprium patronum confugiens, nullum tamen ab eo sentit auxilium.

HOMINEM *qui ad proprium patronum confugiat, nec ejus sublevetur auxilio, monstrare cupientes, passerem & noctuam pingunt. Hic enim dum aucupum venatione petitur, ad noctuam accurit, à qua mox opprimitur.*

52. Quomodo hominem, qui cum viribus non valeat, temerè tamen aliquid suscipit, ac audacius gerit.

IMBE-

ξ. ΑΝθρωπον ἀθενῆ καὶ περιπατούμενον βαλόμενοι σημῆναι, νυκτερίδα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ μὴ ἔχουσα πτερὰ, ἵπταται.

ξα. πῶς γυναῖκα θηλάζουσαν, καὶ καλῶς ἀνατεθραμμένην.

Γυναῖκα θηλάζουσαν, καὶ καλῶς ἀνατεθραμμένην βαλόμενοι ζωγραφῆσαι, * νυκτερίδα πάλιν ἔχουσαν ὀδόντας καὶ μαστοὺς) ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων πτηνῶν, ὀδόντας καὶ μαστοὺς ἔχει.

*) pro ijs mendose τετυγόνα legitur apud Aldum, quod etiam interpres reliquerat.

ξβ. πῶς ἄνθρωπον κηλούμενον ὀρχήσει.

ΑΝθρωπον διὰ ὀρχήσεως καὶ αὐλητικῆς κηλούμενον βαλόμενοι σημῆναι, τετυγόνα ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὑπὸ αὐλοῦ καὶ ὀρχήσεως ἁλίσκεται.

ξγ. πῶς ἄνθρωπον μυσικόν.

ΑΝθρωπον ἢ μυσικὸν, καὶ * τελεστὴν βαλόμενοι σημῆναι, τέττιγα ζωγραφοῦσιν. ὅτι γὰρ διὰ στόματος οὐ λαλεῖ, ἀλλὰ διὰ τῆς ῥάχεως φθεγγόμενος, καλὸν μέλος ἀείδει.

* Ald. τιλιτὴν.

ξδ. πῶς βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεύνοντα [ἐν] ταῖς παίσμασι.

βασιλέα

IMBECILLVM *hominem, lascivientem tamen, & audacius aliquid molientem, cum monstrare voluerint, vespertilionem pingunt. Hæc enim etsi* * *alas non habeat, volare tamen conatur.* * pennas.

53. Quomodo lactantem mulierem, optimeq; nutrientem.

MVLIEREM *lactantem ac benè nutrientem ubi pictura exprimere volebant, vespertilionem rursus pingebant. Sola enim inter omnes volucres, hæc dentes ac mammas habet.*

54. Quomodo hominem qui tripudio capiatur ac demulceatur.

HOMINEM *saltatione tibiarũq; cantu gaudentem notantes, turturem pingunt. Hæc siquidem tibia ac saltatione capitur.*

55. Quomodo sacris initiatum hominem.

REBVS *sacris ceremonijsq; addictum significantes, cicadam pingunt. Hæc enim non ore, sed dorso resonans, pulcherrimum edit dulcissimumq; concentum.*

56. Quomodo seorsum agentem regem, nec subditorum lapsibus veniam dantem.

ΒΑσιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα ἐν τοῖς πταίσμασι βουλόμενοι σημῆναι, ἀετὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἐν τοῖς ἐρήμοις τόποις ἔχει τὴν * νεοσσιὰν, καὶ ὑψηλότερος πάντων τῶν πετεινῶν ἵπτα).

* Ald. νοσσιὰν καὶ ὑψηλότερον.

νϛ. πῶς ἀποκατάστασιν πολυχρόνιον.

ἈΠοκατάστασιν δὲ πολυχρόνιον βουλόμενοι σημῆναι, φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὅτε γενναῖται, ἀποκατάστασις γίνεται πραγμάτων. γενναῖται δὲ τοιούτῳ τρόπῳ: ὅταν μέλλῃ τελευτᾷν ὁ φοῖνιξ, ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὀπὴν ἐκ τοῦ ῥήγματος λαμβάνει, καὶ ἐκ τοῦ ἰχῶρος τοῦ καταῤῥέοντος [διὰ τῆς ὀπῆς] ἄλλος γενναῖται. οὗτός τε ἅμα * τῷ πτεροφυῆσαι, σὺν τῷ πατρὶ πορεύεται εἰς τὴν ἡλίου πόλιν τὴν ἐν αἰγύπτῳ, καὶ παραγενόμενος ἐκεῖ, ἅμα τῇ ἡλίου ἀνατολῇ, ἐκεῖσε τελευτᾷ. καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, ὁ νεσσὸς πάλιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα ἄπεισιν. οἱ δὲ ἱερεῖς τῆς αἰγύπτου τοῦτον τὸν ἀποθανόντα φοίνικα θάπτουσι.

* τῇ πτεροφυήσει Ald.

νη. πῶς φιλοπάτορα.

ΦΙλοπάτορα βουλόμενοι σημῆναι ἄνθρωπον, πελαργὸν ζωγραφοῦσιν. ὑπὸ γὰρ τῶν γεννησάντων

REGEM *qui solitudine gaudeat, quiq; errata non condonet, si velint significare: aquilam pingunt. Hæc enim desertis in locis nidum sibi construit, sublimiusq; cæteris volatilibus volat.*

57. Quomodo diuturnam rerum instaurationem.

INSTAVRATIONEM *autem diuturnam, & quæ post multa fiat secula, volentes indicare, phœnicem avem pingunt. Hic enim dum nascitur, rerum vicissitudo fit & innovatio. Gignitur autem hunc in modum: jam-jam moriturus Phœnix in terram sese summo impetu projicit, unde & vulnus accipit. Ex sanie verò [vulneris] defluente, alius gignitur, qui simul ac pennæ ei natæ sunt, cum patre Heliopolim, quæ in Aegypto est, proficiscitur: quo cum pervenerit, pater illic, simul ac Sol ortus est, moritur: post cujus mortem pullus in propriam redit patriam. At Phœnicem hunc defunctum Aegyptij sacerdotes sepulturæ mandant.*

58. Quomodo patris amantem.

PATRIS *studiosum hominem invuentes, ciconiam*

σάντων ἐκτραφεὶς, οὐ χωρίζεται τῶν ἰδίων πατέρων, ἀλλὰ παραμένει αὐτοῖς ἄχρις ἐσχάτου γήρως, θεραπείαν αὐτοῖς ἀπονέμων.

ιε. πῶς γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα.

Γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἴδιον ἄνδρα, καὶ ἐπιβουλεύουσαν αὐτῷ εἰς θάνατον, μόνον δὲ διὰ μίξιν κολακεύουσαν αὐτὸν βουλόμενοι σημῆναι: ἔχιν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὅταν συγγίνηται τῷ ἄῤῥενι, στόμα στόματι* ἐμβαλοῦσα. καὶ μετὰ τὸ ἀποζευχθῆναι, ἀποδακοῦσα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἄῤῥενος ἀναιρεῖ.

* Ald. ἐμβάλλει.

ξ. πῶς τέκνα δηλοῦσιν ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσιν.

Τέκνα ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσι σημῆναι βουλόμενοι, ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐν τῇ οὐ τίκτεται, ἀλλ' ἐκβιβρώσκουσα τὴν γαστέρα τῆς μητρὸς ἐκπορεύεται.

ξα. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα καὶ ἀσθενήσαντα.

Ἄνθρωπον δὲ ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα καὶ

pingunt. Hæc enim à parentibus enutrita, nunquam ab ipsis sejungitur, sed ad extremum usq; senium una permanet, pietatem ipsis observantiamq; rependens.

59. Quomodo uxorem quæ virum suum odio habeat.

MVLIEREM *quæ virum odio prosequens, ejus vitæ insidietur, solumq; ei in coitu blandiatur, designare volentes: viperam pingunt. Hæc enim cum mare congrediens, os ori inserit, & à coitu discedens, marem morso capite interimit.*

60. Quomodo liberos matribus insidiantes.

LIBEROS *matri insidiantes ut demonstrent, viperam pingunt. Nam hæc non juxta cæterorum animantium naturam in lucem editur, sed exeso diruptoq; matris prodit utero.*

61. Quomodo hominem, qui ab accusatore convitijs affectus, morbum inde contraxerit.

HOMINEM, *qui ex accusatione convitijs affectus,*

καὶ * νοσήσαντα ἐντεῦθεν βουλόμενοι σημῆναι, βασιλίσκον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ σὺν πλησιάζοντας τῷ ἑαυτοῦ φυσήματι φονεύει.

* Ald. ἀσθενήσαντα.

ξβ'. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον.

ΑΝθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον βουλόμενοι σημῆναι, σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἑκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ.

ξγ'. πῶς ἄνθρωπον τυφλόν.

ΑΝθρωπον τυφλὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἀστάλακα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔχει, οὔτε ὁρᾷ.

ξδ'. πῶς ἄνθρωπον ἀποδίτην.

ΑΝθρωπον ἀποδίτην βουλόμενοι σημῆναι, μύρμηκα καὶ περὶ νυκτερίδος ζωγραφοῦσιν. διότι τιθεμένων τῶν περῶν εἰς τὴν νεοσσιὰν τῶν μυρμήκων, ἀποδέχεται αὐτῶν ὗς.

ξε. πῶς ἄνθρωπον διὰ τῆς οἰκείας ἐξωλείας βλαπτόμενον.

ΑΝθρωπον διὰ τῆς ἰδίας ἐξωλείας βλαπτόμενον σημῆναι βουλόμενοι, κάσορα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ καταδιωκόμενος, εἰς τὴν ἀγραν

in ægritudinem inciderit, significare cupientes, basiliscum pingunt. Hic enim propius accedentes afflatu suo perimit.

62. Quomodo hominem qui igne uratur.

HOMINEM *qui igne comburatur dum significant. Salamandram pingunt. Hæc enim utroq; capite interimit.*

63. Quomodo cœcum hominem.

CAECVM *significantes, talpam pingunt: qui neq; oculos habet, neq; omnino videt.*

64. Quomodo hominem qui domi sese continet.

HOMINEM *qui domo non exeat significantes, formicam simulq; pennas vespertilionis pingunt. Huius enim pennis ad formicarum nidos admotis, nulla ex ipsis egreditur.*

65. Quomodo hominem qui sibi ipsi damni ac perniciei autor sit.

EVM *qui proprio & à se illato damno lædatur, volentes signare, castorem pingunt. Hic enim cum se venatione*

γραν σὺν ἰδίᾳ διδύμας ἀποστῶν ῥίπτει.

ξς'. πῶς ἄνθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου.

ΑΝθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον ἔχοντα ὀπίσω ἕτερον μικρὸν πίθηκον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γυναῖκα δύο πιθήκους: καὶ τὸν μὲν ἕνα αὐτῷ, φιλεῖ λίαν: τὸν δὲ ἕτερον μισεῖ. ὃν δὲ φιλεῖ, ἔμπροσθεν βαστάζων, φονεύει: ὃν δὲ μισεῖ, ὄπισθεν ἔχει, καὶ ἐκεῖνον ἐκτρέφει.

ξζ'. πῶς ἄνθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα.

ΑΝθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον ἐρεθίζοντα ζωγραφοῦσιν. ὅταν γὰρ ἐρεθῶν, κρύπτει τὸν ἴδιον ἔρεθον.

ξη'. πῶς ἵνα κρίνῃ τὸ μᾶλλον ἀκόντα.

ΤΙνὰ δὲ κρίνῃ τὸ μᾶλλον ἀκόντα θέλοντες σημῆναι, αἶγα ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἀναπνεῖ διὰ τῶν ῥωθώνων, καὶ τῶν ὤτων.

ξθ'. πῶς ἄσαρον.

ΤΙνὰ δὲ ἄσαρον κρίνῃ μὴ μόνα ἐν ταὐτῷ, ἀλλ' ὅτε μόν

natione peti videt, proprios testes evulsos in prædam objicit.

66. Quomodo hominem, qui sibi invisо filio hæreditatem reliquerit.

HOMINEM, *cujus bonis invisus filius successerit, innuentes, simium pingunt, retroq; parvum alterum. Is enim cum geminos pariat, ex his alterum supra modum diligit, alterum odit. Quem autem diligit, ante se assiduè gestans, suffocat. At quem odit, retro habet, ac deinceps educat.*

67. Quomodo hominem lapsos suos tegentem.

QVVM *notare eum volunt, qui delicta aut errata sua occultet, simium mejentem pingunt. Hic enim mejens urinam occulit.*

68. Quomodo eum qui auditu magis valeat.

EVM *qui acutiùs audiat volentes innuere, capram pingunt, quæ & naribus, & auribus respirat atq; audit.*

69. Quomodo instabilem.

INSTABILEM *quempiam, neq; in eodem persistentem*

μὲν * ἰσχυρὸν, ὅτε δὲ * ἀσθενῆ, βουλόμενοι σημῆναι, ὕαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὁτὲ μὲν ἄῤῥην γίνεται, ὁτὲ δὲ θήλεια.

* γραφ. καὶ θρασὺν.
* γρ. καὶ δηλὸν.

ο'. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ ἐλαττόνων ἡττόμενον.

Ἄνθρωπον δὲ ἡττώμενον ὑπὸ [τῶν] ἐλαττόνων βουλόμενοι σημῆναι, δύο δέρματα ζωγραφοῦσιν, ὧν τὸ μὲν, ὑαίνης ἐστὶ: τὸ δὲ ἄλλο, παρδαλέως. ἐὰν γὰρ ὁμοῦ * τεθῇ τὰ δύο ταῦτα δέρματα: τὸ μὲν τῆς παρδαλέως ἀποβάλλει τὰς τρίχας, τὸ δὲ ἄλλο, οὔ.

* Ald: τιθῇ: fortè rectius τιθῆται vel τεθῆται.

οα'. πῶς ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον.

Ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον δηλοῦντες, ὕαιναν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφόμενον ζωγραφοῦσιν: ἐὰν δὲ νικώμενον, ἀνάπαλιν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ στρεφομένην ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ διωκομένη, ἐὰν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στραφῇ, ἀναιρεῖ τὸν διώκοντα: ἐὰν δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ, ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ διώκοντος.

οβ'. πῶς ἄνθρωπον παρελθέντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως.

Ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως, ἄχρι θανάτου, βουλόμενοι δη-

ſtatu, ſed interim robuſtum & audacem, interim verò imbecillum ac timidum volentes deſignare, hyænam pingunt. Hæc enim nonnunquam mas eſt, nonnũquam fœmina.

70. Quomodo eum qui ab inferioribus victus ſit.

EVM *qui inferiori & invalidiori ceſſerit, cum innuere volunt, geminas pelles pingunt, hyænæ unam, alteram pardi. Hæ enim ſi ſimul jungantur, pardi quidem pellis pilos abijcit, altera non item.*

71. Quomodo hominem inimico ſuperiorem.

EVM *qui inimico ſuperior evaſerit, monſtrantes, hyænam ad dextram verſam pingunt: rurſus eandem ſiniſtrorſum, victum docentes. Hæc enim cum ab adverſario invaditur, ſi ad dextram deflexerit, perſequentem interimit: ſi ad ſiniſtram, ab eodem perimitur.*

72. Quomodo eum qui intrepidè oblatas ſibi pertulerit calamitates.

EVM *qui ad extremum uſq; vitæ ſpiritum omnes in quas incidit calamitates æquo & conſtanti ſuperarit ac*

δηλῶσαι, δέρμα ὑαίνης ζωγραφοῦσιν. ἐὰν γάρ τις τὸ δέρμα οὗτο περιβάλληται, καὶ παρέλθῃ διά τινων ἐχθρῶν: οὐ μὴ ἀδικηθήσεται ὑπό τινος, ἀλλὰ παρέρχεται ἀφόβως.

ον'. πῶς ἄνθρωπον διανθέντα τοῖς ἰδίοις ἐχθροῖς.

Ἄνθρωπον διανθέντα ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν, καὶ * μετὰ ζημίας μικρᾶς ἀπαλλαγέντα, βουλόμενοι σημῆναι, λύκον ζωγραφοῦσιν, ἀπολέσαντα τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς. οὗτος [γὰρ] μέλλων θηρεύεσθαι, ἀποβάλλει τὰς τρίχας, καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς.

* Ald. κατὰ.

οδ'. πῶς ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς.

Ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα ἑαυτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς βουλόμενοι σημῆναι, λύκον καὶ λίθον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ, οὔτε σίδηρον, οὔτε ῥάβδον φοβεῖται, ἀλλὰ μόνον λίθον. ἀμέλει ἐάν τις προσρίψῃ τούτῳ λίθον, εὑρίσκει αὐτὸν πτοούμενον. καὶ ὅπου ἂν πληγῇ τῷ λίθῳ ὁ λύκος, σκώληκας ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέρει.

οε'. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ θυμῷ σωφρονισθέντα ὑπὸ πυρὸς.

ἄνθρω-

rit ac passus sit animo, si velint monstrare, pellem pingunt hyænæ. Hac enim succinctus quis, etsi per medios hostes feratur, intrepidus indemnisq; præteribit.

73. Quomodo hominem ab hostibus oppressum.

CIRCVMVENTVM *oppressumq; ab hostibus, & qui minimo sese à discrimine & damno exemerit, indicare volentes, lupum pingunt amissa extrema caudâ. Hic enim à venatoribus indagandus, pilos extremamq; caudam resecat.*

74. Quomodo hominem, ea timentem quæ sibi ex improviso, occultaq; quadam ratione contingunt.

EVM *qui discrimina timeat sibi ex insperato occultoq; objecta, dum monstrare voluerint, lupum ac lapidem pingunt. Hic enim neq; sibi à ferro neq; à virga, sed à lapide duntaxat timet. Nimirum si quis in eum lapidem conjecerit, derepente consternatum deprehendet: & ubicunq; lapis ei vulnus inflixerit, ibi succrescere solent pullulareq; vermes.*

75. Quomodo hominem ob iracundiam igne castigatum.

Ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς σωφρονισθέντα, καὶ ἐπὶ θυμῷ, θέλοντες δηλῶσαι, λέοντας καὶ δᾶδας ζωγραφοῦσιν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο φοβεῖται ὁ λέων, ὡς τὰς ἀνημμένας δᾷδας: καὶ ὑπ' οὐδενὸς δαμάζεται ὡς ὑπὸ τούτων.

ος'. πῶς ἄνθρωπον πυρέττοντα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα.

Ἄνθρωπον πυρέττοντα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι πίθηκον τρώγοντα: ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πυρέξῃ, φαγὼν πίθηκον ὑγιαίνει.

ος'. πῶς ἄνθρωπον [ὕστερον] σωφρονισθέντα ἀπὸ τῆς πρώην ἐξωλείας.

Ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας τῆς πρώην ὕστερον σωφρονισθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, ταῦρον ζωγραφοῦσιν περιδεδεμένον ἀγριοσυκέᾳ. οὗτος γὰρ ὅταν ὀργᾷ, δεσμεῖται ἀγριοσυκῇ καὶ ἡμεροῦται.

οη'. πῶς ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον.

Ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον, καὶ μὴ σταθηρὰν, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον

HOMINEM *igne castigatum, idq; ob furorem, volentes monstrare, Leones & faces pingunt. Nihil enim æquè timet Leo, atq; accensas faces, nullaq; magis re domatur, quàm his.*

76. Quomodo febricitantem hominem, qui sibi ipse medeatur.

EVM *qui febri laborans se ipse curet, monstrantes, Leonem pingunt, qui simiam voret. Hic enim febre correptus, si simiam vorarit, protinus convalescit.*

77. Quomodo hominem prioribus damnis & calamitatibus admonitum ac emendatum.

EVM *qui ex ijs in quas paulo antè inciderit calamitatibus postea modestior evaserit, si innuere velint, taurum pingunt caprifico revinctum. Hic enim si ferociat, caprifico ligatus mansuescit.*

78. Quomodo hominem necdum certâ stabiliq; temperantia præditum.

DVBIA *parumq; stabilis temperantiæ hominem volentes*

ταῦρον ζωγραφοῦσι, περιδεδεμένον τὸ δεξιὸν γόνυ. τοῦτον γὰρ ἐὰν δήσῃς τῷ δεξιῷ *γόνυϊ, καρποδέσμιον παρακολουθοῦντα εὑρήσεις. ἀεὶ δὲ ὁ ταῦρος εἰς σωφροσύνην παραλαμβάνεται, διότι οὐδέποτε τοῦ θήλεως ἐπιβαίνει μετὰ τὴν σύλληψιν.

*Ald. γόνατι.

ιθ'. πῶς ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορόοικον.

Ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορόοικον βουλόμενοι σημῆναι, αὐτὰ τὰ ζῶα γράφουσι τρώγοντα κόνυζαν. ταῦτα γὰρ φαγόντα κόνυζαν, ἀποθνήσκει, δίψῃ κατασχεθέντα.

π'. πῶς ἄνθρωπον τρώγοντα δηλοῦσιν.

Ἄνθρωπον τρώγοντα βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὸ στόμα ἀνεωγμένον. οὗτος γὰρ---

Vide notas.

πά. πῶς ἅρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον σημαίνουσιν.

Ἅρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ἔχοντα ἴβεως πτερὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ζωγραφοῦσι. τούτου γὰρ ἐὰν ἴβεως πτερῷ θίγῃς, ἀκίνητον [αὐτὸν] εὑρήσεις.

πῶς

lentes ostendere, taurum pingunt, dextro genu alligatum. Hunc enim si dextro genu vinxeris, junctura pedis consequi deprehendes. Porrò taurus semper in temperantiæ exemplum & indicium assumitur, propterea quòd nunquam post conceptum fœminam init.

79. Quomodo domesticum ovium & caprarum mactatorem.

EVM *qui mactandis ovibus & capris domum exhaurit & perdit, volentes significare, ipsa pingunt animantia conyzâ vescentia. Hanc enim herbam ubi pasta fuerint, siti detenta pereunt.*

80. Quomodo hominem edentem innuunt.

VESCENTEM *hominem significantes, pingunt Crocodilum ore aperto. Hic enim ---.*

81. Quomodo rapacem & inertem.

RAPACEM *simul & pigrum inertemq; hominem significant, Crocodilum pingentes, qui* * *Ibis pennam in capite habeat. Hunc enim si Ibis pennâ tangas, immotum deprehendes.*

* *Ibidis alam.*

πβ'. πῶς γυναῖκα γρυπήσασαν ἅπαξ.

ΓΥναῖκα γρυπήσασαν ἅπαξ βυλόμενοι σημῆναι, λέαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ δὶς ἐκτίκτει.

πγ'. πῶς ἄνθρωπον γρυπηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν ἄμορφον.

ΑΝθρωπον ἄμορφον γρυπηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὕστερον δὲ μορφωθέντα βυλόμενοι σημῆναι: ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ αἷμα σωρευόμενον καὶ πεπηγὸς λίκτει, ὕστερον δὲ ἔτι θαλπόμενον ἐν τοῖς ἰδίοις μηροῖς διατυποῦται, καὶ τῇ γλώσσῃ λειχόμενον τελειοῦται.

πδ'. πῶς ἄνθρωπον ἰσχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφρητικόν.

ΑΝθρωπον ἰσχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφρητικὸν βυλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν προβοσκίδα. σκῆπτρον γὰρ ταύτην ὀσφραίνεται, καὶ κρατεῖ τῶν προσπιπτόντων.

πε. πῶς ἄνθρωπον βασιλέα φύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύνην.

ΑΝθρωπον βασιλέα φύγοντα μωρίαν καὶ ἀφρο-

82. Quomodo mulierem semel enixam.

SEMEL *enixam mulierem significant, leænam pingentes. Hæc enim bis uterum non fert.*

83. Quomodo hominem primùm rudem, informemq; editum.

HOMINEM, *qui initio quidem informis natus sit, sed postea formam acceperit, innuunt depictâ ursâ prægnante. Hæc namq; sanguinem primùm condensatum & concretum parit, hunc postea proprijs fovens fæmoribus, efformat, linguaq; lambens perficit.*

84. Quomodo robustum hominem, quæq; è re suâ sint subolfacientem.

EVM *qui simul & viribus & ingenio valeat, ad ea dignoscenda quæ utilia sint, volentes significare, Elephantum pingunt cum suâ proboscide. Hac enim odoratur, & incidentia consequitur.*

85. Quomodo regem à stultitia impudentiaq; abhorrentem.

REGEM *qui omni studio stultitiam fugiat ac imprudentiam*

ἀφροσύνην βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα καὶ κριὸν ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ θεωρῶν τὸν κριὸν φεύγει.

πε'. πῶς βασιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθρωπον.

Βασιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθρωπον βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι μετὰ χοίρου. ἐκεῖνος γὰρ ἀκούων φωνῆς χοίρου, φεύγει.

πϛ'. πῶς ἄνθρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον.

Ἄνθρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον καὶ ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὁρῶσα τὴν ἔχιδναν, φεύγει.

πη'. πῶς ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς ἰδίας *τροφῆς.

*ταφῆς.

Ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς *ἰδίας τροφῆς βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι κατορύττοντα τοὺς ἰδίους ὀδόντας. [ἐκεῖνος γὰρ ὅταν ἴδῃ τοὺς ἰδίους ὀδόντας πίπτοντας, καταδράττεται τούτων, καὶ] τούτους *γὰρ πεσόντας, λαβὼν κατορύττει.

*γρ. καὶ οἰκείας.

illa ( ) inclusa, è m. s.

*ὀρύττει.

πῶς

dentiam significant, elephantum & arietem simul pingentes. Ille enim viso ariete fugit.

86. Quomodo regem qui nugatorem aversetur.

REGEM *qui nugacem vitet hominem, elephantum cum porco pingentes. Is enim voce porci auditâ, aufugit.*

87. Quomodo hominem qui celeriter quidem, sed inconsulto inconsideratéq; moveatur.

EVM *significantes qui agilis sit & velox, sed qui tamen absq; judicio ac ratione feratur, cervum depingunt, & viperam. Hac siquidem conspecta, temerè in fugam vertitur cervus.*

88. Quomodo hominem qui suæ prospiciat sepulturæ?

VT *denotent eum qui de suâ solicitus est sepulturâ, elephantem pingunt, proprios dentes defodientem. Hos enim ubi exciderint acceptos, in terram condit.*

πθ'. πῶς ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον.

Ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον θέλοντες δηλῶσαι, κορώνην ἀποθανοῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ζῇ ἑκατὸν ἔτη κατ' αἰγυπτίους. τὸ δὲ ἔτος κατ' αἰγυπτίους τεσσάρων ἐνιαυτῶν.

ι'. πῶς ἄνθρωπον ἐν ἑαυτῷ κρύπτοντα κακίαν.

Ἄνθρωπον ἐμφωλεύοντα ἑαυτῷ κακίαν, καὶ ἀποκρύπτοντα ἑαυτὸν, ὥστε μὴ γνωσθῆναι τοῖς ἰδίοις, θέλοντες σημῆναι, πάρδαλιν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ κρύφα τὰ ζῶα θηρεύει, μὴ συγχωροῦσα τὴν ἰδίαν * ὀσμὴν ἀφιέναι, καταδιωκτικὴν οὖσαν τῶν ἄλλων ζώων.

* ὁρμὴν Ald.

ια'. πῶς ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας.

Ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον μετὰ αὐλητοῦ ἀνθρώπου ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ θηρεύεται ἀκούουσα ἡδέα συρίσματα ᾀδόντων, ὡς κατακηλεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

ιβ'. πῶς πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνον.

Πρό-

89. Quomodo hominem qui plenam justamq; ætatem vixerit.

EVM *qui justam hominis ac legitimam vixerit ætatem, volentes monstrare, cornicem mortuam pingunt. Hæc enim centum juxta Aegyptiorum morem computatis annis vivit. Constat autem Aegyptiacus annus quatuor usitatis & communibus annis.*

90. Quomodo hominem qui suum ipsius scelus ac maleficium tegat.

DESIGNANTES *hominem, qui scelestum suum ac malignum occultet animum, ne à suis noscatur, pardum pingunt. Hic siquidem clanculum alia persequitur animantia, nec sinit impetum ac pernicitatem innotescere, qua in illis persequendis utitur.*

91. Quomodo hominem adulatione deceptum.

EVM *qui assentatione captetur, innuentes, cervum cum tibicine pingunt. Hic enim dum suavissimum audiens canentium modulatum, ingenti velut demulcetur voluptate, sic facilè in venatorum manus incidit.*

92. Quomodo præsagium copiosæ vindemiæ.

PRÆ-

ΠΡόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πρὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἀμπέλων κράζῃ, εὐοινίαν σημαίνει.

ιγ'. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα.

Ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα, καὶ ἑαυτὸν * θεραπεύοντα βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσι, καὶ ἀδίαντον τὴν βοτάνην. οὗτος γὰρ βλαβεὶς ὑπὸ σταφυλῆς, ἀδίαντον ἀποτιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα, περιοδεύεται.

* γρ. καὶ περιοδεύοντα.

ιδ'. πῶς ἄνθρωπον ἑαυτὸν φυλάττοντα ἀπὸ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν.

Ἄνθρωπον ἀπὸ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν ἑαυτὸν φυλάττοντα βουλόμενοι σημῆναι, γέρανον γρηγοροῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὗται γὰρ ἑαυτὰς φυλάσσουσι γρηγοροῦσαι κατ' ὄρδινον ἐν πάσῃ τῇ νυκτί.

ιε'. πῶς παιδεραστίαν.

Παιδεραστίαν βουλόμενοι σημῆναι, δύο πέρδικας ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνοι γὰρ ἐπὰν χηρεύσωσιν, ἑαυτοῖς ἀποκέχρηνται.

ιϛ'. πῶς γέροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα.

Γέροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα θέλοντες δηλῶσαι,

PRÆSAGIVM *copiæ vini significantes, upupam pingunt: Quæ si ante vitium tempus cecinerit, insignem vini bonitatem simul ac copiam prænunciat.*

93. Quomodo hominem, cui uvæ usus nocuerit.

VVÆ *esu offensum & sese curantem notantes, upupam pingunt, & Adiantum herbam. Hæc enim si uva comesta læsa fuerit, Adiantum ori inserens, certo decurso spacio pristinam recipit valetudinem.*

94. Quomodo hominem sibi ab hostium inimicorumve insidijs caventem.

SIBI *ab adversariorum insidijs caventem cum volunt significare, gruem vigilantem pingunt. Hæ enim hoc se ipsas præsidio custodiunt, totâ nocte per vices excubias agentes.*

95. Quomodo obscœnum puerorum amorem.

PÆDICATIONEM *designantes, geminas perdices pingunt. Quæ cum viduæ sunt, se invicem abutuntur.*

96. Quomodo senem fame enectum.

SENEM *qui fame perierit, volentes monstrare, a-*

* Ald. ἐπικεκαμ. utrunq; in m. s.

λῶσαι, ἀετὸν * ἀποκεκαμμένον ἔχοντα τὸ ῥάμβος ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γηράσκων, ἀποκάμπτεται τὸ ῥάμφος αὐτοῦ, καὶ λιμῷ ἀποθνήσκει.

ϛ'. πῶς ἄνθρωπον ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα.

Ἄνθρωπον ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα, καὶ μήτε ἐν τῷ τρέφεσθαι ἡσυχάζοντα βουλόμενοι σημῆναι, κορώνης νεοσσοὺς ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἱπταμένη τρέφει σοῦ νεοσσούς.

ϛ'. πῶς ἄνθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα.

Ἄνθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα θέλοντες σημῆναι, γέρανον ἱπτάμενον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὑψηλῶς πάνυ ἵπταται, ἵνα θεάσηται τὰ νέφη, μὴ ἄρα χειμάζῃ, ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ διαμένῃ.

ϛ'. πῶς ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν.

Ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν βουλόμενοι σημῆναι, ἱέρακα ἐγκύμονα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ τίκτων τρία ᾠὰ, τὸ ἓν μόνον ἐπιλέγεται καὶ τρέφει, τὰ δὲ ἄλλα δύο, κλᾷ. οὗτο δὲ ποιεῖ, διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον σοῦ

ὄνυχας

quilam pingunt aduncoroſtro. Huic enim ſeneſcenti aduncum fit roſtrum, itaq; inediâ perit.

97. Quomodo hominem in perpetuo motu atq; animi agitatione degentem.

EVM *qui in continuo motu & animi intentione uſq; adeo verſetur, ut ne veſcens quidem quieſcat, ſignificantes, cornicis pullos pingunt. Hæc enim etiam volans pullos paſcit.*

98. Quomodo hominem ſublimium rerum peritum.

SIDERALIS *ſcientiæ gnarum cùm ſignificant, gruem volantem pingunt. Illa enim altè admodum volat, ut nubes è proximo conſpiciat, neq; tempeſtate agitetur, atq; ita altam agat quietem.*

99. Quomodo hominem proprios à ſe dimittentem liberos ob paupertatem.

HOMINEM *qui inopiâ preſſus, liberos valere juſſerit, notantes, accipitrem prægnantem pingunt. Is enim cum tria ova pariat, unicum quod nutriat ſeligit, reliquis duobus fractis. Hoc autem facit, quòd per id*

ὄνυχας ἀπολλύειν, καὶ ἐντεῦθεν μὴ δύνασθαι τὰ τρία βρέφη τρέφειν.

ρ'. πῶς ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι.

Ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι βουλόμενοι σημῆναι, κάμηλον γράφουσιν, ἐκείνη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων ζώων τὸν μηρὸν κάμπτει, διὸ καὶ *κάμηλος λέγεται.

*κάμηρος.

ρα'. πῶς ἄνθρωπον ἀναιδῆ καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξύν.

Ἄνθρωπον ἀναιδῆ, καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξὺν θέλοντες δηλῶσαι, βάτραχον γράφουσιν. οὗτος γὰρ αἷμα οὐκ ἔχει, εἰ μὴ ἐν μόνοις τοῖς ὀφθαλμοῖς. σὺν δὲ ἐκεῖ αἷμα ἔχοντας, ἀναιδεῖς καλοῦσιν, διὸ καὶ ὁ ποιητής: οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο.

ρβ'. πῶς ἄνθρωπον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι.

Ἄνθρωπον πολὺν χρόνον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι, ὕστερον δὲ κινηθέντα τοῖς ποσὶ βουλόμενοι σημῆναι, βάτραχον ἔχοντα σὺν ὀπισθίους πόδας ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γεννᾶται ἄπους, ὕστερον

δὲ

tempus ungues amittat, ideoq; tres pullos simul educare non possit.

100. Quomodo hominem movendis pedibus cunctabundum ac lentum.

HOMINEM *pedum motu tardum & segnem volentes monstrare, camelum pingunt. Hic enim solus ex omnibus animantibus crus inter eundum inflectit, unde & appellationem nactus est: cum Græcè κάμηλος quasi κάμπης à crurum inflexione dictus videatur.*

101. Quomodo impudentem hominem, acutiq; ac celeris visus.

HOMINEM *inverecundum & visu celerem designantes, ranam pingunt. Hæc enim non alibi sanguinem habet quàm in oculis. Porrò, qui illos sanguine respersos habent, impudentes dicunt. Vnde & poëta:* Iliad. d.
Ebrie, luminibus canis, effrons, pectore cervi.

102. Quomodo hominem qui sese movere nequeat.

HOMINEM *qui cum diu sese movere non potuerit, postea tandem pedibus moveatur, demonstrantes, ranam pingunt, posteriores pedes habentem. Hæc e-*

δὲ αὐξανόμενος, προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους * πρότερον.

* Ald. πόδας.

ρν. πῶς ἄνθρωπον πάντων ἐχθρῶν.

Ἄνθρωπον πάντων ἐχθρὸν καὶ ἀπεσχοινισμένον θέλοντες σημῆναι, ἔγχελυν ζωγραφοῦσιν: αὕτη γὰρ οὐδενὶ τῶν ἰχθύων συνευρίσκεται.

ρδ. πῶς ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θαλάσσῃ.

Ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θαλάσσῃ θέλοντες σημῆναι, νάρκην τὸν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὅταν ἴδῃ τοὺς πολλοὺς τῶν ἰχθύων μὴ δυναμένους κολυμβᾷν, συλλαμβάνει πρὸς ἑαυτὴν καὶ σώζει.

ρε. πῶς ἄνθρωπον, τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα.

Ἄνθρωπον τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ πολλὰ καὶ ἀσώτως ἐσθίων, παρατίθεται τὴν τροφὴν εἰς τὰς θαλάμους, καὶ ὅταν ἀναλώσῃ τὰ χρήσιμα, τότε καὶ ἄχρηστα ἐκβάλλει.

ρϛ. πῶς ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα.

ἄνθρω-

nim primum sine pedibus nascitur, sed postea dum augetur, pedes assumit posteriores.* *prius.

103. Quomodo omnibus inimicum atq; invisum hominem.

OMNIBVS *infestum, & qui cæterorum consortium fugiat, ostendere volentes, anguillam pingunt. Hæc enim cum nullo alio pisce commercium habere deprehenditur.*

104. Quomodo hominem multos in mari servantem.

HOMINEM *multos in mari servantem, signare volentes, torpedinem piscem pingunt. Hæc enim ubi pisces multos viderit, qui natare non possint, ad se trahit, ac eos servat.*

105. Quomodo hominem qui utilia simul & inutilia malè consumserit.

HOMINEM *qui utilia simul & inutilia malè consumserit, indicantes, polypum pingunt. Ille enim cum multa eaq; intemperanter voret, cibum in cavernas reponens congerit, & cùm utilia consumserit, tum & quæ sunt inutilia abjicit.*

106. Quomodo eum qui suæ gentis hominibus imperitat.

SVÆ

ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα βουλόμενοι σημῆναι, κάραβον καὶ πολύποδα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ τοὺς πολύποδας κρατεῖ, καὶ τὰ πρωτεῖα φέρει.

ρζ'. πῶς ἄνδρα συζευχθέντα γυναικί.

*γρ. καὶ γίννας.

ἄνδρα συζευχθέντα γυναικὶ ἀπὸ πρώτης* ἡλικίας ἐν ᾗ ἐτέχθη βουλόμενοι σημῆναι, πίννας ἐγκύους ζωγραφοῦσιν. αὗται γὰρ γεννώμεναι ἐν τῷ κόγχῳ, μετὰ καιρὸν ὀλίγον συζεύγνυνται ἀλλήλαις ἔνδον τοῦ κόγχου.

ρη'. πῶς ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ.

Πατέρα, ἢ ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν οἰκείων προνοούμενον θέλοντες σημῆναι, πίνναν καὶ καρκίνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὁ καρκῖνος μένει κεκολλημένος τῇ σαρκὶ τῆς πίννης, καὶ καλεῖται πιννοφύλαξ, ἀκολούθως τῷ ὀνόματι. ἡ οὖν πίννα διόλου κέχηνεν ἐν τῷ κόγχῳ πεινῶσα. ὅταν οὖν αὐτῆς κεχηνυίας παρεισέλθῃ ἰχθύδιόν τι, ὁ πιννοφύλαξ δάκνει τῇ χηλῇ τὴν πίνναν, ἡ δὲ αἰσθομένη καταμύει τὸν κόγχον, καὶ οὕτως κυνηγετεῖ τὸ ἰχθύδιον.

πῶς

SVÆ nationis & generis hominibus imperantem cum denotare volunt, carabum & polypum pingunt. Ille enim polypis imperat, interq; eos primas tenet.

107. Quomodo hominem junctum mulieri.

HOMINEM mulieri ab ineunte ætate, adeoq; primis unguiculis junctum innuentes, ostrea prægnantia pingunt. Hæc enim cùm in conchâ gignantur, paulo pòst intra eandem concham sibi invicem jungunt.

108. Quomodo hominem qui sui curam rationemq; non habeat.

PATREM aut hominem qui se ipse non curet, sed à domesticis & propinquis curetur, volentes significare, ostreum & cancrum pingunt. Hic enim carni ostrei velut agglutinatus manet: Vnde & ex consecutione nominis, πινοφύλαξ, quasi ostrei custos vocatur. Ostreum igitur planè hiat in concha esuriens. Si itaq; dum hiat, pisciculus aliquis irrepserit, mordet cancer ungula ostreum: quod sentiens, concham claudit, atq; ita pisciculum venatur.

ρθ'. πῶς ἄνθρωπον λάμειαν ἔχοντα.

λάμιαν m. f. Ἄνθρωπον λάμειαν ἔχοντα βουλόμενοι σημῆναι, σκάρον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ μόνος τῶν ἰχθύων μαρυκᾶται, καὶ πάντα τὰ προσπίπτοντα ἰχθύδια ἐσθίει.

ρί. πῶς ἄνθρωπον τὴν ἑαυτοῦ τροφὴν ἐμοῦντα.

Ἄνθρωπον ἐμοῦντα τὴν ἰδίαν τροφὴν, καὶ πάλιν ἀπλήστως ἐσθίοντα βουλόμενοι σημῆναι, *ἐνάλιον γαλεὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ κύει μὲν διὰ τοῦ στόματος, νηχόμενος δὲ καταπίνει τὸν γόνον.

*Ald. ἔνυδρον.

ριά. πῶς ἄνθρωπον ἀνθρώπων ἀλλοφύλων χρώμενον μίξει.

Ἄνθρωπον ἀνθρώπων χρώμενον μίξει ἀλλοφύλων βουλόμενοι σημῆναι, *μύραιναν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐκ θαλάσσης ἀναβαίνουσα, τοῖς ἔχεσι μίγνυται, καὶ εὐθέως εἰς τὴν θάλασσαν ἐπιτρέχει.

* σμύραιναν m. f.

ριβ'. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα.

Ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα, καὶ μεταμεληθέντα βουλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα περιπεπλεγμένην ἀγκύστρῳ ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ κα-

ταχε-

109. Quomodo hominem ingluvie laborantem.

HOMINEM *gulæ deditum designare volentes, scarum pingunt. Hic enim solus ex piscibus ruminat, & omnes occurſantes pisciculos devorat.*

110. Quomodo hominem cibos vomentem.

EVM *qui ubi sumtos cibos evomuerit, avidè rursum vorat, & ita ut satiari non possit, significantes, feiem aquaticum pingunt. Hæc enim ore parit, & natans fœtum absorbet.*

111. Quomodo hominem qui cum alienigenis comercium habeat.

HOMINEM *alienigenarum commercio gaudentem innuentes, murænam piscem pingunt. Hæc enim è mari flumina ascendens, viperis miscetur, ac protinus in mare recurrit.*

112. Quomodo hominem ob cædem factam supplicio affectum.

HOMINEM *qui cædis admissæ pœnas dederit, quemque pœnituerit, designare volentes, turturem la-*

ταρχεθεῖσα, ῥίπτει τὴν ἐν τῇ ὀρᾷ ἄκανθαν.

ριγ'. πῶς ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια.

Ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια, καὶ ὕστερον κατανηλωκότα τὰ ἴδια, βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν ἀπορήσῃ τροφῆς τῆς ἀπὸ ἄλλων, τὰς ἰδίας πλεκτάνας ἐσθίει.

ριδ'. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ καλῷ ὁρμήσαντα.

Ἄνθρωπον ἐπὶ καλῷ ὁρμήσαντα, καὶ ἀντὶ τούτου κακῷ περιπεσόντα, βουλόμενοι σημῆναι, σηπίαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐὰν ἴδῃ τινὰ βουλόμενον αὐτὴν θηράσαι, προΐεται εἰς τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς κοιλίας τὸ μέλαν, ὥστε ἐκ τούτου μηκέτι αὐτὴν βλέπεσθαι, καὶ οὕτω * διαφεύγει.

* Ald. φεύγει.

ριε'. πῶς ἄνθρωπον γόνιμον.

Ἄνθρωπον γόνιμον βουλόμενοι σημῆναι, στρουθίον * πυρίτην ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὑπὸ ὀργῆς ἀμέτρου, καὶ πολυσπερμίας ὀχλούμενος, ἑπτάκις μίγνυται τῇ θηλείᾳ, ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἀθρόως σπερμαίνων.

* γρ. καὶ πυργίτην.

ριϛ'. πῶς ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἑνωτικόν;

ἄνθρω-

queo implicitam pingunt. Hæc enim capta, ſpinam quam in caudâ habet abjicit.

113. Quomodo eum qui profuſiùs alienis veſcatur.

EVM *qui & aliena intemperanter decoquat, & demum ſua conſumſerit, deſignantes: polypum pingunt. Is enim ſi victu aliunde quæſito indiguerit, propria edit flagella.*

114. Quomodo eum qui rerum honeſtarum amore flagret.

EVM *qui toto pectore in res pulcherrimas incumbit, ac ideo ſeſe periculis objicit, volentes innuere, ſepiam pingunt. Hæc enim ſi viderit à quopiam ſibi inſidias ſtrui, in aquam ex alvo nigerrimum effundit ſanguinẽ: ex quo fit, ut jam conſpicua non ſit, atq; ita evadat.*

115. Quomodo fœcundum & veneri addictum hominem.

SEMINE *abundantem hominem volentes deſignare, paſſerculum pyrgiten pingunt. Hic enim & immodicâ irâ & copiâ ſeminis ductus, ſepties in hora fœminam init, copioſum confertimq; ſemen effutiens.*

116. Quomodo hominem, qui vim quandam habeat ſibi alios conciliandi ac devinciendi.

ρλ'

ΑΝθρωπον σωοχέα καὶ ἐνωτικὸν βυλόμενοι σημῆναι, λύραν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ σωέχειαν φυλάττει τῶν ἰδίων κρεμάτων.

ρλς'. πῶς ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἀποσάντων τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ γεγονότα τῆς ἑαυτοῦ φρονήσεως.

ρλ'

ΑΝθρωπον πάλαι μὲν ἀποσάντα τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ τῆς ἑαυτοῦ γεγονότα φρονήσεως, καὶ τάξιν * ἐπαγαγόντα τῇ ἑαυτοῦ ζωῇ βυλόμενοι σημῆναι, σύριγγα γράφουσιν. αὕτη γὰρ ὑπηρετική ἐστι, καὶ ἀναμνηστικὴ τῶν καταθυμίως πεπραγμένων αὐτῷ, καὶ μάλιστα τεταγμένον ἐκτελοῦσα φθόγγον.

* Ald. ἀπαγόντα.

ρλζ'. πῶς ἄνθρωπον * ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα.

* Ald. ἴσον.

ΑΝθρωπον ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα βυλόμενοι σημῆναι, στρυθοκαμήλου πτερὸν γράφουσι. ἔστι γὰρ τὸ ζῶον παντοχόθεν ἴσα ἔχει τὰ πτερυγώματα πρὸς τῶν ἄλλων.

ρλη'. πῶς ἄνθρωπον φιλοκλίσιον.

ΑΝθρωπον φιλοκλίσιον βυλόμενοι σημῆναι, χεῖρα ἀνθρώπου γράφουσιν. αὕτη γὰρ ποιεῖ πάντα τὰ κλίσματα.

Ὡραπόλλωνος Νειλώου ἱερογλυφικῶν τέλος.

Cùm hominem significant, qui alios sibi continenter devinciat & demereatur, lyram pingunt. Hæc enim continenter suum retinet concentum.

117. Quomodo eum, qui antea mente alienatus fuerit, sed postea resipuerit.

EVM volentes ostendere, qui cùm quondam mente alienatus esset, ad se demum redierit, certumq; vitæ suæ ordinem ac rationem instituerit: fistulam pingunt. Hæc siquidem animum demulcet, & ea in memoriam reducit, quæ ex animi sententiâ & cum voluptate quis gesserit. Insuper & maximè compositum edit sonum.

118. Quomodo eum qui jus ex æquo omnibus tribuat.

EVM qui jus æqualiter omnibus impertiatur significare volentes, struthiocameli pennam pingunt. Hoc enim animal præter cætera pennas alarum undiquaq; æquales habet.

119. Quomodo hominem ædificandi studiosum.

ÆDIFICANDI cupidum hominem volentes innuere, hominis manum pingunt. Hæc enim omnia absolvit opera.

IN HORAPOLLINEM OBSERVATIONES IOANNIS MERCERI.

Ὡρ᾽ Ἀπόλλωνος] *Sol Ægyptijs* ὥρος *dicitur, idq; ut infra apud hunc autorem videre est,* ἀπὸ τῶν ὡρῶν κρατεῖν, *quòd ejus motu (ut qui non temporum modò, quemadmodum scribit Plinius libri 2. cap. 6. terrarumq; ; sed siderum etiam ipsorum cœliq; rector sit) horarum ac temporum distinguantur intervalla. Vide igitur, num fortè rectius hujus autoris nomen denso spiritu scribendum sit. Quanquam non est magni momenti hæc res.*

ἱερογλυφικά] *Hoc nomine ænigmaticæ quædam in rebus sacris sculpturæ, & sacra quædam apud Ægyptios monumenta seu characteres ac notæ intelliguntur. Illi enim, prius quàm usitatissima esset literarum ac scripturæ ratio, vel ne facilè vulgò sacra profanerentur mysteria : non literis hæc, sed sculptis rerum animaliumq; figuris designabant. Inter eorum characteres ille vel maximè nobis memoratu dignus videtur, à nostro tamen autore prætermissus, quòd crucis insigni vitam futuram significabant, id figuræ Serapidis pectori insculpentes. Atq; haud scio an morem illum Ægyptij (ut sunt eorum linguæ vicinæ) ab Hebræis sumserint : apud quos, ut testis*

testis est Hieronymus in nonum Ezechielis caput, antiquis literis, cujusmodi & eo tempore erant Samaritanorum, taf litera crucis habet similitudinem. Sed hæc forsitan πάρεργα.

πῶς αἰῶνα σημαίνει] *In Venetiano quoq; exemplari* σημαίνει *legitur. Vide autem num rectiùs* σημαίνουσι *legatur; nisi mavis* σημαίνει *referre ad* ἱερογλυφικά. *At in sequentibus semper verbum plurale reperies,* σημαίνουσιν, δηλοῦσιν, ἐμφαίνουσιν: *ut planè ad Ægyptios referri debeat.* [*Atq; ideò sanè libentiùs legerim, quòd hi tituli, qui capitibus superscribuntur, non ipsius sint autoris, ut ex manuscripto Codice perspicuũ est, in quo hæc ad marginem notantur, sed à diligenti posteà lectore adjecti, sicut & in alijs plerisq; accidit.*] *pag. 1.*

διὰ τὸ αἰώνια] αἰὼν & ævum, *hoc est* τὴν τοῦ κόσμου σύστασιν καὶ χρόνου ἔκτασιν, *mundi constitutionem temporisq;, quoad orbis constiterit, productionem notat & æternitatem, ac planè idem quod* עולם *apud Hebræos. Ideo* αἰώνια *verto æterna,* ἀνιάς; *seu temporis continuum fluxum producentia. Porrò æternam esse cælestibus naturam, stulta credebat antiquitas.* HOLEM.

ἠραῖον] *Etsi nomen hoc & Græcum sit, &* ἀπὸ τῆς ἠρᾶς *deducatur, hìc tamen ut nomen Ægyptium sumi debet, idem valens quod Græcè* βασιλικόν. *Porrò*

lib. 29. cap. 4. & 8. cap. 21. *quod hîc de basilisco traditur, firmat Plinius, addens & alios serpentes olfactu necare, & hominem vel si aspiciat tantùm interimere, & non contactos modò, verùm & afflatos frutices necare. De varijs autem serpentum generibus vide eundem cap. 23. libri 8. [Antea* ὀϐραῖον *legebatur: sed nos* ὀϐβαῖον *ex m. s. cod. restituimus, quæ vox est Ægyptia, ut ex nostro autore licet discere, basiliscum significans. Haud scio an ab Hebræo OB, quod Pythonem solent vertere.]*

Pag. 3. τὴν ἑαυτοῦ ἐσθίοντα ὀϐράν] *Vnde & à Latinis annus vertens dicitur, quòd semper in se sua per vestigia volvitur annus.*

[ἐπειδή φασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ ιέ. μοῖραι ὑπάρχουσι] *Sic anteà legebatur: sed lectio m. s.* μοιρῶν ὑπάρχουσαν, *multò rectior, ut quæ Lunæ cursum apertè doceat. Porro quindecim Lunæ partes, quindecim dies intellige: nam & pòst, ubi de ejus occasu loquitur, dicit* τὸν ἀριθμὸν τῶν λ'. ἡμερῶν πληρώσασαν.]

ὑπάρχουσαν] *Id est, quòd in ortu quidem dicant eam, quum est 15. partium, sursum erectis cornibus apparere: at in occasu, 30. diebus completis, cornua deorsum inflexa gerere.*

Pag. 6. βουλόμενοί τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν] *Annum antea ita pontificum vitio turbatum, quemadmodum*

admodum est apud Suetonium, ut nec messium feriæ æstati, nec vindemiarum autumno quadrarent, in eum digessit ordinem Cæsar, Sosigenis opera: ut cum annus ex 365. diebus & quadrante, utpote sex horis constaret, quarto quoq; anno Februario mensi unus intercalaretur dies, qui & ob id bissextus dici solet: cujus nominis rationem optimè noster Celsus sub titulo de verborum significatione exponit, eo Legis capite, cujus initium est, Cùm bissextus.

ἢ γύπα] In Aldino exemplari interjiciuntur hæc, ἢ ἄρεα, ἢ ἀφροδίτην, aut Martem aut Venerem, quorum in sequentibus capitibus ratio traditur. Ea & nos adnectenda curavimus. Porrò ἱέρακα malui accipitrem vertere, quàm quod alij verterant aquilam: etsi pleraq; ex ijs quæ de naturâ τῶν ἱεράκων dicuntur, aquilis quoq; conveniant. De varijs autem accipitrum generibus vide Plin. cap. 8. lib. 10. Pag. 7.

τῇ ἱερακίᾳ βοτάνῃ] Lactuca caprina Plinio dicitur, Apulejo lactuca sylvatica, dicitur & Sonchites. Eandem hieraciam nonnullis vocari (vulgo hieraceum nominant) idem tradit Plinius, quoniam accipitres scalpendo eam, succoq; oculos tingendo, obscuritatem cum sensere, discutiant. De ejus facultatibus Plinium ipsum lib. 20. cap. 7. & medicos consule.

ταπείνωσις δὲ] *Ita in exemplari Aldino legebatur, sed nos* ταπείνωσιν *emendauimus, ut præcedentibus ac subsequentibus respondeat. [adde, quod nostræ lectioni subscribit vetus exemplar.]*

Pag. 9. τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθές] *Ita in veteri legebatur: sed vera est m. s. codicis lectio,* διὰ τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν, *quam & nos reposuimus. Est autem* συμπάθεια *philosophis & medicis ille naturæ consensus, cùm iisdem rebus affici moveriq; solemus.*

ὡς καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται] *Est enim sanguis* ὄχημα τῆς ψυχῆς, *vehiculum animæ. Cæterùm in exemplari etiam Aldino* ὡς *legitur, sed* ᾧ *legendum existimo. [Quanquam & hæc lectio rejicienda non est, quam & in m. s. invenimus.]*

Pag. 11. δύο κορώνας] *De cornicum naturâ vide Plinium lib. 10. cap. 12.*

αὐτῶν ὁμονοίας] *Vnde & cornicum concordia proverbio celebratur: de quâ est in Alciati emblematis carmen elegantissimum:*

Cornicum mira inter se concordia vitæ est,
Inq; vicem nunquam contaminata fides. &c.

ἐν τοῖς γάμοις ἐκκορὶ κορὶ] *Verba hæc* ἐκκορὶ κορὶ *ita transtulimus, ut* ἐκκορὶ *verbum illud sit, quod in nu-*

in nuptijs celebrandis acclamari soleret à Græcis, κορὶ autem dicat autor in eo nomine cornicem significare. Cæterùm quid aliud hæc vox ἐκκορὶ significet, inquirendum non est: præsertim quum dicat, Græcos verbum illud ἀγνοοῦντας usurpare. Iungunt nonnulli has duas dictiones ἐκκορὶ κορὶ, easq; Latinè verti posse orna cornicem, hoc est pudicitiam, dicunt. ἐκκορῶ Græcis interdum est orno, unde diceretur in imperativo ἐκκόρει. Ego simpliciter ἐκκορὶ verbum esse puto, quo Græci perpetuam concordiam in nuptiarum celebratione cõjugibus optabant, ejus tamen nominis rationem ignorantes. [Porrò in m. s. pro κορώνην legitur κορώνη: ut in nuptijs acclamata fuisse verba illa intelligat ἐκκορὶ κορὶ κορώνη.]

ἐκκορὶ non habet formam Græcam, sed sine subio est vocabulum Ægyptiacum.

κάνθαρον ζωγραφοῦσι] De Scarabæo Plin. lib. 11. cap. 28. Erasmus fusissimè in proverbio Scarabæus aquilam quærit. Pag. 13.

ἐπειδὰν ὁ ἄρσεν] Ita & in Venetiano codice legitur. Sed legendum ut restituimus ὁ ἄρσην, quis est qui vel de limine tantùm musas Græcanicas salutârit, qui non videat?

αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται] Locum hunc non satis fideliter vertit vetus interpres, ut

qui sententiam hanc de Sole intellexerit, cujus expressim nulla est facta mentio: cùm & contextus ratio & veritas ipsa ex Astrologorum petita fontibus satis apertè commonstret relativum αὐτὸς ad τὸν κόσμον mundũ, referri debere. Quis enim nescit inter astrologos, cœlum illud quod primum mobile appellant, singulis diebus ab ortu in occasum rapidissimè circumagi. Solem verò ac cætera sidera adverso motu ferri ab occidente in orientem? quod eleganter Ovidius Metamorph. secundo, versibus illis docuit:

Adde quòd assidua rapitur vertigine cœlum,
Sideraq; alta trahit, celeriq; volumine torquet.
Nitor in adversum, nec me qui cætera vincit
Impetus, & rapido contrarius evehor orbi.

Quod enim ab hoc autore dictum est, ἀπὸ δὲ ἀπηλιώτου εἰς λίβα, *&* ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην, *idem cũ eo est, quod paulo antè dixerat,* ἀπὸ αὐλῆς εἰς δύσιν, *& similiter* ἀπὸ δύσεως εἰς αὐλήν. ἀπηλιώτης *enim, qui Latinis subsolanus dicitur, ut docet in Meteorologicis Aristoteles, & Gellius libri 2. cap. 22. ab ortu verno flat.* λὶψ *qui Latinis Africus, ab occasu brumali. Adversatur enim vulturno, qui ab ortu spirat hyberno. Vide & Plinium de ventorum ratione pulchrè differentem libri 18. cap. 33. & 4. & lib. 2. cap. 46. & 7.*

τῆ

τῇ ἐννάτῃ ὃ ἐστὶ ὀγδόῃ] *Mendosam hanc lectionem esse, satis apparet ex præcedentibus, & pro* ὀγδόῃ *substituendum* εἰκοστῇ.

ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ] *Sic & in Venetiano exemplari legitur. Sed locum hunc ita potes emendare, si unicam adjicias literam,* ταύτῳ γὰρ τῷ ἡμέρᾳ, *vel potiùs, quod & meo quidem judicio aptius cum sequentibus cohærebit,* ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ *&c. ut* σωόδιον *nomen sit substantivum, & sensus sit: Eo enim die existimat coitum esse Lunæ & Solis, insuperq; mundi generationem, hoc est rerum quæ in mundo gignuntur ortum ac productionem.*

γένεσις ὃ] *Lego* γένεσιν, *etsi Venetianus quoq; codex refragetur.*

εἰσὶ ὃ καὶ καυθάρων ἰδέαι τρεῖς] *Vide Plinium, qui & alia quædam videtur horum statuere genera.*

τροχυλοειδὴς ὃ γίνεται] *Legendũ videtur* τροχυλοειδεῖς ὃ γίνονται, *nisi subitam numeri mutationem Hebræo magis quàm Græco sermoni familiarem admittere libet. Sic & in Venetiano legitur.* [*Sed jam nihil dubium, quin ita sit immutanda hæc lectio ex fide m. s. exemplaris.*] Pag. 15.

ἐν ἡλίου πόλει] ἡλιόπολις, *vel divisim* ἡλίου πόλις

urbs

urbs est Ægypti, hoc (ut Diodorus Siculus testatur) nomine ab Ægyptijs appellata, à Græcis verò Θῆβαι. Hæc centum portis clara fuit. Vnde Iuvenalis:

Atq; Vetus Thebe centum iacet obruta portis.

Et Homerus Iliados 1.

——— οὐδ' ὅσα Θῆβας
αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.
αἵθ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀνὰ ἑκάστη
ἀνέρες ἐξοιχνοῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.

Hessus ita reddidit:

Aut etiam Veteres Ægyptia mœnia Thebas,
Vrbem diuitijs celebrem, quam limina centum
Portarum claudunt, per quarum quamlibet unam
Agmina sæpe viri bello pulcherrima ducunt,
Curribus instructis rapidis, & equestribus armis.

Vbi Homeri interpres Θῆβας αἰγυπτίας exponens, Τὰς inquit νυῦν καλουμένας διόσπολιν. Hanc eam esse credunt, quæ in scripturis sacris modò אֹן modò אָוֶן dicitur, Genes. 41. & 46. Item Ezechielis 30. Nam quæ בֵּית שֶׁמֶשׁ Hebræis dicitur, etsi nomen Solis præferat, longè tamen alia est: utpote quæ teste Iosepho Græcis dicitur Scythopolis. Hæc in tribu Iudæ erat, ut Iosuæ 15. scribitur: etsi ejusdem nominis urbs & in tribu Naphtali & Isachar fuerit, quemadmodũ docet historia Iosuæ cap. 19.

On. Aven.

Beth Schemes

[Quanquam

[*Quanquam & hujus nominis urbem in Ægypto memorat Jeremias 43. cap. & hanc eam esse credunt, quæ Isaiæ 19.* HIR HAHERES *nominatur.*]

δευτέρα ἢ γενεὰ ἡ δίκερως] *In quodam, inquit Plinius, genere eorum grandi, cornua prælonga, bisulcis dentata forcipibus in cacumine cùm libuit ad morsum coeuntibus, &c. Porrò præter ea quæ hoc loco noster autor de mirâ Scarabæorum naturâ prodidit, ex Plinio adde & quæ sequuntur: Scarabæum ex asinorum corpore « exanimato nasci, sicut equorum vespas atq; crabrones, « & juvencorum apes; mutante naturâ ex alijs quædam « in alia, lib. 11. cap. 20. Eundem magnam Ægypti partem inter numina colere, quòd solis operum similitudo quædam, sicut & ex nostro Horo colligere est, huic animali sit, lib. 30. cap. 11. Scarabæum etiam visum exacuere, lib. 29. cap. ultimo. Sed hæc satis. Nam cætera diligens lector assiduâ poterit lectione perscrutari.*

καθὰ καὶ ἶβις) *Hanc & Ægyptij inter numina sua habuêre. Testis est Plinius lib. 10. cap. 38.*

ἢ οὐρανίαν) *Non ignoro Uraniam unam ex novem Musis esse, fuisse quoq; hoc Veneris apud varias gentes epitheton. Cæterùm ego hoc loco οὐρανίαν novè interpretor, ut nihil amplius significet quàm οὐρανόν. Hoc enim & infra admonet, quòd scilicet Ægyptij ἄτρπον ἡγοῦν-*

ται ἀρσενικῶς δηλοῖ τὸν ἔρανόν. *Ideo ἐρανίαν hic genere fœmineo Ægyptiorum more potiùs, quàm ἔρανον masculino extulit. Observabis tamen interim non eodem ordine rei hujusce rationem postea esse redditam, quo proposita fuerat. Nam id penultimo loco facit. Vide igitur num rectius ἢ ἐρανίαν subnecteretur post ἢ ἔραν.*

Pag. 17. ἡ δὲ φύσις αὐτῶν) *De hac Plinius lib. 10. cap. 6. hunc in modum scribit: Nidos nemo attigit. Ideo etiam fuêre, qui putarent illos ex adverso orbe advolare, falsò. Nidificant enim in excelsissimis rupibus.*

πρὸς βορέαν ἄνελκον) *Dictionem hanc vetus interpres omisit. Debet autem meo judicio ad τὴν φύσιν referri, ut illæsum perstet indemneq; ad Boream, vas genitale vulturis.*

[ἄνελκον) *Ne te hæc dictio torqueat, quæ me aliàs torsit: est enim ex m. s. legendum ἄνεμον, sicut & nos reposuimus. Paulo post ποθοῦσα, magis quadrat ad verbum præcedens ὀργώσῃ.*]

ἃ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται) *Locus hic corruptus est, & aliter à* Bernard. Trebatio. *vetere interprete lectus, quàm à nobis legatur. Legebat ille cum negatione ἃ οὐχ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται. At nos nullam hoc loco negationem interjiciendã censemus, sed postea ubi dicitur, γυπῶν δὲ οὐχ ὑπολυόμενον &c. ut sit hujus loci hic*

sensus.

sensus: quoddam esse vulturum genus, quod ex vento quidem concipiat, sed ova ad esum duntaxat, non etiam ad fœtumutilia, quæ ὑπηνέμια Græcis quasi Latinè subventanea dicuntur. At eos vultures, qui non coitu tantùm utuntur subventaneo, & in quo ex vento nihil omnino concipiatur, ova hujuscemodi edere, quæ possint ζωογονεῖσθαι, hoc est vivificari ac fœtum producere. Quòd si veteris interpretis lectionem sequi malis, liberum est: sed omninò diversus erit sensus, aliud inquam esse vulturum genus, quod nequaquam ex vento concipiat, horumq; ova esui solùm, non item genituræ accommoda esse. At omnes illos vultures, qui ex vento comprimuntur & concipiunt, ova parere ad fœtum gignendum accommodatissima. Cæterùm lectionem sententiamq; nostram firmare videtur, quod ab Erasmo in proverbio ὑπηνέμια λέγει. i. subventanea parit, scribitur, usurpari id adagij de levibus frivolisq; inventis, translatumq; esse ab avibus, quæ Veneris imaginatione concipiunt ova, sed inania, & unde fœtus non gignatur, quæ Græci tum ὑπηνέμια tum ζεφύρια dixerunt. Unde & apud Homerum Iliad. δ'. ἀνεμώλια βάζεις, vana ac frivola loqueris. Ubi Homeri interpres ἀνεμώλια exponit ἀνεμόφθορα ἢ ἀνέμοις ἐοικότα, τουτέστιν ἀφανῆ.

Et in libris epigrammatum, in illo Palladæ carmine:

ὦ γένος ἀνθρώπων ἀνεμώλιον αὐτοχόλωτον,
μέχρι τέλους βιότου μηδὲν ἐπιστάμενον.

Dicuntur etiam ἀνεμίδια *&* ἀνεμοφθόρητα. *[Cæterùm paulò alia lectio est in m. s. quæ sanè haud scio an recipienda sit: nam pro* ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη γυπῶν, *illic legitur* ὀρνέων γένη: *& tùm sequenti sententiæ non erit adjicienda negatio. Erit enim sensus: alia quidem esse avium genera, quæ ex vento concipiant, sed quorum ova esui tantùm, non genituræ sint accommoda. At vulturum ova, etsi ex vento concipiant, ad generandum valere.]*

Pag. 18. V. 9. leg. sed quorum ova ad esum &c.

πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ) *Plinius scribit, vultures triduò antè aut biduò volare, ubi cadavera futura sunt. Unde proverbialis sententia, Si vultur es, cadaver expecta. Vide Erasm. in proverbio, vulturis umbra.*

Pag. 19. ἑκατὸν γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγγειος μένει) *Versionem nostram in hunc locum si cum vetere interprete cōferas, eum, locum hunc aut aliter legisse, aut nequaquam intellexisse comperies. Nam cum trecentos sexaginta quinq; anni dies, in tres partes, hoc est, in ter centum viginti dies, ita Græcus contextus dicat vulturem distribuere, ut centum quidem ac viginti diebus* ἔγγειος, *vel ut nos legimus* ἔγκυος *maneat, totidem diebus pullos nutriat.*

nutriat, totidem se ipse curet, reliquis quinq; ex vento concipiat. Vetus interpres centum ac viginti dies duobus primis membris ascribit, postremo ducentos & quadraginta, quo & modo dierum anni numerus 360. completur, verùm non ut in contextu Græco distributi sunt. Porrò pro ἔγει & lego ἔγκυ &, quod mihi magis vulturis naturæ consonum videtur. Enimvero illud animadversione dignum, ubi in contextu Græco legitur, ταῖς ϑ λειπόσαις ἑκατὸν, minorem desiderari numerum, καὶ εἴκοσι, qui & sæpe prætermitti solet, & infra omittitur, ubi dicit ἐν ταῖς ἑκατὸν ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα. At hoc loco, ut dierum anni numerus omni ex parte absolutus sit, necessariò adscribendum censuerim. (Cæterùm in m. s. utrobiq; legitur κ'. quo modo & nos restituimus.) *Itæ legitur etiam in m. s.*

ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον) Hoc ad vocẽ ipsam γλῶσις, quæ fœminea est, referri debet.

Pag. 20. V. 7. leg. centum ac viginti, sui curam.

μηκυῶ τὸν λόγον --- αἰγύπτιοι) Desiderari in hac lacunâ verbum δηλῶσι, aut aliud simile, vetus quoq; sensit interpres.

μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκὸν ζῶον) Potest ut vertimus intelligi, matrem sexus esse fœminei. Potest & de vulture accipi, quòd mater sit fœminei animalis. Nunquam *Pag. 18.*

enim nisi fœminam vultur, qui & ipse fœmineus est, ex se procreat.

δραχμαι δὲ δύο) *propter σωέπειαν superiorum, lego* δραχμὰς δὲ δύο.

ὅτε ἀρσενικοῖς) *Hic aliquid deesse videtur. Potest tamen sensus elici, etsi nonnulli ita hunc locũ suppleant,* ὅτε ἀρσενικοὶ ἀναγκαῖοι. (*Sed sequamur lectionem m. s. exemplaris, ubi ita legitur;* ἔκτε ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν ὑπάρχοντα, *id est, Ipsis enim videtur mundus ex mare & fœmina constare.*)

Scaliger lib. 11. cap. 198.

ἀρσενοθήλεις) *Hoc ex poëtarum fabulis satis notum est, qui mollem effœminatumq; deum Vulcanum, Palladа viripotentem & bellatricem deam statuunt.*

εἰμαρμήν δὲ) *Lego* εἰμαρμένῳ, *ut præcedentibus & subsequentibus respondeat.*

Pag. 23.

πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινέμενοι) *Cur non potius septem omnes planetæ, nisi forte ex hoc numero Saturnum & Martem, ut infesta graviaq; sidera eximi voluerunt.*

κυνοκέφαλον ζωγραφῶσι) *De Cynocephalo Plin. lib. 8. cap. 54. Unde colligere licet, animal esse Cynocephalum homini haud absimile, monstrisq; annumerari, sicut & satyros, sphinges, similiaq; apud scriptores celebrata portentorum genera.*

ἑβδο-

ἑβδομήκοντα δύο χώρας) *Hæc climata appellant, à poli inclinatione & elevatione.* Pag. 25.

καὶ ἐπιμελείας τυγχάνοντες) *Locum hunc corruptum alioqui, quod ad illas duas dictiones attinet* τυγχάνοντες & τούτοις, *ita emenda, ut quod & orationis ipsa monet structura, pro* τυγχάνοντες *legas* τυγχάνοντας, & *pro* τούτοις, τούτους.

καθ' ἑκάστην ἡμέραν νεσθούμενον) *Dubitabamus antea, quomodo locus esset restituendus, ac* ἐσθούμενον *vel* ἐσθιόμενον *substituebamus. Sed jam planè locus erit restitutus, si ex veteri legas* νεκρούμενον.

καὶ σχοινίον) *Hoc nomine stilum appellat ex juncis concinnatum:* σχοῖνος *enim juncus est.*

καὶ ἐγγράφει) *Potest hoc referri vel ad Cynocephalum, ut nos vertimus, vel ad sacerdotem, ut sit sensus: & ubi sacerdos ex eo genere Cynocephalum esse perspexerit, quod literis addictum est, eum inter animalia sacra refert, & in ordinem sacrum cooptat. Id enim significatus sæpe habet verbum* ἐγγράφειν.

ἐπεὶ ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμμάτων) *Est enim Mercurius orationis ac eloquentiæ præses: quem & Plato* ἑρμῆν *quasi* εἰρέμην, *deum scilicet qui dicendi rationem excogitaret, dictum vult.*

Unde

Vnde olim apud Græcos in foris, ἐρμῆς ἀγοραῖος.

ἀλλ' ὀδὲ ἰχθυώμφος ἄργον) *Ita emendo,* ἀλλ' ὀδὲ ἰχθυόμφος ἀργὸν, *vel potius* ἀργός, *sed neq; si piscibus alatur, quod tamen ejus naturæ repugnat, propterea ignavus est, aut inertiæ torporiq; deditus; quemadmodum externi sacerdotes. Ægyptios enim sacerdotes sapientiæ studia & optimas quasq; artes magnâ coluisse diligentiâ, eminentissimi prodiderunt autores, inter quos & Aristoteles circa initium* τῶν μετὰ τὰ φυσικά. [*In veteri legitur* ἰχθυώμφον ἀργὸν, *ut sit ab* ἰχθυάω.]

χήματα) *Hæc dictio in Venetiano quoq; exemplari ascribitur, sed longius à cæteris distans, quod ostendit aliquid hoc loco desiderari.* [*Verùm in m. s. prorsus omittitur.*]

πῶς ἰσημερίας δύο) *Græci dierum, Latini noctium rationem habuerunt. Vnde factũ est, ut quas Græci* ἰσημερίας, *Latini æquinoctia vocarint, cùm vox Græca æquidia sonet. Hæc contingunt Sole æquatorem quem vocant circulum perlustrante, sub signis ariete & librâ. Bis enim in anno noctes diebus æquantur, vere mense Martio, & autumno mense Septembri.*

Pag. 27. δωδεκάκις τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστω ὥραν ἀρεῖ) *Atq; hinc duodecim horarum origo fuisse creditur. Quodam enim tempore Trimegistus, cùm esset in Ægypto*

sacrum

ſacrum quoddam animal Serapi dedicatum, quod in toto die duodecies urinam feciſſet, pari ſemper interpoſito tempore, per duodecim horas diem dimenſum eſſe conjecit, & exinde hic horarum numerus cuſtoditur. Alij dicunt ex quadraturâ cœli, quæ ſecundum muſicam rationem in 12. partes dicitur eſſe diviſa, horas 12. eſſe nominatas. Aquam enim per totum diem exceperunt tenuiſſimâ cavernâ defluentem, & hanc majores noſtri in 12. partes diviſerunt, ex his partibus horis nomen impoſuerunt. Hæc inſignis Rhetor Victorinus in luculentis illis commentarijs, quæ in rhetoricos Ciceronis edidit. Quæ ideo huc ad verbum transferre viſum eſt, quòd ad ſequentium intellectum faciant. Sacrum autem animal, noſtrum intelligit Cynocephalum.

ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον) *Corruptus eſt locus hic, & ita meo judicio reſtituendus, ut τὸ ὕδωρ quod priori loco habes expungatur, & pro κατασκευάσματα, unitatis numero κατασκεύασμα legatur, ſic:* ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον κατασκεύασμα ὑπάρχῃ, δι' οὗ τὸ ὕδωρ &c. [*Cæterùm quod hic legimus* διαφράντες, *in veteri haud ſcio an rectiùs legitur* διείραντες, *q. fibula traijcientes.*]

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην) *Caput habet Leo maximum, & fortiſſimum, ſi Plinio credimus lib. 8.* Pag. 29.

V cap.

cap. 36. Cæterùm de leonum naturâ amplè apud eundem, ejusdem lib. cap. 16.

Pag. 31. κοιμώμενοι ὃ ἀνεωγότας τότε ἔχει) Patentibus dormit oculis, quod uno verbo κορυβαντιᾷν Græci dicunt, ut & autor est Plinius lib. 11. cap. 37.

αἰγυπιὸς νοῦς, ἐρμηνεύεται δὲ σημαίνει νέον) Et νεῖλος quoq; Græcis, autore Servio, dicitur ἀπὸ τοῦ νέαν ἰλὺν ἕλκειν, quòd novum secum limum fœcemq; trahat.

πρεῖς ὑδρίας) Nunc ὑδρίαν genere fœminino, nunc ὑδρεῖον neutro dicit. Utrunq; nomen vas denotat aquarium.

Pag. 33. ὁ ἥλιος εἰς λέοντα γρύμενος) Idem testatur Plin. lib. 1. cap. 18. his verbis: Nilus ibi coloni vice fungens, evagari incipit, ut diximus, à solstitio aut novâ lunâ, ac primò lentè, deinde vehementiùs quandiu in Leone Sol est. Mox pigrescit in Virginem transgresso, atq; in Libræ residet, & reliqua.

Τὰς χολέδρας) Ego libentius κλεψύδρας legerim, aut certè modica immutatione facta χολύδρας: quo nomine canales innuantur, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτοῖς ὥσανεὶ χολᾶν τὸ ὕδωρ, quòd in illis videatur aqua germinare ac pullulare.

κατ'

κατ' εὐχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος) *Potest expleri locus hic, si adjicias* τῷ αὐτῷ σημείῳ χρῶνται, *idem signum, Leonem inquam, adhibent, cùm ob immodicam Nili inundationem preces fundunt. Exundat autem præter modum Nilus, si 16. cubitos exuperaverit. Ut enim ibidem inquit Plinius, si 12. cubitos non excessit, fames certa est, nec minùs si 16. exuperavit.*

τὸ --- ὁμοιοῦντες) *puto legendum* τὸ νέον ὁμοιοῦντες. *Hoc enim antè dixit nomen esse Nilo apud Ægyptios, nisi mavis legere* τὸν νεῖλον. *Quæ enim sequuntur, Nilo accommodantur.* [*At in veteri legitur,* τὸ μὲν ὑδρεῖον.]

γενέτειραν τοῦ εἶναι) *Fortè quòd in hac gustus sit, sine quo nullum esse animal tradit Aristoteles: cùm tamen lingua carere testudinem marinam scribat Plin. lib. 11. cap. 37.*

τρίτον δὲ ὑπὲρ τῶν ὄμβρων) *Vide de hac re Pomponium Melam.*

ὀνοκέφαλον) *Quoddam animalis genus, cui ab asinino capite nomen est. Alij asini caput simpliciter exponunt.* Pag. 35.

πῶς φυλακτήριον) *Amuletum Latini appellant, omne id scilicet, quod efficax est ad arcendum venenum ac discrimen: vocant & Græci* ἀλεξιφάρμακον.

Pag. 37. καὶ χωρὶς γραμμάτων) *Hujusmodi ferè sunt omnia hæc Ægyptiorum sacra symbola & cælaturæ.*

ἄπλαστον ἢ ἄνθρωπον) ἔμβρυον *aut* ἐμβρύονα *uno appellant nomine, fœtum nimirum adhuc imperfectum, qui etiamnum in utero est:* βρέφος *ab Homero dici existimat ejusdem interpres Iliados* ψ.

Pag. 39. τῷ μὲν ἑτέρῳ μέρει αὐτοῦ βατράχῳ) *Hoc eleganter declarat Ovidius Metamorph. 1.*

& eodem corpore sæpe
Altera pars vivit, rudis est pars altera tellus.

τὰ δευτερεῖα ἢ ταύτης τοῖς ὀφθαλμοῖς) *Nec immeritò: cùm nulla ex parte, ut scribit Plinius libri 11. cap. 37. majora sint animi indicia, homini maximè. Voces autem sunt* τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθῶν σύμβολα, *ut scribit Aristoteles in lib.* περὶ ἑρμηνείας.

ἐκ τριακοσίων ἑξηκοντα πέντε ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος) *Ex trecentis (ut antè dictum est) 65. diebus naturalibus, cum quadrante, id est, sex horis, conflatur annus, quæ quotannis collectæ, quarto anno diem constituunt, ut venustè Ovidius lib. Fast. 3. illo expressit disticho:*

Is decies senos tercentum & quinq; diebus
Iungit, & è pleno tempora quarta die.

σημειοῦται ὡς παραπεποδισμένον] *indicatur eum lingua præpeditum. Facilis lectio ex m. s. Nam quod antea le-*

tea legebatur, ὡς παρείπετο διαμένον: *difficilè poterat intelligi. Facile verò fuit ex* παραπεποδισμένον, *ignaro præsertim aut oscitanti scribæ, facere* παρείπετο διαμένον.

Pag. 41. τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν] *m. s.* τὰ δεκαὲξ, *id est, quum enim voluptas, ut diximus, à sexto decimo anno sumat initium. quæ lectio est melior.*

πάντων γὰρ ἐπιβαίνειν) *lego* ἐπιβαίνει.

πολὺς ὀνομασθήτε)) *Ita & in Venetiano legebatur, sed quis non videt* ὀνομασθήσεται *legendum, ubi futurum pro præterito Hebræorum forsan more usurpatum notabis, sicut & infra* ὁ λόγος ἀποδοθήσεται, *nisi utrobiq; mavis aoristum substituere* ὠνομάσθη & ἀπεδόθη. [*Cæterùm h. l. inter* πολὺς & ὀνομασθήσε) *spacium quoddam interjicitur in m. s. quasi desit verbũ.*] *Pag. 43.*

διὰ πεντακοσίων ἐτῶν) *Plinius tradit annis sexcentis sexaginta vivere, libri 10. cap. 2. ubi mirum sanè ejus describit ortum. Senescentem, inquit, casia thurisq́; surculis constituere nidum, replere odoribus & super emori: ex ossibus deinde & medullis ejus nasci primò ceu vermiculum, inde fieri pullum, principioq́; justa funeri priori reddere, & totum deferre nidum prope Panchaiam in Solis urbem, & in ara ibi deponere.*

ἡλίῳ χαίρειν ὑπ' αἰγυπτίων) *Libentius legerim*

ἐπ' αἰγυπτίων. *Scribit & ibidem Plinius, sacrum in Arabia Soli esse.*

Pag. 45. ἡ ἶβις καθ' αὑτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφερής) *significat Ibi cor esse maximum, ut tota penè nihil aliud, quàm cor esse videatur.* [*Pro* ἐμφερὴς *in m. s. legitur* ἀμερὴς, *quasi cor Ibidis dividi nō possit; quod non perinde placet.*

ἢ πέρας) *Nonnulli lineam vel punctum exponunt: sed malo finem vertere, cùm huic sensui quadret optimè ratio quæ postea subjungitur.*

Pag. 47. πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα, καὶ τὰ λοιπά) *Unde Juvenalis:*

Haud facilè emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi.

Et illud Alciati emblema:

Dextra tenet lapidem, manus altera sustinet alas.
Vt me pluma levat, &c.

ἀμβρὴς) *Nomen est Ægyptium, quantum conjicere licet.*

μαθὼν γράμματα εἰς ὅρμον) *Nam juxta senariū proverbialem,* διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα. *Et,* βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου. *Et in lib. epigram.*

ἡ δ' ἀρετὴ σταθερὸν τι καὶ ἄτροπον, ἧς ἐπὶ μούνης
κύματα θαρσαλέως ποντοπόρει βιότου.

Pag. 49. προστιθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην σχῆμα γυμνόν) *Nec defuerunt, autore*

Plinio

Plinio libri 6. cap. 30. qui canem pro rege haberent, motu ejus imperia augurantes. Cæterùm ubi legitur σχῆμα γυμνὸν, *malim dandi casu legere,* σχήματι γυμνῷ, *nisi mavis dicere, pendere hunc accusandi casum à participio* παρακειμένην *ex vi præpositionis, ut sæpe fit.*

πῶς δηλοῦσιν ἀγνοίαν) *Miror non advertisse* veterem interpretem,* ἁγνείαν, *hoc est, puritatem legendũ esse, non, ut ipse vertit, ignorantiam, hoc est* ἄγνοιαν, *quod rationi, quæ subsequitur, non est consonum. Quæ & causa fortassis eũ impulit, ut pro dictione* καθαρμός, *quæ purgationem lustrationemq; significat, corruptionem verterit.* Pag. 51. * Bernardin. Trebat.

ἰχθηνὸν ζωγραφοῦσι) *pro* ἰχθηνὸν *etsi Venetiano exemplari refragante, lego* ἰχθύν.

κενοποιὸν γὰρ ἰχθῦς πᾶς) *Non desunt ex piscibus, qui hamum devorent, aut mordeant, atq; escâ spolient. Et omninò de astu piscium varijs locis Plinius lib. 9.*

καὶ ἀλληλοφάγον) *De simultate piscium inter sese, idem lib. 9. cap. ultimo.*

ἅπαξ εἰς θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ) *In tauris conceptionem uno initu peragi autor est idem Plin. lib. 8. cap. 45. quæ si fortè pererrarit, 20. pòst die marem fœmina repetit. Hos non sæpius quàm bis die inire, idem attestatur.* Pag. 53.

ὄρυγα

Pag. 54. ὄρυγα ζωγραφῆσι) *Orygem Plinius tradit animal esse unicorne ac bisulcum lib. 11. cap. 46. Hunc quidam dicunt contrario pilo & ad caput verso, vestiri, lib. 8. cap. 54. De eodem, caniculæ vim exponens lib. 2. cap. 40. ita scribit: Orygem appellat Ægyptus feram, quam in exortu ejus contrà stare, & contueri tradit, ac velut adorare, cum sternuerit.* [*Cæterùm nos ex m. s. codice pro* ὄρυγα *reposuimus* ὄρτυγα *coturnicem: propterea quòd infra huic animanti alas tribuat. Negocium tamen videtur facessere, quod anteriora crura nominat, nisi anteriorem crurum aut pedum partem in coturnice intelligas. Facessit & illud, quod dicat huic animanti priscos reges insedisse, quodq; labia nominet.*]

ζωγραφεῖ ἐαυτῷ τὰς κόρας) *Pupillas oculorum ita depingit, eoq; colore inficit, ut indignantis tristantisq; habitu conspiciatur, aut certè humi oculos defigens, velut eos pingere pulveri imprimens videtur.*

ὥς ἴνων γνωμόνων) γνώμων *norma à Valla verti solet: stylus ex cujus umbra horarum sumitur indicium.*

Pag. 56. ἔστι μόνον τῶν πλωῶν) *Mirum sanè est, quòd hoc loco Orygem inter volatilia annumeret, quod à nemine, quod sciam, est proditum. Itaq; totum hunc locum corruptum existimarim. Nec qua ratione possit restitui succurrit, nisi fortè pro* τῶν πλωῶν *legimus* τῶν πηγῶν.

[ἔστι

[τοῦτο μόνον τῶν πτηνῶν) *Hoc Orygi accommodari non poterat: propterea commodum occurrit vetus exemplar quod nobis totum hunc eximeret scrupulum. Cæterùm antea post ἐπειδὴ dictio una desiderabatur, quam ex veteri codice contextui inseruimus,* ἀντιδικίαν.]

ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος) *Hoc idem Plin. lib. 8. cap. 37. de muribus Ponticis tradit, quorum, inquiens, palatum in gustu sagacissimum autores quonam modo intellexerint, miror.*

μύρμηκα ζωγραφοῦσι) *Miram formicarum industriam, & ingenium vide apud Plin. lib. 11. cap. 30.* Pag. 85.

χηναλώπεκα) *Chenalopeces, quasi Latinè vulpanseres dicas, in anserum genere connumerat Plin. lib. 10. cap. 22. [Quod hic legebatur* συμβάλλειν, *rectè ex veteri exemplari est immutatum in* σεβάζειν.]

εὐχαριστίαν γράφοντες, κουκουφὰν ζωγραφοῦσι) *Nomen hoc peregrinum esse ac barbarum satis apparet. Cæterùm hanc esse eam avem existimo, quam Græci* πελαργὸν, *Latini ciconiam appellant. Ciconiæ, inquit Plin. lib. 10. cap. 22. nidos eosdem repetunt, genitricum senectam invicem educant. Unde & factum est verbum* ἀντιπελαργεῖν, *pro eo quod est promerentibus gratiam in tempore referre. Cujus rei rationem totam Suidas diligenter his verbis explicat: quæ ideo adscribere visum* Pag. 60.

est, quòd his & ciconiæ & hippopotami, de quo proximo capite, naturæ apertè ac eleganter exprimuntur. ἀντιπελαργεῖν, ἀντιδιδόναι τὰς χάριτας. λέγεται γὰρ τοὺς πελαργοὺς γεγηροκότας τοὺς γονεῖς τρέφειν. Ἀριστοτέλης δέ φησι τὸν αὐτὸν τῶν πελαργῶν λόγον ἀληθῆ· ὁμοίως δὲ αὐτοῖς φησὶ ποιεῖν καὶ τοὺς ἀετοὺς. διὸ ἐν τοῖς σκήπτροις ἀνωτέρω μὲν πελαργὸν τυπῶσι, κατωτέρω δὲ ἱπποπόταμον: δηλοῦντες, ὡς ὑποτέτακται ἡ βία τῇ δικαιοπραγίᾳ. οἱ γὰρ πελαργοὶ δικαιοπραγεῖς ὄντες, ὑπὲρ τῶν πατέρων βασάζουσι τοὺς γεγηροκότας γονεῖς· οἱ δὲ ἱπποπόταμοι, ζῶον ἀδικώτατον. *Est in hanc rem Alciati emblema:*

Aërio insignis pietate Ciconia nido. &c.

ὄνοιαν] γράφ. κὴ ἄνοιαν.

Pag. 62. ἱπποποτάμου ὄνυχας) *Hippopotamum describit Plinius lib. 8. capite 25.*

πελειεραὶ ζωγραφοῦσι) *De columbis Plin. lib. 10. cap. 34.*

Pag. 64. βασιλέα ὑπάκουσον) *Antequam in Venetianum exemplar incidissem, quoniam in exemplari nostro legebatur* κάρισον, *legendum credebam* κοάπισον, *patentissimum: cui sanè lectioni quadrat optimè id quod subnecti-*

nectitur, αἰνιττόμενοι γράφειν τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν.

παρ' αὐτοῦ --- ἐν τῷ κόσμῳ) *Lacunam hanc replendam existimo interjecto verbo* κυβερνᾶται *aut* ὑπάρχει, *ut intelligatur, ab eo non secus regi mundũ, ac domum regiam, quæ in orbis ambitu utiq; continetur.* Pag. 66.

ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος --- ἐκ τῆς τοῦ κέντρου) *Lacunas hujus sententiæ ita replendas existimo, ut legas,* ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος χρηστότητος καὶ ἐκ τῆς τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως, βασιλέα χρηστὸν ἅμα καὶ εὔτονον εἶναι πρὸς διοίκησιν.

κροκόδειλον ζωγραφοῦσι) *De quo Plin. lib. 8. cap. 25.* Pag. 70.

αὐτότοκον καὶ κατωφερὲς) αὐτότοκον *per se ac facilè pariens. Nam & paulò antè* πολυγόνον *esse dixit.* κατωφερὲς *exposui, in ventrem pronum. Significat & hoc nomen in humum deflexum ac despiciens.*

IN LIBRVM SECVNDVM.

Pag. 71. Καὶ ἀετῶ νεοσσὸν) νεοσσὸς lego, & ubi in Venetiano paulò pòst κυκλοηδὸν legebatur, lego κυκλοειδὲς. Cæterùm existimo libri hujus initia mutila esse, ex eo potissimum, quòd cùm cæterorum rationem diligentissimè attulerit, in his rationem subticuerit, idq; ad illud usq; caput, cujus est titulus, τί δηλῶσι, χελιδόνα γράφοντες. Nisi fortè horum omnium rationes prætermittendas autor ipse censuit, quòd vel omnino ignotæ essent, vel quod potius credendum sit, quòd apud Ægyptios vulgò notissimæ essent.

δύο πόδες σωηγόμφοι) Lego vel σωηγμφοι, vel σωημμφοι, aut si libet σωαγόμφοι. Progressus siquidem Sol ad ultimum punctum Cancri vel Capricorni, jam ibi defixus subsistere videtur, quòd non ultrà, austrum vel aquilonem versus progrediatur, sed incipiat vel à nobis abscedere, vel ad nos rursum propiùs accedere. Græci conversionis Solis rationem habentes, τροπὰς χειμερινὰς καὶ θερινὰς dixêre, quæ Latini hyberna æstivaq; solstitia, nomine ex ejusdem statione desumto, quòd ibi stare videatur.

Pag. 73. αἰδοῖον χειρὶ κρατύμφον) Unde & legimus quõdam

dam extitisse philosophum, qui in somno manum alteram ori, alteram pudendis admoveret; innuens nimirum hæc duo esse in homine membra, quæ moderamine egeant, frenatuq; difficilima sint.

ἄνθη ὃ ἀνεμώνης) *De anemone papaveris genere vide abunde Plin. lib. 22. cap. 23. & Erasmum in proverbio* ῥόδον ἀνεμώνη συγχείνεις. *Insuperq; medicos, præcipuè Dioscoridem lib. 2. cap. 169.*

γυναῖκα ἔγγυον) *Vide num* ἔγκυον *legi possit, & quod pòst sequitur* σημαίνει, *structuræ sensusq; ratio postulet, ut in* ζωγραφῶσι *commutetur.* Pag. 78.

οἷον πέρυγας ἔχων) ἔχουσα *legendum existimo, quod & oratio satis indicat.*

ὥραν δηλοῖ) *potest & per horam, & per anni pulcherrimam partem verti. Sed cùm ratio hujus ex autore non appareat, fit ut non satis assequamur, utro hîc modo sumi debeat.* Pag. 77.

φυέα] *lege* φονέα.

ὡς θῆραν --- τὸν ἀέρα) *Et hic locus mutilus est, nec restitutu facilis, nisi dictionem* τὸν ἀέρα, *ut supervacuam expungas.* Pag. 79.

πράγματα ἑπτά) *Malim cum veteri interprete legere* γράμματα. *Sed & hujus rationem rei ignoramus.*

Pag. 81. ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν) *De Ichneumone Plinius lib. 8. cap. 24.*

Pag. 83. ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσι) *Herba est sic dicta, quòd montibus gaudeat, vel, ut alijs placet, quòd visum acuat. De hac & varijs ejus generibus Plin. lib. 20. cap. 17. Hæc & cunila dicitur. Autor Diosc. quem vide lib. 3. cap. 28.*

Pag. 85. ἐκστοίζοντα) *Verti cum vetere interprete, caudâ flagellantem: significat propriè hæc dictio idem quod* ἐκ τῆς στοᾶς ἐκβάλλοντα, *quasi à porticu & antro suo pellentem.*

Pag. 87. διὰ τοῦτο στεῖρά ἐστι) *De hac re vide Plin. lib. 8. cap. 44.*

ταῦρον ἐπὶ τὰ ἀριστερά) *Idem Plin. ejusdem lib. cap. 45.*

ἀετόν λίθον βαστάζοντα) *de aquilis Plin. lib. 10. ca. 3.*

Pag. 92. ὠτίδα) *Avem hanc dictam putat Plin. quòd sit auribus plumeis eminentibus, quam describit lib. 10. cap. 22. & 27.*

ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὀπὴν &c.) *pro*
Pag. 95 ῥήσσει *legunt nonnulli* ῥίπτει, *sic & pro* ῥήγματος, ῥίμματος, *& pro* ὀπὴν, κοπὴν: *quam lectionem nõ improbo.*

Pag. 97. στόμα στόματι ἐμβάλλει) *Viperæ mas, inquit Plin. lib.*

lib. 10. cap. 62. caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine.

αὕτη γὰρ ἐν τῇ --- ἁ λίκτεται) *Videtur deesse* ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, *naturali ordine ac ratione, aut simile quippiam.*

σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν) *De hac Plin. lib. 10. cap. 66.* Pag. 93.

ἀπάλακα ζωγραφοῦσι] *Talpis visum non esse, oculorum tamen inesse effigiem, si quis prætentam detrahat membranam, autor Plin. lib. 11. cap: 37.*

ἄνθρωπον διανθένται] ἀπὸ τοῦ διαίνειν, *quod verbum interdum* ἐξαπατᾶν, *decipere & circumvenire notat.* Pag. 101.

φαγόνται κόνυζαν] *De quâ Dioscorides lib. 3. c. 116.* Pag. 103.

ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν] *Plin. lib. 8. cap. 36.* Pag. 111.

ἐλέφαντα καὶ κελὸν] *Vetus interpres pro* ἐλέφαντα *legebat* ἔλαφον, *sicut & paulo pòst, ubi de dentibus elephanti fit mentio.* Pag. 113.

ἀδίαντον τὸ βοτάνιον] *Ea est quæ vulgo capillus Veneris dicitur, inde nomen nacta, quòd folium ejus aquâ perfusum* ἁ διαίνεται *non madeat, sicco semper simile. De hac Dioscorides lib. 4. cap. 120.* Pag. 117.

διὸ καὶ κάμηρον λέγεται] *quidam legunt* κάμαρον, *quod in idem recidit,* ἀπὸ τοῦ κάμπτειν τὸν μηρόν. Pag. 121.

οἰνο-

Ibid. οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο] *Homerus Iliados ά. verba sunt Achillis Agamemnoni conviciantis. Hessus ita vertit:*

Ebrie, victe mero, vultu distorte canino,
Qui trepidum pavidi cor habes timidissime cervi.

Pag. 127. λάμειαν ἔχοντα] *Lego* λαίμειαν, ἀντὶ τοῦ λαιμαργίαν.

Pag. 12. στρουθίον πυργύτην] *De hoc passerum genere vide apud Paulum Æginetam lib. 1.*

Pag. 131. στρουθοκαμήλου πτερὸν] *De struthocamelo, quæ avium maxima est, Plinius initio statim libri 10.*

ATq; hîc nostrarum observationum finis sit. Quas (etsi non ipsis omnia, quæ in hoc autore mutila erant, loca restituimus) eo tamen nomine, boni, Lector, consules; quòd non totum librum primum vetus exemplar, à doctiss. & diligentiss. homine Guil. Morelio nobis oblatum, habuerit: & Venetianũ exemplar, unde hæc transscripta sunt, multis scatebat mendis· atq; haud scio an paucioribus, quàm jam à multis annis hîc typis mandatum fuerat. Tu interim benè vale, & his fruere.

NOTÆ

NOTAE DAVIDIS HOESCHELII, AVG. AD I. librum Hieroglyphic. Horapollinis.

Ὡραπόλλωνος] *Ita liber Aug. calamo diligenter exaratus. Videtur is, cujus vitam ex Suida initio præfiximus: isti enim libelli ad τερψικὰ referri possunt. Alium puto fuisse Horapollinem Ægyptium sub Zenone Imp. cujus etiam Suidas meminit; quamvis locus est lacunosus. Chæremonem & Hermapionem quoq; hoc argumentum attigisse: ex Eusebij libro 3. Præp. Evang. è Suidæ collectaneis, & Ammiani Marcellini lib. 17. cognoscimus; Hermatelem, ex Tertulliano de spectaculis· quanquam id nomen libri mſ. multis modis variant. Quod porrò quidam Ὡρος Ἀπόλλωνος scribũt, quo etiam modo in apographo Indicis libror. m. ſ. Bibliothecæ Vaticanæ legitur: id vel etymologiæ ratione; vel quòd sit τῶν διπλογραφερψίων, fieri dicamus.* Horapulum, *elegans m. ſ. quem Justus Poghinus Gallus olim J. Scheckio JC. amico nostro, ostendit, in frontispicio & fine constanter nominat: sive id recentium Græcorum more, qui pro* Moscho *dicunt* Moschopulus; *seu corruptè, pro Horapolline.*

ἱερογλυφικὰ] *scil.* γράμματα: *quæ* αἰγυπτιακὰ *vocat Diod. S. libro I.* αἰθιοπικὰ & ἱερὰ, *lib. 3. opponitq;* τοῖς δημώδεσι, *quæ* δημοτικὰ *Herodoto Euterpe. De his Plinius lib. 36. cap. 8. etenim scalpturæ illæ, effigiesq; quas videmus; Ægyptiæ sunt literæ:* σημεῖα τινα καὶ χαρακτῆρες, *Lucian. Hermotimo: quam inde* τὴν διὰ συμβόλων φιλοσοφίαν *appellat Philo, Clem. Al.* μυστικὴν, & τὴν αἰγυπτίων θεολογίαν, *Plut. vide & C. Tacit. lib. 11. Amm. Marcell. lib. 17. De symbolo autem Crucis hieroglyphico, Socratem Eccles. hist. lib. 5. cap. 17. & G. Cedreni annal.*

Cap. 1. πῶς αἰῶνα] *Facilè assentior conjecturæ nobiliss. viri, &* προσφώνησιν *hîc deesse; quum secundi libri proœmium eam lectoribus suspicionem moveat: & paraphrasin potiùs, quàm nudam interpretationem, Philippi illius videri posse; quum aliena fide,* σημαίνουσι, *non* σημαίνομεν, *omnia recitentur. Versus etiam Homeri, lib. 2. cap. 101. adferatur.*

ὄφιν] *Cyrillus lib. 9. contra Julianum, ait; Ægyptios fingere serpentem in figuram temporis.*

Basiliscus colore est subflavus, inq; capite tres habet cristas: solo intuitu, & sibilo, necat; mortuus etiam, si tangatur.

τριῶν γενῶν ὄφεων] *Varia serpentum genera libro ad Pisonem, de Theriaca, commemorat Galenus: ac de Basilisco quidem hæc;* ὁ μὲν γὰρ βασιλίσκος (ἔστι γὰρ τὸ θηρίον ὑπόξανθον, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρεῖς ὑπεροχὰς ἔχον) ὥς φασιν, ὅτι καὶ ὁραθεὶς μόνον, καὶ συρίττων ἀκου-

ἀκμὴ θεὶς, ἀναιρεῖ τὰς ἀκμὰς αὐτῶν καὶ τὰς ἰδιότητας αὐτοῦ: καὶ ὅτι τῶν ἄλλων ζώων, εἴτι καὶ ἅψαιτο τῆς ζώσης ἀνηρημένης, καὶ αὐτὸ τελευτᾷ εὐθέως, καὶ διὰ τοῦτο πᾶν αὐτῆς τὸ γένος τῶν ἄλλων θηρίων ἐγγὺς εἶναι φυλάττεται. *Ibidem* (*ut hoc obiter ostendam*) *ancillæ Cleopatræ* Νάειρα *&* * Καρμιόνη *dicuntur, quæ Plutarcho* ἱερᾶς καὶ χάρμιον. **χαρμιόνη, Glycas. *γράφ. καὶ ἱερᾶς.*

ὄφιν ζωγραφῆσι] *Cyrillus lib. eod. aspidem, in figuram cœli: quod in circulum feratur. Sunt, qui anni symbolum faciant: vide H. Volsium, in somnium Scipionis.* *Cap. 8.*

τὸ γῆρας] τὸ σύφαρ, *Luciã. Hermot.* (*Sic Aristoph.* γελῶ μᾶλλον, ἢ τὸ γῆρας ἀφεὶς: *Suid.* ἀντὶ τοῦ ἐάσας· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄφεων, τῶν ἐκδυόμενον τὸ γῆρας. *Vide Aristot. 8. hist. animal. 17. Theocriti Aram. Ælian. lib. 9. de animal. cap. 16. Nicandri Theriaca. Plin. lib. 8. cap. 27. & lib. 20. c. 23. Virg. 3. Georg. 2. Æneid. Nonn. Dionys. lib. 41.*) *Serpentem inde symbolum Medicinæ dixerunt. Ut enim ille fœniculi gustatu senectam exuit; oculorumq; aciem succo ejus reficit: ita ægroti, ope artis Medicæ, morbos depellunt, Theodor. lib. 1. Therapeut.*

τῷ μείωσιν εἰς αὖτὴν λαμβάνειν] *Quod Simplicius,* εἰς τὰς ἰδίας ὁλότητας *reverti, dixit: Epicharmus,* καὶ ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, πάλιν: γᾶ μὲν εἰς γᾶν, πνεῦμα δ' ἄνω. *Similia apud Philon. & Eurip.*

ἐνιαύσιος χρόνος] περιτελλόμενος, ἢ περιπλόμενος ἐνιαυτὸς, Hom: ἀπὸ τοῦ ἰέναι εἰς ἑαυτόν. *Annus vertens, est natura, dum Sol, percurrens 12. signa, eodem, unde profectus est, redit: Censorinus, Herodot. lib. 1.*

Cap. 3. ἀστρογκύων] *Hæc lectio m. s. cod. Aug. vera est: is est* ἀστρῶν κύων: τὸ κατ' ἐρανὸν ἄστρον *Cl. Alex. intelligitur Canis, quæ & Canicula, Sirius. Plut. lib. de Iside;* λέγουσιν οἱ ἱερεῖς, καλεῖσθαι κυνὸς μὲν τὸν Ἴσιδος ὑφ' ἑλλήνων, ὑπ' αἰγυπτίων δὲ Σῶθιν (*pro quo alibi, apud eundem,* Σώθιν *legitur*) & τὸν ἄστρων τὸν Σείριον, Ἴσιδος νομίζουσιν. *Homerus:* ἔλιος ἀστὴρ, *Iliad. λ'.* ὁ τῆς ἠριγόνης κύων, *Lucia. de quo Didymus ad lib. Iliad. χ'. Nonn. Dionys. lib. 47. Sirius aliquando pro Sole accipitur, Diod. S. lib. 1. Plut. de Iside.*

Σείριος.

Cap. 4. πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπαέρχουσαν] *sc.* σελήνην: *quindecim gradibus confectis; id est, quando ☽ 15. partibus à ☉ recessit, post ♂ tendēs ad ♃: tum enim* ὕπαυγος *esse desinit, & fit orientalis à Sole, secundum Astrologos. Ptolē. lib. 4.* τετραβίβλου, *cap.* περὶ συναρμογῶν. *Theon in Arati phænom. Plin. lib. 2. cap. 14. Interpretatio illa, quæ ιε'. μοίρας pro 15. diebus accipit, locum habere non potest: quia tum Luna Soli opponitur, & plenum*

num lumen nobis obvertit: tantum abeſt, ut corniculata appareat. De hoc Horapollinis loco, quidam vir doctiſſimus, ſic ad me: Proponit autor diſtantiam 15. partium, id eſt, 15. graduum, non quòd in illo poſitu dunta-xat ☽ cornua ſurſum tendat; nam revera quum primùm illa unico gradu à ☉is conjunctione diſcedit, ſtatim reſpectu noſtri cornua erigere incipit, etiamſi nondum appareat: ſed dum 30. diebus completis, ait, ☽ deorſum inflexa gerere cornua; cum vulgo loquitur, quod integro menſi 30. dies tribuere conſuevit. Supponit autem Solem in eodem poſitu, quo ſupra, id eſt, in Occidente, & Lunam ejus conjunctionem appetentem: tunc enim ☽ antequam ☉i in eodem longitudinis puncto jungitur, cornua ſua deorſum inflectit. Vide infra ca. 66.

τριακοσίων ξέ. ἡμερῶν] *Plin. lib. 18. cap. 25. & l. 34. c. 7. Janum geminum à Numa rege dicatum ſcribit, qui pacis belliq; argumento colatur, digitis ita figuratis, ut* CCCLXV. *dierum nota, per ſignificationem anni, temporis & ævi ſe Deum indicaret. Jani ſimulachrum olim etiam ita effingebatur, ut dextra τ, ſiniſtra verò ξέ. literas præferret: quo itidem numerus dierum anni exprimitur. Vide Suid. in dictione χρόνος: Plut. in placitis Philoſoph. & Cenſorin. de die Natali, cap. 6. 7.* Cap. 5.

τ	300.
ξ	60.
ε	5.
τξέ.	365.

εἰδώλου ἡλίου] *Clem. Al. Strom. 5.* ὁ δ' ἱέραξ, σύμβολον ἡλίου: Cap. 6.

πυρώδης γὰρ καὶ ἀναιρετικός. αὐτίκα τὰς λοιμικὰς νόσους ἡλίῳ ἀνατιθέασιν. Eustath. ἀ. Iliad. ἱέραξ δ' ἱέρωται ἡλίῳ ἀπόλλωνι, διά τε τὸ * ὀξὺ τῆς κινήσεως, καὶ διὰ τὴν ἐξ ἐτυμολογίας συγγένειαν: καὶ γὰρ ἵεται ῥᾷον ὁ ἥλιος.

*Diod. S. li. 3.

ὀξυωπῶν] Ælian. lib. 10. de animal. cap. 14.

πολυχρόνιον] Ad annos usq; 700. idem: quod in dubium tamen vocat.

Cap. 7. ὑπτιάσας] ὡς ἐξ ὑπτίας νέων, ibid.

αἷμα] σαρκῶν δὲ ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα, καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς, Ælian.

Cap. 8. ψυχῆς περίβολος] Cor, mentis quædam sedes est; in eo enim creditur esse animi virtus principalis, Gr. Nyss. hom. 1. in Pascha. Hippocr. lib. περὶ καρδίης, ubi & de animi nutrimento. at Philo, περὶ ὀνείρων, Cl. Al. Str. 5. & Galenus (libro, ὅτι τὰ τῆς ψυχῆς ἤθη ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν ἕπεται) cerebrum, animi domicilium dicunt. vide Theodoreti Serm. 5. ad Græc. infid.

ἐκκορὶ, κορὶ] Scholiastes Pindari, locum adfert ex Æschyli Danaidibus, quo idem innuitur;

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος:
ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς νυμφίους,
νόμοισι θέντων, σὺν κόροις τε καὶ κόραις
κἀν τῷ βίῳ * ἀκορεῖ---

*ἴσ. ἐκκόρει.

ἀντὶ τοῦ, κόρας κορώνας. παροτρύνοντες δ' ἔνιοί φασιν, * ἐκκορεῖ κόρους κορώνας. Quibus verbis an mendum subsit, vide. velut ibid. αἰσχύνω mendosè legitur,

tur, pro αἰχμῶν, τὸ ὑτελίζων. De eodem ritu, Æliani verba lib. 3. cap. 9. de animal. sunt hæc:

In nuptijs olim ceteres, audio, post hymenæum Cornicem in vocare solitos fuisse; hocq; Concordiæ signum dare ijs, qui liberum quærendorum gratiâ cõvenissent.

Eandem porrò continentiæ laudem cornicibus, quam autor noster, tribuit Naz. paræneſi ad Virg. Plutarch. Grÿllo & Ælianus.

κορῶναι (inquit hic) ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται· καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς. καὶ ἐκ ἂν εἰδοίτις μιγνύμενα ταῦτα τῷ ζῴῳ ἀνέδην, καὶ ὡς ἔτυχε. λέγουσι δὲ οἱ περὶ τέτων ἀκριβῶντες, ὅτι * κἂν ἀπθάνοι τὸ ἕτερον, τὸ λοιπὸν χηρεύει.

* idem de turture scribit Basil. M. hemil. 8. in Hexaem. Clem. Al. Strom. 2. Naz. car. ad Virg. paranetico.

μιᾷ κορώνῃ] Non alienum ab hoc loco, quod ibidem legitur: οἵτε ἕδρας πήσεις καὶ ὀρνίθων φυλάττοντες, ἐκ δύσμβολον εἰς μαντείαν ὀπδύσιν εἶναί φασιν, εἰ ἕωκάσοιτο κορώνη μία.

αὐτόχθυες] ὁ καύθαρος, ἄθηλυ ζῶόν ἐστιν, &c. Ælian. lib. 10. cap. 15. Plut. lib. de Iside, duobus in locis. ijdem, Scarabæum viris bellicosis sculpturam annuli fuisse, inquiunt: quòd maribus prorsus universis pro patria pugnandum sit. Ammian. Marcell. lib. 17. per vulturem naturæ vocabulũ pandunt: quia mares nullos posse inter has alites inveniri, rationes memorant Physicæ. Cap. 10.

βοὸς] ὄνος, secundum * Suidam; qui, idem vocabuli etymo confirmat.

* Suidas suprà locum Plinij, è lib. 11. cap. 20.

σφαιροειδὲς] Præter Plut. & Ælianum, nisi quod locus apud illum mendosus, Euseb. lib. 3. Evang. præparat.

rat. idem adfert è libro Porphyrij περὶ τῆς τῶν ἐμψύχων ἀποχῆς, *ubi Ægyptios, etiam Cantharum sive scarabæum, tanquam vivam Solis imaginem, coluisse, scribit:* αἰγύπτιοι δὲ ἐσέφθησαν, ὡς εἰκόνα ἡλίου ἔμψυχον.

αἴλουρον] *Gell. lib. 20. cap. 8.* ælurorum *oculos ad Lunæ vices (inquit) aut ampliores fieri, aut minores. illud,* ἐν πανσελήνῳ: *hoc,* ἐν ταῖς μειώσεσι τοῦ ἄστρου, *Plut. Similia de Cercope, annal. lib. I. apud M. Glycã: de Ibide, quæ interlunij tempore cæca: & de mustela, cujus epar, cum Luna, variatur, Plut. lib. 4. Sympos. q. 5.*

διὰ τὴν τριακονθήμερον] *Herodot. Cleiô,* αἰγύπτιοι δὲ τριακοντημέρους ἄγοντες τοῦ δυώδεκα μῆνας, ἐπάγουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος πέντε ἡμέρας, παρὲξ τοῦ ἀριθμοῦ. *Vide Diod. S. lib. I.*

ἶβις) καὶ τῷ ἑρμῇ δέ φασι, τῷ πατρὶ τῶν λόγων, φιλεῖται: *Aelianus lib. 10. de animal. cap. 29.*

Cap. 10. πρὸς βορέαν) *Plut. Rom. quæst. 93.* θῆλυ πᾶν τὸ γένος ἐστὶ, καὶ κυΐσκον δεχόμενοι τὸν ἀπηλιώτην, ὥσπερ τὰ δένδρα τὸν ζέφυρον, *Aegyptij perhibent, totum vulturum genus esse fœmininum, & concipere Subsolani flatu excepto; sicut arbores Favonij admisso spiritu. Aelian. lib. 2. cap. 46. Vulturem non nasci ma-*

rem

rem ajuut : quam rem non ignorantes hæ beſtiæ, pullorumq; ſolitudinem ac inopiam timentes ; ad gignendos pullos talia machinantur : adverſæ Auſtro volant : qui ſi non ſpirat, ad Eurum ventum oris hiatu ſe pandunt ; ſpiritus venti influens, ipſas implet. Vide Baſil. M. homil. 8. in Hexaëm. Mich. Glyc. annal. lib. I.

ἡ γύψ] ὁ γὺψ, *maſculino genere, utuntur alij ſcriptores, Levit. 11. Devt. 14. Job. 39. Baſil. M. homil. eád. Ariſtot. 6. hiſt. animal. 5. Plut. Lucian. Xiph. &c.*

αὐτὸ μόνον] *duntaxat : ita loquitur Lucian. Somnio. & Philo paſſim.*

ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γῦπ ὀρνέων] *Ita malim cum Aug. Cod. legere, quàm cum Interpretibus γυπῶν : quanquã non ſim neſcius, Ariſtotelem duo vulturum genera facere, 8. hiſt. animal. 3.* τῶν δὲ γυπῶν (*inquit*) δύο ἐστὶν εἴδη, ὁ μὲν μικρὸς καὶ ἐπιβουλότερος : ὁ δὲ μείζων καὶ ἀποδοειδέστερος. *Plin. lib. 10. cap. 6. vulturum prævalent nigri. Cæterùm, aves cohortales quoq; vento cõcipere ; autor eſt Columella, lib. 6. cap. 27. Plinius lib. 10. cap. 61.* Quidam & vento putant ea (*ſcil. ova hypenemia*) generari : qua de cauſa etiam zephyria appellantur. *Ariſtot. lib. 6. hiſt. animal. cap. 2.* ζεφύρια δὲ καλεῖται τὰ ὑπωμόμια ὑπό τινων, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐαρινὴν ὥραν φαίνονται διεχόμενα τὰ

πνεύματα αἱ ὄρνιθες. *Augustinus lib. 21. de Civ. Dei, cap. 5.* In Cappadocia etiam equas vento concipere, eosdemq; fœtus non amplius triennio vivere *scribit. De quo & Varro lib. 2. cap. 1. & Plin lib. 8. cap. 42. Ælianus oves non ignorare ait, Boream & Austrum non minus, quàm qui eas ineant arietes, earũ fœcunditatem promovere; & illum quidem ad masculæ sobolis generationem, hunc fœmineæ efficacem esse; ideoq;, pro sexus desiderio, ad alterutrum ventum in coitu se se obvertere, lib. 7. cap. 27.*

ζεφυρογενεῖς ἵπποι.

γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον] *id est,* ὑπ' ἀνέμου ὀχευομένων: at vulturum, qui ex vento concipiunt, ova ad gignend. *absq; negandi particula, cum m. s. rectiùs legeris. Phasianinus,* Vulturum autem, in aëre coitum facientium sub vento, ovorum generatio ad procreandum fit.

ἄλλα γένη ὀρνέων] οἷον ἀλεκτορίδος, πέρδικος, περιστερᾶς, ταῶνος, χηνὸς, χηναλώπεκος, *gallinæ, perdicis, columbæ, pavonis, anseris, chenalopecis, Aristot. Plin.*

οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν] γίνεται γὰρ τὰ ὑπηνέμια γόνιμα, ἐὰν ἔν τινι καιρῷ ὀχευθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρρενος, *Aristot. 3. de Gener. anim. 1.*

ἀφ' οὗ καὶ] *Phasianinus,* atq; etiam exinde in omni

mni dea id obſervant, vulturem ſubſcribendo.

συνεστάναι] *Phaſianin.* Ipſis etenim Ægyptijs mundus ex hujuſmodi conſiſtere fœminis, non verò maſculis, videtur. *Cap. 12.*

ἀρσενοθήλεις] *Phaſianinus*, hermaphroditi: *qui ſunt Philoni* ἀνδρόγυνοι *&* γύνανδροι *Plut.* μητέρα τὴν σελήνην τοῦ κόσμου καλοῦσι, καὶ φύσιν ἔχειν ἀρσενόθυλυν οἵονται, *Lunam mundi matrem appellant, & naturam ex utroq; mixtam ſextu ei aſſignant. Ammonius in lib. Ariſtot. de Interpret.* καὶ τοῦ εἰ ἀρσενικῶς αἰγύπτιοι τὴν σελήνην ὀνομάζειν εἰώθασιν: ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν γῆν οἶμαι αὐτὴν παραβάλλοντες, οὐχ ὑπὸ ἡλίου μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς φωτιζομένην. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ Ἀριστοφάνους λόγος τὸ μὲν ἄῤῥεν τῷ ἡλίῳ προσήκειν ἔφη, τὸ δὲ θῆλυ τῇ γῇ, τῇ δὲ σελήνῃ τὸ ἀῤῥενόθηλυ. *Naz.* εἰσήχθη τις ἡμῖν καὶ μαρκίων θεὸς ἀῤῥενόθηλυς, *introductus nobis eſt Marcionis etiam Deus, maſculo fœmineus.*

ἐγκόσμιον] Mundanũ, *ſeu* qui in mundo eſt, *propriè ſignificat. Phaſianinus*, Deum totius orbis, *Bernardinus planè omiſit.* *Cap. 13.*

κόλυμβον] *urinatorem, natatorem,* κολυμβητὴν τὸν ὕφυδρον, *Ælian.* τὸν τὰς ἀποδύσεις τὰς κατωτάτω μετιόντα, *idem.* κυβιστὴν, *Naz. Phaſianin.* ſtagnum.

κυνοκέφαλον] *De Cynocephalo, Ariſt. lib. 2. hiſt. anim. cap. 8. Aelian. lib. 4. cap. 46. de animal. & lib. 6. cap. 10. Diod. S. lib. 3.* *Cap. 14.*

ἐπειδὴ οβ'. χώρας] *totidem ſunt linguarum idiomata, Epiphanio autore, lib. I. contra hæreſ.*

γράμματα ἐπισταμένων] *Ptolemæis regnantibus. Aelian.*

ἑρμῇ] εὑρετῇ τῶν παιδειῶν καὶ τῶν τεχνῶν, *Diod. S. lib. 1. sect. 2.* γραματικῆς καὶ μουσικῆς, *Plut. de Iside.*

ἄργον] *Lib. m. s.* ἄρτον, *quod probo. ut sit hic sensus;* Cynocephalum neq; piscibus, neq; pane vesci è piscibus confecto. *Quo panis genere victitasse Oritas, Plin. docet lib. 7. cap. 2. qui idem lib. 18. cap. 11. & ostrearij panis meminit. Strabo lib. 15. pisces ad Solem assatos, in mortarijs, quæ è ceterorum vertebris fiant, ab Oritis illis tundi; atq; inde, frumento paululum admixto, panem confici scribit:*

Ὀρεῖται, ichthyophagi, panē è piscibus conficiunt.

οἱ σπόνδυλοι δ' αὐτοῖς εἰσὶν ὅλμοι, ἐν οἷς* πτήσουσι τοὺς ἰχθύας ἐν ἡλίῳ κατοπτήσαντες· εἶτ' ἀρτοποιοῦνται, σίτου μικρὰ καταμίξαντες.

* πτίσσουσι.

Athenæus lib. 9. ex Mnesimacho, inter piscis species, ἄρτους *quoq; ponit. Phasianinus* Argum *piscem accepit, quem nullus reperio:* ἄρκτος *verò apud Aristotelem, aliud. Bernardinus totum hunc locum, ut alibi aliæ (vitio forsan exemplaris) prætermisit.*

καθάπερ καὶ οἱ ἱερεῖς] *Piscem odij,* τοῦ μίσους, *seu (ut Horapollo noster) rei abominandæ,* τοῦ μύσους, *symbolum fuisse apud Aegyptios; Clem. Al. Str. 5. Plut. lib. de Iside ostendit: unde piscium esu abstinuisse Sacerdotes, nihil mirum. idq; cùm alias ob fabulas, inquit Clemens, Str. 7. tum potissimùm,* ὡς πλαδαραὶ τὴν σάρκα τῆς τοιᾶσδε κατασκευαζούσης βρώσεως. *Sua etiam ætate piscibus Aegyptios Sacerdotes abstinuisse, scribit idem*

Plut.

*Plut. lib. 8. Sympos. q. 8. (quod apud Interpretem desideratur) &, *piscium nullum immolari, nullo rem sacram fieri. Piscem coluerunt Syri tanquam Deum. Diod. S. lib. 2. Lucia. de Syria Dea.*

* ἰχθύων θύσιμος οὐδεὶς, οὐδὲ ἱερεύσιμος.

περιτομὴν) *Philo* περὶ περιτομῆς. *Cl. Al. Str. 1.*

ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ) *Lacuna in m. s. eadem, & lectio, forsan restituenda hoc modo;* ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ που καταῤῥυῇ· κατασκευάσματα ὑπάρχει, δι' ὧν &c. Phasianinus, *Ne verò latiùs aqua utiq; decurrat, néve rursus restrictiùs: præparationes quædam ibi fiunt, per quas aqua ipsa ad horologium defluit: ambobus etenim præparamentis opus est.* Cap. 16.

θυμὸν) Furorem, *Phasian.* Animum, iram furorem, *Bernardinus, quũ vox Græca sit* πολύσημος. *Elias Cret. episc. Leo sic est à natura comparatus, ut & iracundia, & vitæ solivagæ studio, & abhorrente à societate sui generis animantium instituto delectetur. Quæ ad verbum leguntur homil. 9. Bas. M. & annalium M. Glycæ lib. I. ubi lacunam p. 68. è Cod. Aug. sic exple,* καὶ ὅθεν τοῖς παθαινομένοις ἡ ὑγεία προσγίνεται. *Plura de Leone vide apud Aristot. & Aelian.* Cap. 17.

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην) *Oppian. lib. 3.*

---μεγάλην δέ τε κόρσην
ὄμματα δ' αἰγλήεντα--- *id est,*
Fulgentes oculos, caput immensum.

ὥρῳ) *Plut. lib. de Iside,* Ωρίωνα τὸν Ωρον *dicit: & lib. 5. Sympos. q. 4.* τοῦ ἐνιαυσίου ἀρχαϊκῶς ὥρους λέγεως, *ut & Diod. S. lib. I. qui inde,* τὰς κατ' ἔτος ἀναγραφὰς, ὡρογραφίας προσαγορεύεως, *inquit.* τὸν δὲ Ωρον μεθερμηνευόμενον φασὶν ἀπόλλωνα ὑπάρχειν, *ibid.*

ὡρῶν κρατεῖν) ὧραι, *quatuor anni tempora; Olympi janitrices Homero:* πυλωρῶσι γὰρ, *Lucian. Unde Janus apud Ovidium,*

Præsideo foribus cæli cum mitibus Horis,
Et redit officio Iupiter ipse meo. *Homerus.*

Iliad. Θ. αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον ὧραι:
Ταῖς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς ἠδ' ὄλυμπος,
ἢ μὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠὲ ἐπιθεῖναι.

Cap. 18. ἀληθῶς γράφοντες) ἀληθῆς μὲν σύμβολον καὶ ῥώμης αὐτῆς ὁ λέων, *Clem. Al. Str. 5. proverb. 30.* σκύμνος λέοντος ἰσχυρώτερος κτηνῶν, ὃς οὐκ ἀποστρέφεται δὲ καταπήσει κτῆνος. *Quid verò sit ὀσμὴ λέοντος, Jobi 6. capite: docet Scholion m. s. è Chrysost.* δυσωδες γὰρ τοῦτο τὸ θηρίον μετ' ὑπερβολῆς: ἐπειδὴ γὰρ ἔχει τοῦτο ἀπὸ τῆς φύσεως πλεονεξίαν, ἕτερος αὐτὸν τῶν ἄλλων φαυλότερον ἐποίησεν ὁ θεός.

ἀνεωγότας) *Plut. oculos Leonis dormientis suffulgere, dormire autem momento temporis, ait. 4. Sympos. q. 5.*

q. 5. vide Aelian. lib. 5. cap. 39. de Animal. & Etymolog.

τῖς κλήθροις τῶν ἱερῶν) *Plut.* καὶ τὸν λέοντα τιμῶσι, καὶ χάσμασι λεοντείοις τὰ τῶν ἱερῶν θυρώματα κοσμοῦσιν. ὅτι πλημμυρεῖ Νεῖλος, ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο λέοντι. *id est,* Cap. 19.

Et Leonem venerantur, rictibusq; Leoninis januas templorum ornant: quia Nilus exundat (ut seq. etiam cap. noster autor asserit)

Titanis primùm curru tangente Leonem.

φοβερὸν) *Amos 3.* λέων ἐρεύξεται: καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται; *Leo rugiet, quis non timebit?* Cap. 20.

Νείλου) *de hoc Strabo lib. 17. Plin. lib. 5. cap. 9. sic autem dictum volunt, sive* παρόσον νέαν (ἤτοι ἐνιαύσιαίαν) ἰλὺν φέρει, *quo alludit Plut. lib. de Iside. Non. Dionys. lib. 3. Heliodorus Tricæ episcopus lib. 9. Aethiopicôn. seu* ἀπὸ Νείλεως, *ut Diod. S. lib. 1.* ὃς μετὰ μάχην ἔκτισεν εὔκρατιν: *seu* ἀπὸ τοῦ νάειν λαιῶς, ὅ ἐστι ῥεῖν κατὰ συστροφὴν: *seu deniq;* ὅτι κατ' ἔτος πλημμυρῶν, ὡρισμένον χρόνον νεάζειν δοκεῖ, *Schol. Theocr. Idyll. 7. Diphthongo cur scribatur; Eustathius ad V. 224. Dionys. Periegetæ indicat:* Cap. 21.

ν	50
ε	5
ι	10
λ	30
ο	70
σ	200
τξέ.	365.

τὸ γὰρ Νεῖλος, κατὰ τὴν δυνάμιν τῶν ἐν αὐτῷ στοιχείων, ποσούμενον, τὸν τξέ. ἀριθμὸν συντελεῖ, ὁπόσαι εἰσὶ καὶ αἱ κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέραι: καὶ οὕτω δείκνυται, ὅτι ὁ Νεῖλος κατὰ εἱρμόν τινα φέρεται.

χολέδρας] χολέδραι, ὑδάτων δοχεῖα, δεξαμεναὶ, *Ammon.* ἀγωγοὶ ὕδατος, *Herodian.* ὑδραγωγοὶ, *Sirac. 24.* ὑδραγώγεια, *Strabo lib. 5.* ὑδρα-

γώγια, *Harmenop.* σωλῆνες, & ὑδροῤῥόαι *Basil.* αὐλοὶ σωλεινοειδεῖς, *Philo. In Glossario,* Canalis, ῥυστρυεξ : *quod emendo,* ῥοῦς, ῥύαξ. *Est autem* χολέδρα *compos.* παρὰ τὸ κοιλὸν, καὶ τὴν ἕδραν, *in tubos cavatum, Siphon. vel* παρὰ τὴν χύσιν, *unde* χολάδες *etiam dicuntur secundum m. s. Lexicon Aug.* Τὰ ἔντερα. Phasianin. *sedes communes.*

τοὺς εἰσαγωγεῖς] κρουνοὺς, *Basil. hinc, aquam per tubos sive canales illos ductam,* εἰσαγώγιμον ὕδωρ *idem Strabo vocat.*

ἀφ' οὗ] *Phasianin.* qui mos in hodiernum usq; diem etiam num apud eos firmus perdurat, qui vota pro humoris & aquæ abundātia suscipiūt.

Lucian. de Saltat. Plut. de oraculor. defectu. Strabo lib. 9.

μέση τῆς οἰκουμένης] *Medium terræ sive ab aquilis, seu à corvis, seu ab oloribus esse inventum, qui ab extremis illius partibus eo convolarint, ubi templum fuerit Delphicum : fabulantur Græci ; quem inde* ὀμφαλὸν γῆς, *Pindarus, Pyth. ode 8. & 11. Nem. ode 7. Euripides Medeâ, eosq; secutus Plato, lib.* δ' πολιτιῶν, *id est, terræ umbilicum, dixit. Hinc* μεσόμφαλος ἕδρα τοῦ ἀπόλλωνος, *apud Clem. A. ex eod. Eurip. Sic* μεσόμφαλον ἄστρον ὀλύμπου, *est aries Nonno. Dionys. lib. 1.*

Cl. Alex. Protrept.

Cap. 22.

θυμιατήριον] *Plut. lib. de Iside, Ægyptios cœlum*

hac

hac figura significare scribit. neq; tamen quicquam impedit, eâdem Ægyptum notatam, quam cœli imaginem interpretabantur, ut est apud Hermetis Æsculapium, cap. 9. Videtur hac quoq; zelotypus designatus: etsi Horapollinis verba id non clarè exprimunt.

φυλακτήριον] ἀλεξητήριον, ἀντιφάρμακον, περίαπτον. *Cap. 24.*

ἄπλαστον] καὶ ἀδιατύπωτον, *Philo.* παιδίον μὴ ἐξεικονισμένον, *Exod. 21.* *Cap. 25.*

ἀνεωγότας ἔχειν] *Plut. lib. 4. Sympos. q. 5. Æliã. lib. 13. de animal. cap. 13.* *Cap. 26.*

γλῶσσαν] σοφῆς ὀχετηγὸν ἰωῆς, *Non. D. lib. 26.* *Cap. 37.*

λόγοι τὲ] ἐν ἀνθρώπῳ δ' ὁ μὲν ἐστιν ἐνδιάθετος, ὁ δὲ προφορικὸς: καὶ ὁ μὲν οἷά τις πηγὴ, ὁ δὲ γεγωνὸς ἀπ' ἐκείνου ῥέων: καὶ τοῦ μὲν ἐστὶ χώρα τὸ ἡγεμονικὸν: τοῦ δὲ κατὰ προφορὰν, γλῶττα καὶ στόμα, καὶ ἡ ἄλλη πᾶσα φωνῆς ὀργανοποιΐα, *Philo lib. 3. de Mose.*

Aristoteles illum τὸν ἐν τῇ ψυχῇ, *hunc** τὸν ἔξω λόγον *vocat, 1. Analyt. post. 8. Vide Basil. M. homil. in principium Joannis, & Naz. definit. Jamb. Ælianum libro 10. cap. 29. de animal. His quidam addunt* λόγον ἐγγράμματον, *cujus hic manum Horapollo symbolum facit; quam* ἔγγραφον αὐδὴν *ex Nonno dicere possumus: nam & scribendo, idq; manus ministerio, sensa mentis exprimimus.*

*τὸν ἐν προφορᾷ *Plut.* λεκτικὸν, *Domosth. H. Vuolph. Isocr.*

ᾳμέ] χίλια ἐνενήκοντα πέντε.

ὕφαιμον] *Cruore suffusum. Huc pertinent illæ Græcorum phrases* φονικὸν βλέπειν, *Basil. M.* φοβερὸν, ὕποπτον, ἰταμὸν, δριμὺ, ὀρίγανον, *Lucian. Aristoph.* ταυρωπὸν ἀποβλέπεσθαι, *Philo,* ταυρηδὸν ὁρᾶν, *& similes. Genes. 4.* ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου; *dicit Caino Iehova: & Iacobus Leæ Racheliq;,* ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμὲ, ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, *ibid. 33. & 1. Reg. 18. de Saulo dicitur,* καὶ ἦν Σαοὺλ ὑποβλεπόμενος τὸν Δαβὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπέκεινα. *Quo sensu Latini etiam,* torvè aspectare, torva tueri, oculis torvis tueri dicunt.

ὀφθαλμὸν] *Nam & oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti simus; loquuntur, Cic. 1. de Leg. Suntq; animi tanquam fores, Polemoni: quos cor sequi,* ὄμμασι γὰρ κραδίη ἕσπεται, *dixit Theologus. Notum est illud Comici;* Non innueram: *& apophthegma sive Isocratis seu Periclis (utriq; enim Plutarchus tribuit) de oculorum continentia. Cui simile illud Xenocratis; qui negabat quicquam referre, pedes né an oculos in alienam domum defigeremus, apud Ælian. lib. 14. Var. hist. cap. 42: qui, cap. 22. ejusdem libri, exemplum adfert eorum, qui oculorum nutu & manuum gestu, quum per tyrannum colloqui non liceret, animi cogitata, alij alijs, aperuerint.*

Cap. 28. τριετοῦς χρόνου] *Hanc & humanæ staturæ mensuram dicunt, quæ, annos tres nato, media sit. Basil. M. homil. 10. hexaëm.* τριετὲς τὸ παιδίον: ἐμέτρησεν ὁ πατὴρ, οἶδεν ὅτι τὸ διπλάσιον τούτου μέγεθος ἀπολήψεται ἐν τῇ τελειώσει.

φωνὴν

φωνὴν δὲ μακρόθεν] *Sonitus & tonitru ex eo sunt genere, quæ sanè nullo modo pingi possunt. Sed quum in obeliscis, qui Romæ supersunt, multæ conspiciantur imagines rerum nec naturalium nec artificialium; quæ quid sibi velint, hodiè nemo facilè dicat: fieri potest, ut eæ mutuo inter Ægyptios ac tacito consensu de hujusmodi rebus, quæ sub visum non cadunt, acciperentur.* Cap. 29.

φωνὴν] ἡ φωνὴ *pro tonitru accipitur Exod. 9. Ac Physici dicunt, fulgur tonitru posterius erumpere, ut sanguis vulnus sequatur: prius tamen videri; auditu sonum expectante, visu lumini occurrente, Plut. lib. ad princip. inerudit. Plin. lib. 2. cap. 54.*

βροντὴν] Τί μοι φιλοσοφήσεις περὶ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν, ὦ βροντῶν ἀπὸ γῆς σὺ, καὶ οὐδὲ μικροῖς σπινθῆρσι τῆς ἀληθείας λαμπόμενε; Τίνας ἀτμοὺς ἀπὸ γῆς αἰτιάσῃ, νέφους δημιουργούς; ἢ ἀέρος πύκωσίν τινα, ἢ νεφῶν τῶν * μανωτάτων θλίψιν ἢ Σύρρηξιν; ἵνα ἡ μὲν θλίψις (οἱ τὴν ἀστραπὴν, ἡ δὲ ῥῆξις τὴν βροντὴν ἀπεργάσῃ). ποῖον δὲ πνεῦμα στενοχωρούμενον, εἶτα οὐκ ἔχον διέξοδον, ἵνα ἀστράψῃ θλιβόμενον, καὶ βροντήσῃ ῥηγνύμενον, *Naz. de Theolog.*

* γάφ. καὶ πυκνοτάτων.

ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν] *Fortè leg.* ἐπειδὴ γὰρ ιϛ'. σύμβολον ἡδονῆς εἶναι εἴπομεν: *id enim antea dictum est. Phasianinus;* Coitum verò indicare volentes: bis sextum decimum numerum pingunt; maris & fœminæ geminatam voluptatē significantes, quæ illa ætate per coitum filios gignit, ut demonstratum est. Cap. 33.

φοίνικα τὸ ὄρνεον] ὁ φοῖνιξ ὁ ἀραβικὸς, ὄρνεον λέγεται εἶναι μονογενὲς Cap. 34.

Herodot. Euterpe, & Ælian. lib. 6. cap. 58. de animal. at Nonn. Dionys. lib. 40. χιλιέτιν ὄρνιν: *Lucian. in Navig.* ὄρνεον ἐν Ἰνδοῖς, *dicit.*

ἄζυγον ἐν τῇ δημιουργίᾳ. κατὰ ἔτη φ'. τοῦτο πάσχει, ὃ καὶ φαιδρὰν παρίστᾳ τὴν ἀνάστασιν. αὐτοὶ γὰρ καὶ οἱ ἕλληνες περὶ αὐτοῦ διηγοῦνται, ὅτι προγνοὺς τὸ τέλος αὐτοῦ, ἔρχεται περὶ τὴν αἴγυπτον, καὶ ἀντικρὺ τοῦ ἡλιουίστατος· εἶτα τεφροῦται, καὶ ἀπὸ τοῦ χοὸς αὐτοῦ σκώληξ γεννᾶται· καὶ αὐτὸς αὖθις εἰς πτηνὸν μεταβάλλεται τὸν φοίνικα. τοῦτο δὲ, ὡς εἴπομεν, μετὰ ἔτη φ'. εἴωθε γίνεσθαι, *M. Glycas lib. 1. Annal.*

Vide & Naz. carm. parænet. ad Virg. V. 526. Epiphanij Physiologum, cap. 11. ejusdemq; Ancyrotum p. 505. ubi mendosè, θαυμάσαι δέ μοι ἅπασι (*pro* ἔπεισι) περὶ τῆς τῶν ἀπίστων ἑλλήνων, *legitur. Phœnicem in Ægypto visum, Tiberio mortē denunciasse; scribit Xiph.*

πολυχρονιώτατος] *Inde natum proverbium* φοίνικος ἔτη βιῶναι, *Lucian. Hermot.*

πάντων γὰρ ἐπιβαίνει] *Hinc Sol Homero* ὑπερίων *dicitur, Iliad.* τ'. *Odyss.* ά. *Virg. 4. Æneid.*

SOL, qui terrarum flammis opera omnia lustras.

Cap. 35. πολὺς] *Lacunæ forsan inserendum,* τουτέστι, πάντα περιέχων, *id est (ut Phasianin.) omnia ambiens: vel, ut Etymologistes,* δι' οὗ τὰ ὅλα συνέχεται. *Nisi pro* πολὺς *sit legendum* πολυόφθαλμος *: id enim Græca lingua esse Osirin, quo Solem intellexerint, affirmat Diod. S. lib. 1. quem consule.*

ὑπ' αἰγυπτίων] *malim legere* τοῦ αἰγυπτίους: *vel,* λέγονται γὰρ, *&c.* οἱ αἰγύπτιοι. *Id est, Dicuntur siquidem Ægyptij Sole magis gaudere, quàm cæteræ gentes Phasianinus:* Sole nanq; supra reliquos mortales, omnes ægyptij gaudere traduntur.

ἡ ἶβις]

ἡ ἶβις] *Plut. 9. Sympos. q. 3. Mercurium primum Deorum in Ægypto literas invenisse, inquit; itaq; Ibin Ægyptios signum facere primæ literæ. Cur autem cordis symbolum eadem fuerit: colligi potest è pictura illius avis apud Ælian. lib. 10. cap. 29. de Animal.* Cap. 36.

ὁ δὲ ἀφυὴς) *Philo, lib.* περὶ τῶν μετονομαζ. *p. 66.* φύσεως δὲ μὴ προϋπαρχούσης, ἀνωφελῆ πάντα, *&c. Xenocr.* οὗτος παρ' ἐμοὶ πόκος οὐ κνάπτεται. Cap. 37.

ὁ μαθὼν γράμματα) *Menand.* λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη. Cap. 38.

ἱερογραμματέα) *Sacri scribæ apud Aegyptios etiam futura verè prædicere poterant; Suidas, è lib. 2. Originum Fl. Josephi cap. 5.* Cap. 39.

ὥσπερ οἱ κύνες) *Plut. problem. Rom. q. 51.*

ἀτενίζει) *Recitat idem Plutarchus (& Aelian. l. 7. c. 13. de animal.) exemplum canis, Cappari, qui sacrilegum Athenis in Aesculapij templo prodiderit.*

ἐλαφρότερον) μακρὸν, *Aristot. 3. de part. animal. 12.*

ἀρχὴν δὲ ἢ δικαστὴν) *Thebis simulacra fuerunt dedicata judicum manibus carentium; & princeps judicũ oculos in terram dejectos habens: quo innuebatur, justiciam donis & alloquijs non esse obnoxiam, Plut. de Iside. Vide & Diod. Siculum lib. 1. sect. 2.* Cap. 40.

Cap. 41. παστοφόρων) *Diod. S. lib. 1. pag. 18.* παστοφόρων *meminit: ut Plut. lib. de Iside,* ἱεροφόρων καὶ ἱερογλύφων, λινᾶς ἐσθῆτας φορούντων, *ubi τὴν λινοστολίαν solam Isiacos facere negat; ut nec barbâ pallioq; graves, illicò sint philosophi.*

Cap. 42. ὡροσκόπον) *Horoscopum, Phasianinus.*

ἀλλ' ἐπειδὴ) *Sed ob id, quia hominibus ab ipsis horis ac temporibus tribuuntur, Phasian.*

ὕδωρ) *Sacerdotes, qui sunt maximè observantes legum, lustrandi sui causa aquam inde petunt, unde Ibis biberit; quod infectam aut insalubrem nullam hæc aquam tangat avis. Plut. de Iside, & lib. de solertia animal. Aelian. lib. 1. c. 45. de anim.*

πῦρ) καθαρτήριον τῆς φαύλης ὕλης καὶ μοχθηρᾶς, *Naz. ejus* θυμιατήριον, *id est, acerra, fuit symbolum, ut aquæ phiala.*

Cap. 43. μῦς) *Plutarch.* μῖς: *vide notas ad caput 14. & Lucian. de Syria Dea.*

Cap. 44. κενοποιὸν) καινοποιὸν: *Phasianinus,* Essetq; perinde, ac rem novam & inusitatatam moliri, si quis sacerdos id facere tentaret: nam pisces apud eos se invicem absumunt, ob id odio summoperè habiti.

ἀλλη-

ἀλληλοφάγον) *Nemes. de Nat. hom.* ἡ γὰρ τῶν ἰχθύων φύσις ἀλληλοφάγος ἐστ. *p. 23. quē vide.* Cap. 41.

ὁ ὄφις) *Epiphan. contra Ophitas, serpentem caput inprimis munire testatur, non nescium, ὅτι ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ πᾶσα ζωὴ αὐτοῦ τυγχάνει.*

ταῶν) ὃς βασιλεύει τῶν ἡμέρων ζώων, *Macar. homil. I.* Cap. 46.

μηδέποτε ἔθηλεως ἐπιβαίνειν, μὴ σύλληψιν) διδασκέσθω ὁ ἀνὴρ, *inquit Philo*, μὴ ἀτελεῖς γονὰς, ἀκαίρως καὶ ἀμέτρως χάριν ἡδονῆς, σπείρεσθαι. φιλήδονοι μὲν γὰρ, οἱ μὴ σπορᾶς ἕνεκα τέκνων, καὶ τὸ διαμονῆς τοῦ γένους, σωτήριον γυναῖξιν: ἀλλὰ θηριώδεις, συῶν ἢ τράγων ἐρῶντες. τὸν ἐξ ὁμιλίας δὲ τέλεωσιν. *Zenobiæ certè, Palmyrenorum reginæ, eam fuisse castitatem, scribit Treb. Pollio, ut ne virum suum quidem sciret, nisi tentatis conceptionibus.*

τράγος) ἡγεμὼν καὶ ἀπολίς, *Proverb. 30.* τὸν δὲ τράγον ἀπεδέξαντο, διὰ τὸ γονιμικὸν μόριον, *Diod. S. lib. I. hircum Mendesij coluerunt, Clem. Al. Protrept.* Cap. 48.

ὄρυγα) *Ita rectè Cod. Aug. non, ut in G. Morelij m. s.* (*quod Picrius tamen probat lib. 25. hieroglyph.*) ὄρτυγα. *Hæc fera olim in vivarijs, ad quadrimatum usq;, alebatur: Columella lib. 9. cap. 1. Cornu etiam ejus animalis in militia mirificus erat usus,* διὰ τὸ μέγεθος καὶ τιμιωτὸν, *Diod. S. lib. 3.* (*ubi ὀρύχων, mendosè pro* Cap. 49.

ὀρύγων

ὀρύγων, legitur) & Agatharchides. Oryx Aristoteli μονόκερως est, lib. 3. de part. animal. cap. 2. & l. 2. hist. animal. cap. 1. Oppian. lib. 2 Cyneget.

ἔστι δέ τις δρυμοῖσι παρέστιος ὀξύκερως θὴρ,
ἀγριόθυμος ὄρυξ, κρυερὸς θήρεσσι μάλιστα. &,
ῥινόκερως δ' ὄρυγος μὲν ἔφυ δέμας αἰθυκτῆρος
οὐ πολλὸν μείζων---

lib. de solert. animal.

Cæterum Plutarchus Orygem ea die & hora vocem ait emittere, qua sidus oriatur, quod Sirium & Caniculam Græci appellent, Ægyptij Sothin. Cujus sententiæ adstipulatur Aeliã. lib. 7. cap. 8. de animal. Plin. lib. 2. c. 40.

ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἄστρου) Ad Solis exortum conversus oryx, alvum deijcit, Aelian. lib. 10. cap. 28. de animal.

πτηνῶν] κτηνῶν legendum esse, vel è Devteronomij cap. 14. liquet: neq; enim oryx volucre, sed quadrupes est. Phasianinus, Iccircò sacerdotes quoq; solum hoc animal ex omnibus alijs animantibus absq; jugulatione cõedunt.

πιὸν] lege πιὼν : mox pro ἀναταράσσει, Phasianini codex ἀνορύσσει interpretatur enim labijs defodiẽs.

Cap. 51.

μυῖαν] τὸ θρασύτατον τῶν πτηνῶν, καὶ ἀναιδέστατον, Philo, lib. 1. de Mose. Aelian. lib. 2. de Animal. ca. 29. & lib. 7. c. 19.

ἥτε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο,
ἰσχανάα δακέειν--- Iliad. ε'.

μύρμηκα) De formicæ industria, Proverb. 6. 30.

Basil.

Basil. M. homil. 9. in Hexaëm. Aristot. 9. hist. anim. 38. Ælian. lib. 4. cap. 43. de Animal. ποεμικὸς εἶ; ἀλλὰ ξ μύρμηκ& ἀπολείπῃ: *inquit D. Chrysost.* χρυσοφορεῖς; ἀλλ' ἄχθος, ὡς οἱ ἰνδικοὶ μύρμηκες. *De his, idem Ælian. l. 16. de Anim. c. 15. & Dio Chrysost. orat. 35.*

χωαλώπεκα] *Ælian. lib. 11. cap. 38. vulpanserem* φιλότεκνον *& ipse appellat, atq; in tuendis pullis eandem, quam* perdix, operam ponere, ac, ut illi elabãtur, se venatoribus capiendam præbere, scribit.* Cap. 53. * *de qua Basil. homil. in S. Baptisma.*

πελεκᾶνα] *De hac ave, Physiologus Epiphanij, ca. 8. Mich. Glycas annal. lib. I.* Cap. 54.

κικκαφὰν] *Hanc ciconiam esse volunt, de qua Philo in expositione Decalogi. Basil. homil. 8. in hexaëm. Physiologus Epiphanij cap. 25. Aristot. 9. hist. animal. 13. Aelian. 3. de animal. 23. Illam coluerunt Thessali, Clem. Alex. Protrept. quòd serpentibus esset infesta, eosq; occideret; Plut. lib. de Iside. Steph. de Vrb.* Cap. 55.

μόνον] *Sunt qui meropes idem facere confirment. Aristot. ibid. Aelian. 9. de animal. 30. Plin. lib. 10. cap. 30. Legendum & apud Suidam arbitror* ξὺ μέροπας, *pro* ἀεροπόδας, *in dictione* αὐτιπελαργεῖν.

Ὑλλει αὐτῷ τὰ πτερὰ] Τοῖς οἰκείοις πτεροῖς διαθάλπει, *Basil.*

Cap. 56. ἱπποποτάμους] *Plut. lib. de solert. anim.* Ciconiæ, patres suos alunt: equi fluviales, ut cum matribus coire possint, eos necant. *Symbolicè Hippopotamus eidem Plut. lib. de Iside notat impudentiam. Vide Aristot. lib. 2. cap. 7. de animal. hist. Aelian. lib. 7. c. 19. Strabonem lib. 15. & Nonn. Dionys. lib. 26. cujus adeò versus subjiciam, propter consensum cum aliis Scriptoribus:*

* Onesicratus apud Strabō. etiā in India nasci perhibet.

---ἐώϊ⊙ ἰνδὸς ὑδάσπης·
*κεῖθι μελαμψήφιδι λαξύων ῥόον ὀπλῇ
νήχεϊ ὑδατόεις παφλάζεται ἵππος ἀλήτης,
ὅν⊙ ἐμοῦ Νείλοιο θερίζηλος οἶδμα χαράσσων.
*ναιετάει βυθίοισι μεϊ ὕδατ⊙ ὑγρὸς ὀδίτης,
μηκεδάνες ϛυγέσσιν· ἐπ' αἰγιαλοῖο δ' βαίνει
αἰχμῇ καρχαρόδοντι διασχίζων ῥάχιν ὕλης·
ᾗ δι ερὶ ὠκὰ ῥοχλοῦ ἔχων ϛύγα ἅρπαγα καρπῶν.
* μ. μηλῇ ὀρεπάνῃ σαχυηφόρα λήια τέμνει,
ἀμητὴρ ἀσιδὴρ⊙ ἀμαλλοφόρ⊙ λοκέτοιο.

Ælian. l. 5. de animal. c. 54. Plin. lib. 8. cap. 25.

εἰς ὃ τὸ κατώταϛον] *Phasianinus*, Itaq; non abre Ægyptij ijdem ad inferiores sceptri divini partes Hippopotami ungulas duas pingunt: *ut videatur legisse*; ὥϛε ὄκ ἄπο σκόπ⊙ οἱ αὐτὶ αἰγύπτιοι εἰς τὸ κατώταϛον μέρ⊙ τ⊙ θείου σκήπτρου γράφουσιν ὄνυχας &c; *de quo, Suidæ locum habes suprà pag. 160.*

Cap. 57. περιστερῶν] *De columbis, Aristot. 9. hist. anim. 7. Aelian. lib. 3. de animal. cap. 44. Epiphan. contra Ophitas. Columbas tanquam deos coluerunt Assyrij, Luci.*

ἀ χολιὼ ἔχει] *Alas columbæ sibi contingere, David ille*

vid ille vates exorat. Ita enim solenne est sacris effatis obscurè Spiritus sancti virtutem nominare: sive quòd ea avis felle careat, seu quod pedoris inimica sit, ut testantur qui id observarunt, Greg. Nyss. de virg.* Psal. 54. *Basil. M. expos. Psal. 33.

ἐν ὕδατι περιπατοῦντας] κατὰ κυμάτων πεζεύοντας. Naz. unde Apostoli Christum in mari ambulantem cõspicati, spectrum esse dixerunt, Matth. 14. Cap. 58.

κάκιστον] Ita & m. s. & Phasianinus.

ὁ γὰρ βασίλειος] Siquidem domus regia in ipso terrarum orbe unica existit, Phasian. Cap. 59.

μέλισσα] De apum natura, Proverb. 6. Basil. M. hom. 8. in Hexaëm. Theodoret. lib. 5. de Providentia. Aristot. 5. hist. animal. 22. & l. 9. c. 40. Aelian. lib. 1. cap. 59. 60. & lib. 5 c. 10. 11. de animal. Plin. lib. 11. ca. 5. &c. Virg. 4. Georg. Cap. 62.

μόνον] Animantes aliæ sub duce degunt, ut grues, apes: aliæ nulli subditæ imperio sunt, ut formicæ, & alia innumera penè genera. Arist. 1. hist. anim. 1.

ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος] ἐργασίας: Phasianinus, ex illius itidem apis mellificatione atq; opere assiduo, nec nõ ex aculeo, operationem variarum rerum, quæ ad usum humanum necessariæ sunt, atq; potentiam inprimis præparandam esse, statuerunt. Quæ duo ad gubernationem civitatis maximè pertinere, & cæteris rebus conducibi-

liora esse judicaverunt. Ammian. Marcell. lib. 17. per speciem apis mella conficientis indicant regem: moderatori cum jucunditate aculeos quoq; innasci debere, his signis ostendentes.

δύνον πρὸς] τὸν τῆς πόλεως διοίκησιν, *secundum interpretationem Phasianini.*

Cap. 65. ἔρμᾶ] ἔργα, *id est, operæ, legendum: monet Pierius lib. 35. hieroglyph.*

Cap. 66. καθὸ καὶ πρόκει] *cap. 4. Hic locus obscurior est, quia autor vocibus ortus & occasus non utitur in eadem significatione, qua astronomi. Sensus amico nostro videtur esse: Luna singulis mensibus viginti octo dies ἐν πλάτει sumptos conspicua est, reliquos verò dies (nam spacium unius mensis integri, cum vulgo, 30. dierum esse statuit) sub radijs solaribus occultatur. Solet enim in regionibus australibus, qualis est Alexandria Aegypti, ubi hic autor vixit, altera ferè post novilunium die ☽ rursus conspici. Quando igitur mensem exprimit ea figura, qua Luna apparet, dum 28. dies complectitur: numerationis initium à primo apparitionis die facit, signumq; mensis hieroglyphicum eam vult esse figuram, quâ Luna die apparitionis suæ ultima repræsentat.*

πολύγονον) *Ova sexaginta aut plurimum parit, Aristot. 5. hist. animal. 33.*

NOTAE

NOTAE D. H. AD II. LIBRVM HIEROGLYPH. Horapollinis.

(Θ) Εὸν) *Sydera enim pro Dijs olim habita; Philo lib. I. de Monarchia & expos. Decalogi; quæ qui coluerint, eos peccasse quidē ait, sed minus, quàm qui lapides & ligna, metallum, atq; id genus alia, adorarint.* Cap. 1.

χρόνον) *De Sole & Luna,* ἔσωσαν *(inquit)* εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιρούς, καὶ εἰς ἡμέρας καὶ εἰς ἐνιαυτούς, *Genes. 1.*

νύκτα) *quòd tum stellæ maximè sint conspicuæ.*

χειμερίας) χειμερινάς, *m. s.* Cap. 3.

καρδία φάρυγγος) *Secus ijs, οἵτ' οὖ μὴ βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν, Hom.* τὴν γλῶτταν τῇ καρδίᾳ πλησίστιον αὐτίφθογγον, *Nicetas.* Cap. 4.

στόμα) *principium & finem, Phasianin.*

αἰδοῖον χειρὶ) καὶ ἀνάχαρσιν ὃ τὸν σκύθην τοσοῦτον ὁ τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς ἀσκήσεως ἔρως κατέσχεν, ὡς καὶ κοιμώμενον τὰ χείλη αὐτοῦ καὶ τὰ αἰδοῖα κρατεῖν δι' οἰκείων χειρῶν. ὃ μόνον γὰρ γρηγορῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπνώττων ἐδείκνυε, πόσης ἀσφαλείας δεῖ) τὰ τοιαῦτα, *M. Glyc. annal. lib. 3. Clem. Alex.*

Str. s. Plut. lib. de Garrulitate. Ἐπιγράφει καὶ αὐτὸς εἰκόσι, Γλώσσης, γαστρὸς, αἰδίοων κρατεῖν, *Laërt.*

Cap. 9. νόσον ἀνθρώπου) *ob hujusmodi herbæ asperum scilicet tetrumq; odorem, quem vix homines ferre possunt, Phasianin.*

νωλιαίου) *Semen enim labi (per spinam) è cerebro videtur, Arist. Problem. 56. sect. 10. Autor libelli* περὶ γονῆς *apud Hippocratem,* χωρέει γὰρ τὸ πλεῖστον τοῦ γόνου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς διὰ τῶν ἄλλων εἰς τὸν νωλιαῖον μυελόν, *Idem, semen facit* ἀπόσπασμα ὅλου τοῦ σώματος.

Cap. 10. ὄρτυγος) *forsan hoc etiam loco,* ὄρυγος *legendũ.*

Cap. 11. δεξιόμυοι) dextras jungentes, *hoc è. m. s. Aug. reposuimus. Phasianinus, qui se se circumplexi dextris excipiant. apud Aldum* ἀξιόμυοι *legitur, quod Mercerus expressit.*

Cap. 13. ἀναμέτρησιν σημαίνει) *Illis enim numerum comprehendere facilius homines consueverunt, Phasianin.*

Cap. 15. ἱέρακος) ἔστηκεν ἱέρακος ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας, ἀκίνητος καθορῶν τὰ πρὸς νότον, *Jobi 39.*

ἔπι ἢ ἄλλως) πῶς τὸ αὐτὸ, *m. s. sensu eodem.*

ἄνεμον σημαίνει) *ita enim velox in volando, sicut ventus, accipiter perhibetur, Phasianin.*

πρὸ-

προτομὴ] *Vlcus, Phasian.* Cap. 19.

ἀκοὴ ζωγραφουμένη] *Phasian: Audientem quippiam hominem arrectis auribus, seu auditum ipsum pingentes; opus quod futurum est, declaratur. Postquam enim, quæ facturi sumus, audivimus: ad futurum opus nos ipsos accingimus.* Cap. 23.

σφὴξ ἀεροπετὴς] *Phasian. Ex crocodilo vespa per aërem volitans quum picta fuerit: nocentem sanguinem vel cædem significat. Quam lectionem agnoscit Pierius quoq; lib. 26. hieroglyph. sed infrà, cap. 44. autor vespam ex equino cadavere nasci ait: velut etiam Ælian. 1. de animal. 28. Versus apud Suid.* Cap. 24.

ἵππων δὲ σφῆκες γενεὴ, ταύρων δὲ μέλισσαι.

νυκτικόραξ] νυκτὸς κόραξ, *Apolin. Psal. 101. De hoc, Basil. M. homil. 8. Hexaëm. Aristot. 8. hist. animal. 3.* Cap. 25.

παγὶς ἔρωτα] *Phasian. Laqueus pictus amorem significat, in quo quædam veluti venatio existit: ubi pedicis cupidineis & laqueo amantes irretiti, quodammodo detinentur.* Cap. 26.

λόγοι καὶ φύλλα] *Descripta folia, codicilliq; Pierius lib. 47.* cap. 27.

παλαιότατον] παλαιότητα, *idem ex m. s.*

γραμμὴ ὀρθὴ] *vide eundem Joan. Pierium, lib. 37. hieroglyph.* cap. 30.

Cap. 31. χελιδόνα] *de hac, Aristot. 9. hist. anim. 7. Ælian. 3. de animal. 25. Plut. de solertia animal. Plin. lib. 10. c. 33.*

cap. 32. περιστεραὶ μέλαιναν) αἱ πελειάδες καὶ αἱ φάσσαι καὶ τὸ τριγόνων γένος, καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια, τὴν ἐπιμιξίαν οὐ ποιεῖται πρὸς πολλὰ καὶ ἀναίδην, ἀλλὰ πρὸς ἓν καὶ ὁμόφυλον, *Cl. Al. Str. 2.*

Cap. 33. ἰχνεύμονα) *Idem scribit Aristot. 9. hist. anim. 6.*

Cap. 35. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ) *uterq; enim necat, exitium affert. Crocodilo autem insidiari non scorpionem (quod ex hoc autoris commatio volunt eruere: nisi locus Æliani huc sit arcessendus, lib. 2. cap. 33. de animal.) legimus, sed * ichnevmonem: Plut. lib. de solert. animal. Strabo lib. 17. Oppian. lib. 3. de venat. Diod. S. lib. 1. Plin. lib. 8. cap. 27. secundum quem* καὶ ὁ δελφὶν τοῦ κροκοδείλου καταγωνιστής.

* ἱδρὺς Mich. Glyc. lib. 4. Annal.

Cap. 36. ὀστάριον) καὶ γὰρ ἡ γαλὴ ὀστοῦν ἔχει τὸ αἰδοῖον, *2. de hist. an. Arist.*

Cap. 37. χοῖρον) *Naz.* -οὐλομένων τε συῶν γένος- *& Carm. ad Episcopos, V. 41.*

πῶς δέ τε σῦς μονόφορβος ἐμὴν δηλήσαθ' ἁλωήν.

Vide legem contra sues, apud Ælian. 5. de animal. 45.

Cap. 38. λέοντα) *Crebrior enim iracundia ejus, Plin. l. 8. c. 16.* συναπεγεννήθη ὁ θυμὸς τῷ λέοντι, *Basil.* θὴρ, ἄσθμασι

σθμασι βρυχαλέοισι χολούμενος, Naz.

ἐκστοΐζοντα] *Phasian. discerpentem. Sed, è ratione, quæ symboli redditur, conjicio legendum* ἐξοστεΐζοντα: *& mox* ἐξοστεΐζομένους. ἐξοστεΐζειν *propriè significat exossare,* ἐξαρθροῦν *deartuare.*

κύκνον] *Olorum morte narratur flebilis cantus, falso (ut arbitror) aliquot experimentis, ait Plin. l. 10. c. 23. negat Ælianus quoq; se de eo quicquam affirmare posse, lib. 2. c. 32. Naz. orat. 2. de Theologia, & Carmine ad Nemesium, V. 309. cantilenam illam cygnum expansis ad auras alis efficere, scribit; quod ore modulari videri possit.* εὐφωνίαν *eidem tribuit D. Chrysost. comm. in 2. cap. epist. ad Philipp. Plato Phœdone, Arist. 9. hist. animal. 12. Cic. 1. Tuscul. Dio Chrysost. corinthiacâ. Lucian. Timone, & de Electro.* cap. 39. Cantator cygnus funeris ipse sui, Martial.

ἄνδρα] *Phasian. Virum, qui radio solari visum hebetaverit, caligantibusq; oculis febrem contraxerit, & exinde mortuus tandem sit, significantes; cantharum, hoc est, scarabæum cæcum pingunt. hic enim radijs solaribus obcæcatus nonnunquam perimitur.* cap. 41.

ἡμίονον] *Genes. 36.* οἱ ἰαμεὶν, *id est, muli, dicuntur ab Onan primò inventi, in eremo. ijdem,* ὀρεῖς *Philoni. Vide Aristot. lib. 2. de generat. animal. cap. 6. Ælian. l. 12. c. 16. Plin. l. 8. c. 44.* cap. 42.

Cap. 43. Quæ puellos fœmineos] *Phasian.* quæ fœminas primò, mòx mares.

Cap. 44. ἄῤῥεν τίκτε] *Dicunt physiologi,* εἶναι τὸ μὲν ἄῤῥεν ἐκ τῶν δεξιῶν, τὸ δὲ θήλυ ἐκ τῶν ἀριστερῶν, *Aristot. 4. de Generat. animal. 1.*

ἐκ γὰρ τούτου] *Ovid. 15. Metamorph.*

Pressus humo bellator equus, crabronis origo est.

Cap. 45. ἐκπιτρώσκει] καὶ ἐκβάλλει δὲ ἵππος κύουσα *ὀσμὴν λύχνου ἀποσβεννυμένου, *Aristot. 8. hist. animal. 24.* καὶ ψηλαφηθεῖσα, *Plin. l. 28. c. 7.*

*ἐὰν ὀσφρήσηται Ælian. lib. 9. cap. 54.

Cap. 46. φύλλον δάφνης] ὀρίγανον, *Ælian. l. 5. c. 46. de animal.*

Cap. 47. ἐκ τούτων) *Aristot. 5. hist. animal. 19.*

Cap. 48. τὴν χολὴν ἔχει] *idem 2. hist. animal. 15.* πρὸς τοῖς ἐντέροις. *Vide suprà notas ad lib. 1. cap. 57. Galen. Tomo 3. lib.* περὶ μελαίνης χολῆς *extremo, flavam bilem* ξανθὴν χολὴν *illis tribuere videtur.*

cap. 49. λίθον] ἀετίτην, *Ælian. l. 1. c. 35.*

cap. 50. ὠτίδα] *avem tardam, asionem: Plin. l. 10. c. 22. 23. Ælianus contrà* φίλιππον *asseverat, l. 2. c. 28. de animal. sed solam ex avibus metuere canes, l. 5. c. 24.*

cap. 52. μὴ ἔχουσα πτερὰ] *ideò Aristoteli* δερμόπτερον *dicitur, 1. hist. animal. 5.*

cap. 53. ὀδόντας] *Volucrum nulli dentes, præter vespertilionem, Plin. l. 11. c. 37.*

μα-

μαστὸς] *idem lib. eod. cap. 39.*

διὰ στόματος οὐ λαλεῖ) ἄστομος γὰρ : *Plin. l. 11. c. 26. Arist. 5. hist. animal. 9.* cap. 55.

νεοσσίαν) περὶ ἀετῶν, *Aristot. 9. hist. animal. 31. Plin. lib. 10. cap. 3.* cap. 56.

ὑψηλότερος) *Jobi 39.*

ὁ νεοσσὸς ἢ πάλιν) *De sepultura Phœnicis, Herodotus Euterpe.* cap. 57.

ἔχιν) *De coitu & partu viperarum, Basil. M. homil. contra fœneratores, de Invidia, & 9. Hexaëm. Ælian. l. 1. c. 24. de animal.* cap. 59.

ἐν τῇ) *deest fortè* ὠδῖνι. *Phasian.* partus tempore. cap. 60.

σαλαμάνδραν) τὴν οὐδὲ πυρὸς λωβήσατο λιγνὺς, *Nicand. Alexiph.* ζῶον ἐν πυρὶ σκαῖρον, ᾧ τὰ πάντα ἁλίσκεται : *animal in igne, quo omnia consumuntur, saliens. Naz. in vita Basil. M. & paræneſi ad Virg. V. 580. Aristot. 5. hist. animal. 19. Ælia. l. 2. c. 31.* cap. 62.

ἑκατέρᾳ) *Phasian. Ipsa enim quum in igne fuerit, ab utroq; capite quos attigerit flammis conficit, ignemq; etiam tactum extinguit.* ζώων *autem* πυριγόνων *quæ in igne vivant, inde exempta moriantur, meminerunt Philo lib. de Noha, deq; Gigantibus. Macar. homil. 14.*

Cap. 63. ἀπάλακα] *de talpa, Epiphan. contra Adamianos. Galen. lib. 2.* περὶ σπέρματος. *Cl. Alex. protrep. Aristot. 1. hist. animal. 9. Oppian. 1. de venat.*

cap. 64. ἀφεγγῆ] *Phasian.* aditu difficilem, atq; inaccessibilem, ἀφεγγῆ.

Cap. 65. ἀξωλείας] ἀξοείας *videtur legisse Phasianinus, quum ita reddiderit;* Hominem cui fraus propria pernicioſam relegationem attulerit, cuiq; fuga ſua noceat, ſignificare volentes, &c.

Cap. 66. κάσορα] *de hoc Ælian. l. 6. c. 34. animal.*

Cap. 67. τὸ μᾶλλον ἀκέον(α] *Plut. lib. 4. Sympoſ. q. 5.* ὀξυηκοΐα ᾗ δοκεῖ διαφέρειν ὁ λαγὼς: ὧν αἰγύπτιοι θαυμάσαντες, ἐν τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν ἀκολὼ σημαίνουσι, τοὺς λαγωοὺς γράφοντες, *id eſt, Celeritate autem exaudiendi lepus alijs videtur anteire. Cujus admiratione ducti Ægyptij, in ſuis ſacris literis, picto lepore, auditum ſignificant.*

φοίνικα] *Ovid. 15. Metamorph. Lactantius Carm. de Phœnice. Vide ſupra notas ad 34. cap. lib. 1.*

Cap. 68. τῶν ὄτων] *Capras auribus ſpirare, autor eſt Archelaus (Plin. l. 8. c. 50.) & Alcmæon; negat Ariſtot. 1. hiſt. animal. 11.*

Cap. 70. ὕαιναν] *de hyæna, Cl. Alex. l. 2. Pæd. c. 10. & Ariſtot.*

ſtot. 6. hiſt. animal. 32 hyænam ſexum annua vice permutare, negant. Pro autore noſtro faciunt Ovid. 15. Metamorph. Ælia. l. 1. c. 25. animal. Oppiã. lib. 3. de venat.

θαῦμα δὲ καὶ τόδ' ἄκουσα περὶ στικτῆσιν ὑαίνῃς
ἄρσενα καὶ θήλειαν ἀμείβεσθαι λυκάβαντι,

Id eſt, ut Joan. Bodinus;

Maius eo referunt etiam miraculum, Hyænas
Alternis annis naturæ iura novare, ut
Ambiguus fiat modò mas, modò fœmina fœta.

δέρματα] *Mirum dictu, ſi pelles utriuſq; contrariæ ſuſpendantur, decidere pilos pantheræ, Plin. l. 28. c. 8.*

αὕτη γὰρ διωκομένη) *Plin. ibid.* Cap. 71.

διανθέντα) *Phaſian.* qui detineatur, quiq́; perexigua jactura ab eorum manibus ſe ſe liberet.

τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς) *de quo Plin. lib. 8. c. 22.*

οὐδὲν γὰρ ἄλλο) *idem confirmat Ariſtot. 9. hiſt. animal. 44. autoritate Homeri Iliad. κ'. Quibus prætereà Leo terreatur; vide apud Plin. l. 8. c. 16.* Cap. 75.

φαγὼν πίθηκον) *Plin. ibid.*

ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας) *Phaſian.* hominem qui ad bonam frugem ob primam relegationẽ à patria, quam paſſus fuerit, demum redierit, morigeratusq́; inde factus ſit. *ut rurſum* ἐξορίας *in ejus codice ſcriptum fuiſſe, exiſtimem.* Cap. 77.

οὗτος γὰρ) *Phaſianinus, Codicis beneficio, lacunam ſic explet:* Hic enim ab aqua quum exierit, os hi- Cap. 80.

ans prominentibus dentibus, hirudinibus refertum, gerit: intra quod trochilus, quum voluerit, penetrans ultro citroq; liberè commeat. *De quo, Herodot. Euterpe, Aristot. 9. hist. animal. 6. & lib. θαυμασ. ἀκουσμάτων, Plut. lib. de solert. animal. Ælian. l. 3. c. 11. & l. 8. c. 27. de animal. Plin. l. 8. c. 25.*

Cap. 81. ἴβεως πτερῷ) *Serpentes quosvis Ibidum pennas timere, Ægyptij asserunt: Ælian. l. 1. c. 38.*

Cap. 82. δὶς οὐ κυΐσκει) *Idem Ælian. Leænam quinquies parere inquit, lib. 4. cap. 34. nec non Oppian. lib. 3. Cyneget. Sed Basil. M. homil. 9. Hexaëmeri,* τὰ δὲ φθαρτικὰ τῶν ἄλλων, ὀλιγοτόκα. ὅθεν λέοντος ἑνὸς μόλις ἡ λέαινα μήτηρ γίνεται: ταῖς γὰρ ἀκμαῖς τῶν ὀνύχων διασπαράξας τὴν μήτραν, οὕτω πρόεισιν, ὥς φασιν: *idq; ex Herodoti Thalia. Quod ipsius experientiæ testimonio refutatur.*

Cap. 83. ἄρκτον) *Nec catulus, partu quem reddidit ursa recenti,*
Sed malè viva caro, est. lambendo mater in artus
Fingit; & in formam, quantam capit ipsa, reducit.

Ovid. 15. Metamorph. Plut. lib. de amore prolis, Aristot. 6. hist. animal. 30. Oppiã. 3. Cyneget. Plin. lib. 10. c. 63. Fertur etiã Virgilius dixisse; parere se versus more atq; ritu ursino. Gell. lib. 17. c. 10. Aliter J. Scalig. Exote. Exer. 6.

Cap. 84. προβοσκίδα) προνομαίαν, *Basil. M. homil. 9.*

ταύ-

ταύτῃ] *Aristot. 2. de part. animal. 16.*

τὸν κριὸν] *Arietem cornutum, & suis grunnitum, horret Elephas. Hoc modo Romani elephantos Pyrrhi, Epirotarum regis, in fugam vertisse, victoriamq; ab illo reportasse dicuntur, Ælian. l. 1. cap. 36. de animal.* Cap. 85.

χοίρου] *idem Aelian. l. 16. c. 36. Plut. l. de solertia animal.* Cap. 88.

ἐκείνη γὰρ ὁρῶσα] *malim legere,* ἐκείνην γὰρ ὁρῶσα ἡ ἔχιδνα, φεύγει, *hæc siquidem, illo conspecto, in fugam vertitur. Theophrast. l. 4. de caus. plantarũ, c. 11.* οὐ πᾶσι ταὐτὰ πρόσφορα κατὰ τὰς τροφὰς, ἀλλ' ἑκάστοις κατὰ τὰς ἰδίας φύσεις. ὅπερ ἐν πολλοῖς μὲν φανερὸν, ἐκ πλείστης δ' ἀποφάσεως, ὡς εἰπεῖν τῶν γὲ γνωρίμων τὰ περὶ τὰς ἐλάφους, αἳ σοῦ ἔχεις ἐσθίουσιν, ὑφ' ὧν τὰ ἄλλα θνήσκουσι. *Vide Basil. M. expos. psalmi 28. Lucret. lib. 6. qui initium verborum Theophrasti sic interpretatus est;* Cap. 87.

Et magis esse alijs alias animantibus aptas
Res ad vitatrationem--

ἔλαφον] *hanc Plutarchus dictam existimat non à cursu, sed serpentes attrahendi facilitate,* οὐ παρὰ τὴν ἐλαφρότητα, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἕλξιν τοῦ ὄφεως. *De qua cervorum natura, præter jam dictos, Aeliã. l. 1. c. 9. lib. 8. cap. 6. Plin. l. 8. c. 32. l. 28. c. 8. Oppian. lib. 2. de venatione.* ἐλάφων ἐχιοφαγία.

τῆς

Cap. 88. τῆς ἰδίας τροφῆς] *Ita m. ſ. Aug. Phaſianinus & Pierius lib. 2. hieroglyph. id eſt,* de victus ratione ſolicitum &c.

καθεύδοντα ὀδόντας) *Dentes, deciduos caſu aliquo, vel ſenecta, defodiunt, Plin. l. 8. c. 3.*

τέτως ὀφύπει) *hactenus m. ſ. omiſſis ijs, quæ ſequuntur, ſenſus ejuſdem.*

Cap. 89. κορώνῃ) *de cujus vivacitate Plut. 4. Sympoſ. 1. & & Heſiodus apud eundem, lib. de Oraculorum defectu, Plin. l. 7. cap. 48. Syneſ. epiſt.* 110. κορώνης ἐνιαυσίου ἄρξαι.

Cap. 90. πάρδαλιν) *Ariſtot. 9. hiſt. animal. 6. Aelian. l. 5. cap. 40. Plin. lib. 8. c. 17.*

ὀρμῶ] ὀσμῶ, odorem, *rectius cum m. ſ. Auguſtano (ut ex ijſdem autoribus patet) legeris ; quàm* ὁρμῶ, *id eſt, impetum, cum Aldo & Phaſianino, cæterisq; Interpretibus. Ad pantheram ajunt pleraſq; quadrupedes accedere, ſuavitate odoris illectas, maximè ſimias, Plut. lib. de ſolert. animal. Aelian. l. 5. c. 40. 53. & l. 8. c. 6.*

Cap. 91. αὐλητῷ] *Mulcentur fiſtula paſtorali & cantu Ariſtot. 9. hiſt. animal. 5. Plin. lib. 8. c. 32. Aelian. lib. 12. c. 46.*

Cap. 92. ἔποπα] ὃν δὴ φασὶ διὰ λύπην θρηνοῦντα ᾄδειν,

Plato

Plato Phædone. Theocr. Eidyll. 5.

οὐ θεμιτὸν, λάκων, ποτ' ἀνδόνα κίσσας ἐρίσδεν:
οὐδ' ἔποπας κύκνοισι --

ἀδίαντον] *Ælian. l. 1. c. 35. de animal. Plin. lib. 22. cap. 21. uterq; adiantum, Callitrichon etiam dici, scribit.* Cap. 93.

γέρανον γρηγοροῦσαν] *De gruum excubijs, Basil. M. homil. 8. hexaëm. Plut. de solert. animal. Aristot. 9. hist. animal. 10. Ælia. l. 3. c. 13. Plin. l. 10. c. 23. De earundem volatu, Naz. orat. 2. de Theologia, Max. Tyrius λόγῳ μ'. Cic. 2. de nat. Deor.* Cap. 94.

κατ' ὄρδινον] ἐκ περιτροπῆς, *Basil.*

πέρδικας] *De harum intemperantia libidinis, Plin. l. 10. c. 33. Athen. lib. 9. Ælian. l. 3. c. 16. Aristot. 9. hist. animal. 8. qui 2. de Generat. animal. 5. cum diversi etiam generis avibus illas coire, autor est.* Cap. 95.

λιμῷ ἀποθνήσκει] *Aristot. 9. hist. animal. 32. Plin. l. 10. c. 3.* Cap. 96.

τρέφει τοὺς νεοσσοὺς] *Basil. homil. 8. hexaëm. ex Aristot.* Cap. 97.

εἰδότα τὰ μετέωρα] μετεωρολέσχην, *Philo.*

μὴ ἄρα χειμάζῃ] *Basil. M. epist. 140. m. s. ad Meletium archiatrum,* ἡμῖν ἢ οὐδ' ὅσον ταῖς γεράνοις ὑπάρχει, τὰ δυσχερῆ τοῦ χειμῶνος διαφυγεῖν, ἀλλ' ἕνεκα μὲν τοῦ προϊδέσθαι τὸ μέλλον, οὐδὲν ἴσως τῶν γεράνων χείρους ἐσμὲν, τῷ ἢ κατὰ τὸν βίον ἀντεξουσίῳ τοσοῦτον τῶν ὀρνίθων ἀπολιμπανόμεθα, ὅσον καὶ τοῦ πέτεσθαι δυνάσθαι μικροῦ δεῖν. *Nautas quoq; observato avis huius volatu, tempestatem prævisam effugere, testatur Ælian. l. 3. c. 14.* cap. 98.

Cap. 99. τρία] *duo, ut plurimum, autore Aristot. 9. hist. animal. 11.*

τοῦ ὄνυχας ἀπολλύειν] *similia de aquilis, Plin. lib. 10. cap. 3.*

cap. 100. τὸν μηρὸν κάμπτει] ἐν τῷ καθέζεσθαι, *Etymolog.*

διὸ καὶ κάμηλος] οἷον κάμηρος ἢ κάμμηρος, *ut illa marginis lectio sit Scholion.*

Cap. 101. ἀναιδεῖς] *Oculos, animi esse indices; dictum jam supra. De quo Aristot. 1. hist. animal. 10. Plin. l. 11. c. 37. Neq; ulla ex parte majora animi indicia cunctis animalibus, sed homini maximè, id est, moderationis, clementiæ, misericordiæ, odij,* amoris, tristiciæ, læticiæ. Contuitu quoq; multiformes, truces, torvi, flagrantes, graves, transversi, limi, summissi, blandi. Profectò in oculis animus inhabitat. Ardent, intenduntur, nictant, connivent. Hinc* illæ misericordiæ lachrymæ. Hos quum osculamur, animum ipsum videmur attingere.*

* ὀφθαλμὸς προκέλευθος ἐγίνετο πομπὸς ἐρώτων, Nōn. Dionys. l. 5.

* Terent. Andr. act. 1. sc. 1.

Cap. 102. βάτραχον] *Rana Græcis* βάτραχος, *quasi* ὁ τῇ βοῇ τραχὺς, *Schol Theocr.* - τὸ γὰρ μέλος οὐ καλὸν ᾄδει, *Mosch. Idyll. 3. V. 115. Illa ranarum coaxatio, pluviæ imminentis signum Arato; Plut. quæst. Natural. 2. & lib. de solert. animal. Ælia. l. 9. c. 13. De ranarum verò (neq; enim illæ sunt unius generis) in aëre generatione, Diod. S. lib. 3.*

ἐκεῖνος

ἐκεῖνος γὰρ γεννᾶται ἄπους] *Ovidius, 15. Metamor.*

Semina limus habet virides generantia ranas,
Et generant truncas pedibus: mox apta natando
Crura dat. utq; eadem sint longis saltibus apta,
Posterior superat partes mensura priores.

ἔγχελυν] *Basil. M. homil. 9. Hexaëm.* τὰς δὲ ἐγχέλεις οὐδὲ ἄλλως ὁρῶμεν, ἢ ἐκ τῆς ἰλύος συνισταμένας. *Hanc nominis etymologiam è versibus Aristophanis colligit Athenæus lib. 7. Dipnosoph. Vnde corrigendus Etymologus, apud quem* ἔγχελυς, παρὰ τὸ ἔχεσθαι ἐν τῇ ὕλῃ, *legitur; pro,* ἐν τῇ ἰλύϊ. *Simile mendũ (ut hoc corrigã* παρέργως*) Psalm. ξή. v. 2. Apolinarij;* cap. 103.

βύσσῳ ἐν ὑλήεντι παγεὶς, βιότοιο χατίζω:

Pro, ἰλυόεντι. *nam 70.* ἐνεπάγην εἰς ἰλὺν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. *Cæterùm anguillas, non nisi turbata aqua, capi: scribit Clem. Al. Strom. 7. Easdem seorsim à cæteris piscibus degere, neq; unquam in eorum esse comitatu, Ælianus.*

νάρκην] *Torpedo pisciculos sibi ad pabulum venatur, quosq; attingit, torpore immobiles efficit,* θηρεύει δ' εἰς τροφὴν ἑαυτῆς τὰ ἰχθύδια, προσαπτομένη, καὶ ναρκᾶν καὶ ἀκινητίζειν ποιοῦσα: *Athen. lib. eod. ex Aristot. 9. hist. animal. 37. De hac torpedinis solertia, Plin. l. 9. c. 42. Plut. lib. de solert. animal.* cap. 104.

τὰ χρήσιμα] *Aristot. 9. hist. animal. 27.* cap. 105.

ὁ πολύπους, ἀνόητον μέν ἐστι (καὶ γὰρ πρὸς τὴν χεῖρα βαδίζει τὸ ἀνθρώπου κυθιεμένην) οἰκονομικὸς δ' ἐστί. πάντα γὰρ συλλέγει μᾶλλον εἰς τὴν θαλάμην, ἃ τυγχάνει καλοικῶν· ὅταν δὲ καπνὸν ἀνώσῃ τὰ χρησιμώτερα, ἐκβάλλει τὰ ὀστρακα, καὶ τὰ κελύφια τῶν καρκίνων καὶ κογχυλίων, καὶ τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθύων. *id est, ut Plin l. 9. c. 39. Quin polypus alioqui brutum habeatur animal, ut quod ad manum hominis adnatat; in re quodammodò familiari callet. Omnia in domum comportat; dein putamina,* * *e-rosa carne, egerit. Polypum, ad similitudinem loci colorem mutare; cum ijdem scribunt, tum Plut. quæst. natur. 19. Philo* περὶ μέθης. *Basil. M. homil. 7. Hexaëm. Naz. homil. & Carm.* εἰς ἑαυτόν. *Clem. Alex. l. 3. Pædag. c. 11. Lucian. de Saltat. & Dialogo Menelai ac Protei.*

* ἐξωρεῶν τὰ σαρκία, *l. 8. c. 2.*

Cap. 106. καράβους] *Cancrorum genera, carabi, astaci, &c; Plin. l. 9. c. 31.* καραβὰς ὠμεγέθεις *ait Synes. epist. 4. Lucian. dialogo Dorionis & Myrtales,* αὐαφαλαντίας, καὶ τὰ τοιαῦτα οἷον καράβους.

Cap. 107. πίννας] *Concharum generis & pinna est, Plin. l. 9. c. 42. Basil. M. homil. contra divites,* τὰ ὑπὲρ θαλάττης αὐξη, ἡ κόχλος, ἡ πίννα, ὥσπερ τὸ ἐν τῷ σαρβάτων ἔλειον. *& hom. 7. Hexaëm.* πόθεν τὸ χρυσοῦν ἔλειον αἱ πίνναι τρέφουσιν, ὅπερ ἐδεῖς τῶν αὐθοβάφων ἐμιμήσατο.

Cap. 108. πινναφύλαξ] *Aristot. 5. hist. animal. 15. Athen. l. 3. Ælian. l. 3. c. 29. Oppian. 2. de piscibus. Cic. 2. de nat. Deor.*

Deor. & 3. de Finib. ubi cuſtos ille pinnæ, Pinnoteres vocatur. ut & apud Plin. l. 9. c. 30. & 42. Scholiaſtem Ariſtoph. in Veſpis: ſed apud Plut. ὁ πιννοθήρας, lib. de ſolert. animal. niſi & ibi πιννοτήρης ſit legendum, quũ mox dicat, πυλωρεῖ τὼ κόγχω &c.

λάμιαν] ἡ λάμια, nomen piſcis, ſic dicti ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμὸν, à gulæ magnitudine: unde hoc loco pro ingluvie, ſeu, gulæ inſatiata libidine accipitur. Aliquando ſignificat φάσμα (legendum fortè & apud Etymolog. φάσμαλι vel φάσμαλα pro χάσμαλα, p. 555. v. 55.) ſeu eam, cui exemptiles oculos (ἀφαιρέτους ὀφθαλμοὺς) fuiſſe, fabulantur: Philoſtr. l. 4. vitæ Apollonij. Strabo lib. 1. Plut. lib. de Curioſitate. Lucia. Philopſeude, & Ariſtoph. Scholiaſtes. Eſt & no. propr. tibicinæ Demetrij, Plut. Vit. Clem. Alex. protrept. Athen. lib. 4. 14. Ælian. Var. hiſt. l. 12. c. 17. Urbis deniq; nomen, Strabo l. 9. De Lamia piſce, Plin. l. 9. c. 24. Oppiano λάμνη, lib. 1. halieut. Cap. 109.

σκάρον] ἀπὸ τοῦ σκαίρειν, dictus, Athen. lib. 7.

μαρυκᾶται] Ariſt. 2 hiſt. anim. 17. & l. 8. c. 2. item 3. de part. animal. 14. Plin. l. 9. c. 17. Solus piſcium dicitur ruminare, herbisq; veſci, non alijs piſcibus, mari Carpathio maximè frequens. Vide Ælia. l. 1. c. 2. l. 2. c. 54. l. 12. c. 42. de animal. Oppian. 1. de piſcib.

Cap. 110. γαλεὸν] Mustelum *ore parere, fœtumq; denuo absorbere, scribit etiam Ælian. l. 3. c. 55. ideoq; ab illius, tanquam impuri, esu abstinere sacerdotes, l. 9. c. 65. & Aristot.* οἱ μὲν οὖν ἄλλοι γαλεοὶ καὶ ἐξαφιᾶσι, καὶ δέχονται εἰς ἑαυτοὺς, τοὺς νεοττοὺς, *6. hist. anima. 10.*

Cap. 111. τοῖς ἔχεσι μίγνυται] *de muræna cum vipera coitu, Ælian. l. 1. c. 50. l. 9. c. 66. de animal. Plin. l. 9. c. 23. l. 32. c. 2.*

Cap. 112. τρυγόνα] *De turture, dum quid pro autoris sententia tuenda se se offerat, notetur intereà: illum sapientiæ divinæ, columbam humanæ symbolum; atq; inter volucria illis solis locum in Hebræorum sacrificijs fuisse, Philo lib.* τίς ὁ τῶν θείων κληρονόμος, *p. 338. ubi V. à fine 2. pro* διαιτητὴ & ἀπεικάζουσα, *legendum,* διαίτῃ τῇ μετὰ θνητῶν ἀσμενίζουσα, περιστερᾷ ταύτην ἀπεικάζουσι &c. *Dignum etiam notatu, Resurrectionis typum quibusdam turturem esse; quum Aristoteles illum hyeme latere, plumasq; amittere (*φωλεῖν τε καὶ πτεροῤῥυεῖν ἐν τῇ φωλείᾳ*) scribat, 8. hist. animal. 16. Quæ ibidem de palumbis interpres subijcit: in Græco nõ extant, pugnantq; cum eo, quod in Epiphanij Ancyroto legitur, p. 505.*

περιπεπλεγμένη ἀγκίστρῳ] ἀγκιστρευθεῖσα, *Phi-*

Philo. τὸ ἄγκιστρον, *hamus.* αἱ ἄγκιστροι, καὶ τὰ ἄγκιστρα, *Bas. M. homil. 10. Hexaëm.*

τὰς ἰδίας πλεκτάνας ἐσθίει] *Ælian. l. 1. c. 27. & l. 14. c. 26. Plut. lib. de solert. animal. Sed* Polypum *brachia sua rodere, falsum est, inquit Plin. l. 9. c. 39. & Aristot. 8. hist. animal. 2.* Cap. 113.

ἐὰν ἀπορήσῃ] εἴ τις αὐτῷ γένηται ἀθηρία, *Ælian.*

τὸ μέλαν] *Cic. 2. de nat. Deor. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur: atramenti effusione, sepiæ, Similia apud Naz. orat. ad Cl. Episcopos. & Carm. 1. v. 500. Aristot. 4. de partib. animal. Ælia. l. 1. c. 34. Athen. l. 7. Plin. lib. 9. c. 29. Plutarchus (lib. de solert. animal.) atrum illum sepiæ colorem,* θόλον *Græcè dici ait.* Cap. 114.

στρουθίον πυργίτην] *Paul. Ægin. l. 1. c. 82. hunc inter aves concoctu difficiliores numerat,* ἡ τῶν μικρῶν στρουθίων τροφὴ, ἐν οἷς εἰσὶ καὶ οἱ πυργῖται, σκληροτέρα τυγχάνει. Cap. 115.

ὀργῆς] *Malim legere* ὁρμῆς, *impetu. nisi vocabulum* ὀργῆς *pro coëundi appetitu hîc accipiendum sit:* παρὰ τὸ ὀρέγεσθαι, τὸ ἐπιθυμεῖν.

λύραν] *De lyræ symphonia, Philo lib.* ὅτι ἄτρεπτον τὸ θεῖον. *Eodem instrumento musico Pythagorei ante somnum utebantur, Plut. lib. de Iside. Differt à Psalte-* Cap. 116.

rio.

rio, Basil. M. hom. in I. Psalm. Terpander Lesbius lyram antè quatuor contentam fidibus, septem nervis primus instruxit, Strabo l. 13. Quod è versibus in eum scriptis intelligitur;

Σοι δ' ἡμεῖς τετραγῆρυν ἀποστρέψαντες ἀοιδὴν,
ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους,

Clem. Alex. Str. 6. nisi quòd prior versus ibi desideratur. Numerum chordarum auxit posteà Timotheus Milesius, Plut. de Musica.

Cap. 117. σύριγγα] *Cic. 1. de Divinat. Multis rebus inflammantur tales animi, qui corporibus non inhærent: ut hi, qui sono quodam vocum, & Phrygijs cantibus, incitantur. Servum Gracchus cum eburneola solitus est habere fistula, qui staret occultè post ipsum, quum concionaretur, peritum; qui inflaret celeriter eum sonum, quo illum aut remissum excitaret, aut à contentione revocaret, lib. 3. de Oratore. Naz.*

---ἰὸς δέ τε ἀνδρὶ μέριμνα,
βαιὸν ἢ χρόνον ἔσκον ἐμοῖς μελέεσσιν ἀρήγων,
ποιμενικὴν σύριγγα βοηθόον ἐσθλὸν ὀπάσσων.

Cap. 118. στρουθοκαμήλου] *De quo Diod. S. lib. 2. & 3. Oppian. 3. Cyneget. Is est Aristoteli* ὁ στρουθὸς ὁ λυβικὸς, *4. de part. animal. 14. Æliano l. 14. c. 7.* ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη. *Synes. epist. 134.* στρουθοὺς μεγάλας ἀπὸ τῶν ἐν εἰρήνῃ κυνηγεσίων εἴχομεν, *id est, Struthiocamelos ex venatione, dum pax erat, habebamus.*

χεῖρα

χεῖρα ἀνθρώπου] *Plutarch. lib. de fraterno amore:* Cap. 119.

αὐτάς τε τὰς χεῖρας εἰς πολλοὺς καὶ ἀνίσους δακτύλους σχίσασα (scil. ἡ φύσις) πάντων ὀργάνων ἐμμελέστατα καὶ τεχνικώτατα παρέσχεν· ὥστε ἀναξαγόραν τὸν παλαιὸν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν αἰτίαν τίθεσθαι τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ συμέσεως. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔοικεν ἀληθὲς εἶναι τοὐναντίον. οὐ γὰρ, ὅτι χεῖρας ἔσχεν ἄνθρωπος, σοφώτατον· ἀλλ' ὅτι φύσει λογικὸν ὢν καὶ τεχνικὸν, ὀργάνων φύσει τοιούτων ἔτυχεν, *id est, Xyl. interprete.*

Ipsas manus, in multos atq; inæquales scissas digitos, Natura omnium instrumentorum accuratissimè & artificiosissimè paravit: adeò ut Anaxagoras ille priscus humanæ sapientiæ causam manibus imputaverit. falsò quidem hoc: non enim propter manus homo est sapientissimus; sed quia natura eum ratione & arte prædiderat, instrumenta quoq; talia est nactus. Eadem Galeni sententia, lib. 1. de usu partium corporis humani.

Plut. politic. præcept.

Aristot. 4. de part. animal. 10.

Notarum D. H. Finis.

σὺν θεῷ.

Rerum & verborum index.

Abominandæ rei ſymbolũ, piſciũ. 178
Accipiter 8. 10. 75.
Aculeus, juſticiæ ſy. 67.
Ædificandi cupidus 132.
Ægyptus 36.
Ægyptij Solis amãtes, 43.
Ælurus, 174.
Æquinoctia duo, 28. 148.
Aëtites, 92. 200.
Ævum, 1. 133.
Ambres, liber Ægyptiorum, 47.
Anacharſis, 195.
Anemone, 74. 163.
Anguilla, 124.
Anguis. vide ſerpens.
Anguis dimidiatus, 69.
integer, ibid.
Annus, 4. 20. 171. 181. *Ægyptiacus,* 116. *Solis,* 5. *vertens,* 170.
Anni inſtantis ſymb. 5.
Animæ ſy. 10. *animæ maſc. ſy.* 72. *diu hîc commorantis ſy.* 44.
Animus, 40. 184.
Antiquitatis ſy. 80.
ἀφυὴς, 187.
ἀωρόγιτος, 99.
ἀωρόστος, 202.
Apum induſtria, 193.
Aqua, 52. *eâ luſtrant ſe Sacerdotes, unde Ibis bibit,* 188.
Aquila fame perit, 120.
Aquilæ pullus, 72.
ἄρκτος, 5.
ἀρσενοθήλεις, 21. 146. 177.
ἀστοργον (*cui nullus mactationis honos habitus*) 56.
Auditus ſy. 54. *celeritas,* 202.
Averſionis ſy. 78.

B. b.

Bai. Bajeth, 10.
Βάτραχος, 208.

Basiliscus, 2.100.168.
Belli acies, 74.

C. c.

Cœlum, 20. *ros fundēs*, 46.
Calamitates intrepidè ferens, 104
Camelus 122.
Cancer cum ostreo, 126.
Canicula, sidus, 170.
Canis, 48.50.187.
Cantharus, 13. (*de hoc Epiphan. Ancyroto, p.* 505.) 173. *vide Scarabæus.*
Capita duo, 36.
Capra 102.
Carabus, 126.210.
Castor 100.
Cerebrū, mentis sedes, 172.
Cervus, 114.116 ἐχιοφάγος, 205. *fistula mulcetur*, 206.
Charmione & Naira (χαρμιȣνὼ καὶ Τάειρα, *Jo. Zezæ hist.* 6.) 26.
χολάδες, *intestina*, 182.
χολέδραι, 181.
χολύδραι, 150.
Cicada 94.
Ciconia, 61.96.191.
Cœcus, 100.
Cognitionis sy. 58.
Columba. 63.212. *bilem habere negatur*, 65.193. *affirmatur*, 90.200.
Columba nigra, 82.
Commercio alienigenarum gaudentis symb. 128.
Conciliandi sibi alios vi præditus, 132.
Concordia, 12.75.
Concubitus, 42.
Confugiens ad patronum propriū, neq; adjutus, 92.
Conyza, 110.
Continentia, 74.
Cor, 10.34.46.184. *hominis faucibus appēsum*, 74. 195. *mentis domicilium* 172. *zelotypi*, 36.
Cornix 12.68.173. *vivax*,

116. φιλόσοργ@, 120.
Crepuſculi ſy. 72.
Crabro, 200.
Cribrum 48.
Crocodilus, 70. 84. 198. *ejus cum trochilo ave ſocietas,* 110. *animal exitioſum,* 83.
Culicum generatio, 90.
Cygnus, 86. *vide Olor.*
Cynocephalus, 24. 26.

D. d.

Debilis homo, laſciviens tamen, 94.
Deus, 8. 72. *maſculo fœmineus,* 177. *mundanus,* 24.
Dextrarum junctio, 75.
Digitus, 74. 75.
Dimenſionis ſy. 75.
Doctrina 45.
Dorſi ſpina 74.
Drachmarum duarũ ſy. 17.

E. e.

ἔγχελυς, 209.
εἰσαγωγὰς, 182.
ἔλαφ@ ũde dicatur, 205.
Elephas, arietem & porcũ metuit, 114. 205. *proboſcide odoratur,* 112. *dentes deciduos defodit* 114.
Emendatio vitæ 132.
Equa, unde abortiat, 88. 200.
Equus fluviatilis, 63.
Equi cadaver veſpas ſeu crabrones gignit, 197. 200.
ἑρμῆς [λόγ@ μὲν ἐσὶ δεσπότης, ἐργάτης δ' τέχνης πάσης, *Galẽ.*] 174 *vide Mercurius.*
Ἑξοσείζειν, 199.

F. f.

Faces accenſas metuit Leo, 108.
Fatum, 24. 80.
Febricitans, 108.
Felis aquaticus, 128.
Fiber, 100.
Filij ſymbolum, 59.
Fiſtula 132.
Fœcundus, 70.

Fœtus

Fœtus imperfecti sy. 38.
Formica 59. 190. *ejus pennæ,* 100.
Formidabilis sy. 32.
Fullo, 68.
Fumus, 77.
Furentis sy. 70.
Futurorum cognitionis sy. 17. 78.

G. g.

Gratus animus, 61.
Gravidæ mulieris sy. 75.
Grues, 118. 120. 207.
Gustatus symb. 41.
γὺψ, ὁ ἡ ἡ. 175.

H. h.

ἡγεμονικὸν, 183.
Hieracia, 8. 135.
Hippopotamus, 62. 78. 160. 192.
Hircus, 55.
Hirundo, 81.
Hominis invalidi, atq; opis aliorum indigi symb. 82. *lapsus suos tegentis,* 102. *scelus occultantis sy.* 116.
Homo, junctus mulieri, 126 *multos in mari servãs,* 124.
Homo bile carens, sed ab alio commotus, 90.
Horæ 78. 180.
ὦρος, 180.
ὡρογραφίαι, *ibid.*
Humilitatis sy. 8.
Hyæna 203. 104.

I. i.

Jani simulachrum, 171.
Ibis, 16. 46. 174. *Ejus pennæ Crocodilo terrori,* 110.
Ichnevmon, 81. 198.
Ignis, 78. 188.
Impietatis symbol. 78.
Impossibile, 65.
Impuri sy. 54.
Impudentia 57.
Infirmus, 82.
Inexperti sy. 80.
Ingratus, injustus, 63.
Insani sy. 70.

Insidias cavens 118.
Instabilis 102.
Interitus sy. 57.
Inundationis sy. 44.
Iræ sy. 26.
Iracundia immoderata 86.
Isis, 4.
Judex, 16. 187.
Junco scripserunt Ægyptij 46.
Junonis sy. 17.

K. κ.

κόλυμβος, 177.
κυκέφα, 61.

L. l.

Labor 78.
Lamia 127. 211.
Laqueus 80.
Leænæ partus 112. 204.
Leo 30. 32. 86. 180. πθηκοφάγος, 108. *iracundum animal* 179. 198.
Lepus 38.
Liber signatus, 80.
Liberi insidiãtes matri 98.
Literarum sy. 24.
Literæ Ægyptiæ 46. *septem,* 80.
Limes, 17.
Lingua 34. 183. 195.
Linguarum quot idiomata 177.
λόγος ἐγγράμματος, ἐνδιάθετος, προφορικὸς, 40. 183.
Longævitatis sy. 78.
Lumbi 74.
Luna corniculata 5. 24.
Lunæ orientis sy. 28.
Lupus metuit lapides 106.
Lyra 132. 213.

M. m.

Magistratus 49. 187.
Manus, 40. 132. 183.
Mars, 10. *Mater* 17.
Medicinæ sy. 169.
Mens 184.
Mensis, 5. 69.
Mercurius, 26. 174. 178.
Minerva 16. 22.

Mise-

Misericors, 17.
Morbi sy. 74.
Mortaria è cetorum vertebris, 178.
Mula, 87. *Muli* 199.
Mundi sy. 2. 14.
Muræna cum serpente coit, 128. 212.
Mus 57. *Musca* 57. 190.
Musicus senex 86.
Mustela, 84. 174.
Mustelus 212.

N. n.

Nefarium, 52.
Nilus 32. 34. 44. *unde dictus* 181.
Noctua 92.
Nox 72.
Nuptiarum sy. 12.
Nycticorax 80.

O. o.

Obelisci 185.
Obsidionis symb. 80.
Occasus, 14. 70.
Oculi, 184. *animi indices*, 208. *exemptiles*, 211.
Odissy. 178.
Odoratus, 50.
Olorum cantus, 199.
Onocephalus 36.
Operis sy. 78.
Oratio 183.
Orbis terrarum 24. *ejus umbilicus*, 36. 182.
Origanum, 84. 164
Originis antiquæ sy. 40.
Oris symb. 53.
Ortus sy. 14. 70.
Oritæ 179
Oryx, 54. 158. 189.
Os boni viri 74.
Os spinæ dorsi, 74
Osiris, 186
Ova subventanea, zephyria, 143. 175.
Ovium fœcunditas unde, 176.
ὀβελίσκοι, 134.
ὀφθαλμοί, 133.

P. p.

Palma, arbor, 4.
Palumbus, 90. 212
Panis è piscibus confectus, 178.
Panthera 104. 116. 206.
Passer, 92. *pyrgites,* 129. 213.
παιδοφόρος (*æditumus q. ædium intumus*) 51.
Pater, 14.
Patris amans, 96.
Patrimonium, 82
Pedes gemini conjuncti, 72
Pelicanus, 59.
Perdix 118. 191. 207.
Peregrinatus nunquã 36.
Phœnix, 44. 96. 186.
φυλακτήριον, 151. 183.
Pinna 126. 210.
Pinnophylax 126. 210.
Pinnoteres, ὁ πιννοθήρας, 211.
Piscis, 25. 52. 178.
Pollinctor sacrorum, 50.
πολυόφθαλμος, *Sol,* 186.
Polypus 124. 126. 210.
Pœnæ symb. 78.
Populi morigeri sy. 65.
Porcus, 84.
Prægnantis sy. 75.
Præstantia, 8.
Promuscis (προγνωμαία, 204) 112.
Pudendũ manu tectũ, 195.

Q.

Quarta arvi pars, 5.
Quatuor anni tẽpora, 180
Quinarius, 24.

R.

Rana, 38. 122. *pluviarũ nuncia,* 208.
Rapax, 70.
Ratio 183.
Rex pessimus, 65. *custos,* 67
Risus, 50.
Ros è cœlo, 45.

S.

Sacer scriba 48. 187.

Sacerdotes Ægyptij piscibus non vescuntur 178.
Sacris initiatus, 24.
Salamandra. 100. 201.
Sanguinis sy. 8. *Scala* 80.
Scarabæus, 14. 16. *vide Cantharus*.
Scarabæus annuli sculptura, 173. *Solis imago*, 174.
Scarus 211. 128.
Scorpius 84. 198.
Scriptionis sy. 183.
Sepia, 213.
Sermo 38. *vide* λόγος.
Serpens, 2. 4. 53. 65. 168. 189. *Ibidũ pennas timet*, 204.
Sidus, 24. 195. *Silẽtij. sy.* 40
Simius, 102.
Sirius, 170.
Sol, 8. 186.
Sothis, 4. 170.
Staturæ humanæ mensura, 184.
Stella 23. 72.
Sternutamenti sy. 50.
Struthiocamelus, 132. 214.
σύριγξ, 214.

T. t.

Talpa, 100. 202.
Taurus, 53. 110. 189. *inter sidera*, 16. *Tauri cornu*, 77.
Tempus, 72.
Tenebræ, 70. *Terribilis*, 32.
Thebæ, 148.
θυμὸς, 29.
Tonitru, 40. 184.
Torpedo, piscis 124. 209.
τρόχος, 189.
Trochilus, 204.
Tumultus, 75.
Turtur, 94. 128. 212.

V. u.

Vaccæ cornu, 77. *Vates*, 48.
Venus, 10. 12.
Ventus, 75. *Vento quæ concipiant*, 175.
Vespæ, 88. 197.
Vespertilio 94. 100. 200.
Victoriæ symb. 8.
Viduitatis perpetuæ sy. 81.
Vespillo, 48.
Vigilans, 32.
Vipera 98. 205.
Viri & Vnigeniti symb. 14.
Vnitas, 22.
Voluptatis sy. 42.
Vox remota, 40.
Vpupa, 118.
Vrinator, 24.
Vrsæ partus, 112. 204.
Vulcanus, 22.
Vulpanser, 59. 191.
Vultur 18. 173. 174.

Z. z.

Zelotypus, 36.
Zenobia, 186.

Δαυίδῃ τῷ Ἐσχελίῳ Σοφωτάτῳ ἀνδρὶ, Μάξιμος
Ταπεινὸς Κυθήρων Ἐπίσκοπος, εὖ
πράττειν.

Τί πάθω, καὶ ἄκων τοῖς σοῖς ὑπείκω προστάγμασιν, οὐ τοῦτο δὴ ὡς μὴ βουλόμενος ὑπείκειν, πόθεν γὰρ ὁ καὶ τῶν ὑπὲρ δύναμιν κατατολμῶν, ἵνα μόνον τοῦτό μοι περιγίγνηται; ἀλλ' ὅτι οὐχ οὕτως ἔξεστί μοι ὥσπερ ἂν ἀντὶ πάντων ἠβουλήθην. ἀλλὰ γὰρ σὺ καὶ τοῦτο εἰδὼς ὦ φίλη μοι ψυχὴ Ἐσχέλιε, οὐ παύῃ με φορτία ἐπιφορτίζων δυσβάστακτα, τάχα με διὰ τούτων οἰόντινι βασανῷ πρατιθεὶς, ἵνα τῆς ἐμῆς συνεχῶς ἐπαισθάνωμαι οὐθενείας, ἔναυλον ἔχων διὰ παντὸς ἐν τῇ μνήμῃ τὸν τῶν σῶν λόγων, ἵν' οὕτως εἴπω, κατακρουσμόν. ἀλλ' οὖν ἔχω τινὰ πραμυθίαν τῆς τῶν ὑπὲρ δύναμιν τόλμης, τὸ πρὰ σοῦ λαμβάνειν τὰς τούτων ἀφορμάς. ἄλλως γὰρ ἂν μακρὰν ἦγον ἡσυχίαν, καὶ οὐκ ἂν εἱλόμην αἰσχύνην ἑκούσιον. ἢ τοίνυν παῦε τοιαῦτα προστάσσων, ἢ γοῦν τὰς τούτων φέρε μακροθύμως αἰτίας, πᾶσι δικαίοις ταύτας ἀναφέρων πρὸς σεαυτόν. ἔμοιγε γὰρ τὰ πρὸς τὴν ἀπολογίαν πάντοθεν ἄπορα. σὺ δὲ καὶ πρὸς ταῦτα, καὶ πρὸς ὅπερ ἂν ἄλλο ἐπιξυμβαίη,

ἕτοιμον

ἕτοιμον πάρεχε σεαυτόν. Οἵτε γὰρ πρέποντα, καὶ ἐμοὶ χαρίεντα ἔσῃ πεποιηκώς. Ἐῤῥωμένον σὲ διαφυλάττοι ὁ κύριος ψυχῇ τὲ καὶ σώματι ἀνδρῶν μοι προσφιλέστατε καὶ σοφώτατε.

Ἐνετίνθεν, σκιῤῥοφοριῶνος πέμπτῃ φθίνοντος, κατὰ τὸ ἀφυιέ ἔτος τὸν σωτήριον.

Errata quædam ſic corriguntor.

Pag. 18. *V. ſed, pro* quoniam *leg.* quorum.
20. *V. totidem, pre* quinquag. *leg.* viginti.
52. *V.* nefariam *leg.* nefarium.
57. *V.* 3. *pro* volucres, *leg.* feras.
169. *V.* σας, *leg.* ἐκδυομένων.
173. *V. legitur,* ἕδρας καὶ πτήσεις.
178. *V. aſſat.* cetorum.
185. *V.* άσῃ, *leg.* πύκνωσιν.
192. *V.* μηκεδ. μηκεδαναῖς.
P. 202. *V.* φοίνικα. *Illud Scholion pertinet ad cap.* 57.
206. *V.* τούτους, *l.* ὀρύττει.
In indice, V. Formica, deleatur ejus pennæ.

Cætera, ſi qua, Lectoris induſtria facilè corrigentur.

FINIS.

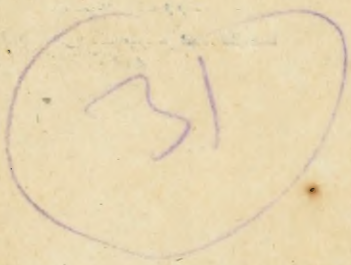

31